

ЗАТВЕРДЖУЮ

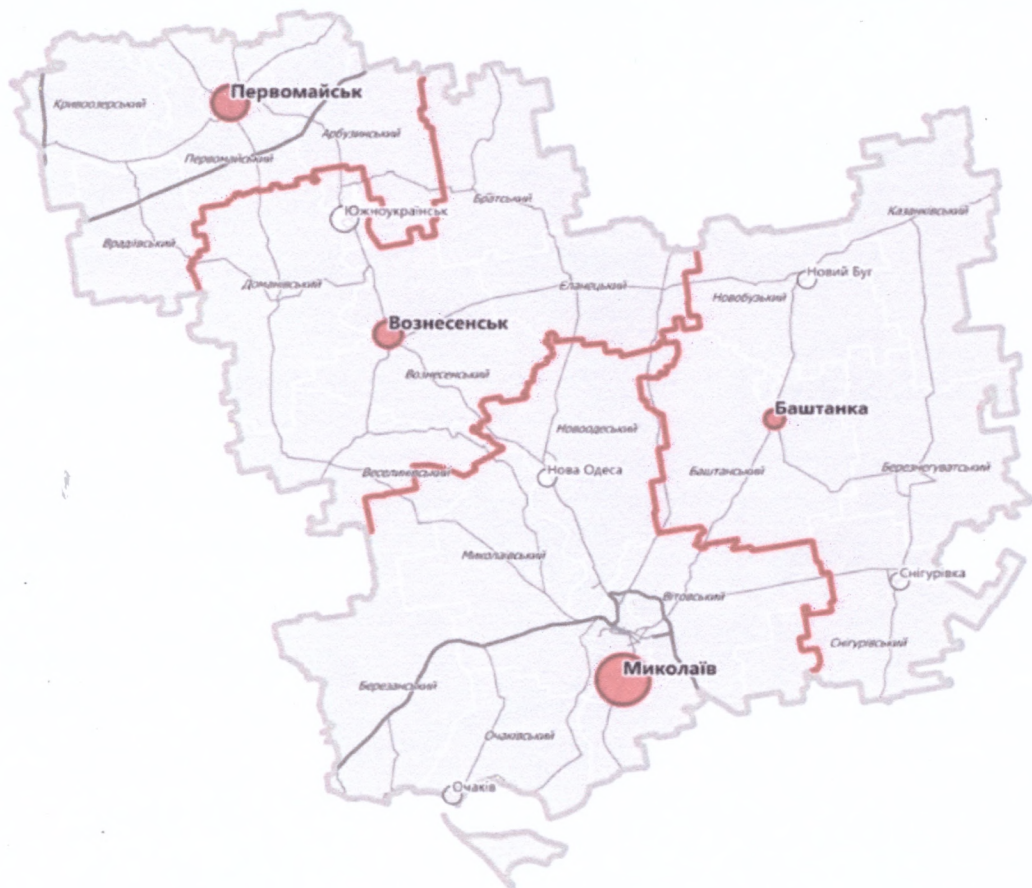
Виконувач функцій і повноважень
начальника Миколаївської
обласної військової адміністрації,
перший заступник начальника
Миколаївської обласної військової
адміністрації

Георгій РЕШЕТИЛОВ

08 2025 року

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2025 рік

ЗМІСТ

Назва	Зміст, сторінка
1. Загальна характеристика	
2. Чисельність населення	
3. Фізико-географічна характеристика	
4. Атмосферне повітря	
5. Водні ресурси	
6. Земельні ресурси	
7. Лісові ресурси	
8. Рослинний світ	
9. Тваринний світ	
10. Природно-заповідний фонд	
11. Формування екологічної мережі	
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	
13. Радіаційна безпека	
14. Корисні копалини	
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	
16. Міжнародне співробітництво	
17. Планування природоохоронної діяльності	
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	
Примітки	

1. Загальна характеристика

Дата утворення	22 вересня 1937 року
Територія ¹ , км ²	24585,5
Кількість адміністративно-територіальних одиниць (районів) ²	4
Кількість міст (міські територіальні громади)	9
Кількість селищ ²	88
Кількість сільських населених пунктів ²	814
Чисельність наявного населення (за оцінкою) на 01 січня 2022р., тис. осіб ³	1091,821
з них:	
міське	750,698
сільське	341,123
Щільність населення, осіб на 1 км ²	44

¹За даними Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, на 01.01.2020.

² За даними Головного управління статистики у Миколаївській області, відповідно до чинного Кодифікатора адміністративно – територіальних одиниць та територіальних громад, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій від 26.11.2020 № 290 (зі змінами), станом на 01.01.2025.

³ За даними Головного управління статистики у Миколаївській області

2. Чисельність населення

Таблиця 1 - Чисельність населення Миколаївської області станом на 1 січня 2022 року*

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, тис. осіб		
	усього	міське	сільське
Миколаївська область	1091,821	750,698	341,123
Міські територіальні громади			
Миколаївська міська ТГ	470,011	470,011	–
Баштанська міська ТГ	21,612	12,180	9,432
Новобузька міська ТГ	18,078	14,782	3,296
Снігурівська міська ТГ	22,729	12,045	10,684
Вознесенська міська ТГ	34,789	33,442	1,347
Южноукраїнська міська ТГ	41,625	40,714	0,911
Новоодеська міська ТГ	17,209	11,510	5,699
Очаківська міська ТГ	14,346	13,663	0,683
Первомайська міська ТГ	69,256	64,576	4,680
Усього	709,655	672,923	36,732
Сільські територіальні громади			

Вільнозапорізька сільська ТГ	5,420	—	5,420
Володимирівська сільська ТГ	3,292	—	3,292
Горохівська сільська ТГ	7,134	—	7,134
Інгульська сільська ТГ	8,275	—	8,275
Привільненська сільська ТГ	5,568	—	5,568
Софіївська сільська ТГ	5,541	—	5,541
Широківська сільська ТГ	3,363	—	3,363
Бузька сільська ТГ	5,218	—	5,218
Дорошівська сільська ТГ	5,349	—	5,349
Мостівська сільська ТГ	4,367	—	4,367
Новомар'ївська сільська ТГ	4,863	—	4,863
Прибужанівська сільська ТГ	7,551	—	7,551
Прибузька сільська ТГ	4,931	—	4,931
Веснянська сільська ТГ	8,584	—	8,584
Галицинівська сільська ТГ	7,385	—	7,385
Коблівська сільська ТГ	7,670	—	7,670
Костянтинівська сільська ТГ	9,522	—	9,522
Куцурубська сільська ТГ	7,458	—	7,458
Мішково-Погорілівська сільська ТГ	7,063	—	7,063
Нечаянська сільська ТГ	4,176	—	4,176
Радсадівська сільська ТГ	4,060	—	4,060
Степівська сільська ТГ	8,756	—	8,756
Сухоєланецька сільська ТГ	4,743	—	4,743
Чорноморська сільська ТГ	5,214	—	5,214
Шевченківська сільська ТГ	14,184	—	14,184
Благодатненська сільська ТГ	5,580	—	5,580
Кам'яномостівська сільська ТГ	7,199	—	7,199
Мигіївська сільська ТГ	8,087	—	8,087
Синюхинобрідська сільська ТГ	5,646	—	5,646
Усього	186,199	—	186,199
Селищні територіальні громади			
Березнегуватська селищна ТГ	18,734	7,259	11,475
Казанківська селищна ТГ	14,488	6,523	7,965
Братська селищна ТГ	11,761	4,953	6,808
Веселинівська селищна ТГ	17,414	7,555	9,859

Доманівська селищна ТГ	14,398	5,728	8,670
Єланецька селищна ТГ	14,379	4,636	9,743
Олександрівська селищна ТГ	8,897	5,040	3,857
Березанська селищна ТГ	13,492	4,000	9,492
Воскресенська селищна ТГ	14,792	4,659	10,133
Ольшанська селищна ТГ	8,942	3,582	5,360
Первомайська селищна ТГ	9,225	2,638	6,587
Арбузинська селищна ТГ	10,046	5,954	4,092
Врадіївська селищна ТГ	16,309	7,986	8,323
Кривоозерська селищна ТГ	23,090	7,262	15,828
Усього	195,967	77,775	118,192

* Відповідно до листа головного управління статистики у Миколаївській області від 01.05.2025 № 08-26/631-25 інформація щодо чисельності населення за 2022 - 2024 роки не надається, оскільки на період дії воєнного стану або стану війни в Україні, а також протягом трьох місяців після його завершення, органами державної статистики призупинено розрахунки чисельності населення

3. Фізико-географічна характеристика

Миколаївська область розташована на півдні України в басейні нижньої течії ріки Південний Буг. На заході межує з Одеською, на півночі з Кіровоградською, на сході та північному сході з Дніпропетровською та на південному сході з Херсонською областями. На півдні омивається водами Чорного моря. Площа – 24,6 тис.км². Центр області – місто Миколаїв.

Глибоко в суходіл вдаються Дніпровсько-Бузький, Березанський та Тилігульський лимани. До території області належать острів Березань і Кінбурнська коса. Поверхня області являє собою рівнину, нахилена в південному напрямі. Більша частина області знаходиться у межах Причорноморської низовини. На півночі простягаються Подільська височина (правобережжя Південного Бугу) та Придніпровська височина (лівобережжя Південного Бугу).

За особливостями природних умов територія області належить до степової зони. Клімат помірно-континентальний з м'якою малосніжною зимою і жарким посушливим літом. Пересічна температура січня – -4,5°C, липня – +22,2°C. Річна кількість опадів коливається від 330 мм на півдні до 450 мм на півночі області. Висота снігового покриву 9-11 см. Природні та кліматичні умови області сприятливі для інтенсивного вискоєфективного розвитку сільського господарства.

На території області налічується 142 річки (довжиною більше 10 км) загальною довжиною 3619,84 км, з яких одна велика річка Південний Буг та шість середніх річок: Кодима (59,0 км), Синюха (24,0 км), Чорний Ташлик (41,0 км), Чичикля (86,0 км), Інгул (179,0 км), Інгулець (96,0 км).

В межах області споруджено багато ставків та водосховищ. Річки і ставки використовуються в основному для зрошування сільськогосподарських рослин та рибориства.

4. Атмосферне повітря

В області відсутні підприємства хімічної та вугільної промисловості, тому вона не входить до переліку регіонів з високим забрудненням атмосфери. Рівень техногенного навантаження на навколишнє природне середовище Миколаївської області нижчий, ніж в середньому по Україні.

2024 року в атмосферне повітря області зі стаціонарних джерел забруднення до атмосфери надійшло 5,455 тис. тонн забруднюючих речовин, що на 3,5 % (138 тонн) менше, ніж 2023 року. Основними забруднювачами атмосферного повітря Миколаївської області є підприємства переробної промисловості та постачання газу, а саме: ТОВ «Миколаївський глиноземний завод», «Південь-цемент» філія ПрАТ «ВІПЦЕМ», ТОВ «Оператор газотранспортної системи України», викиди від яких 2024 року склали 2,045 тис. тонн забруднюючих речовин, що на 34,7% більше ніж 2023 року, що пов'язано зі збільшенням викидів забруднюючих речовин внаслідок збільшення обсягів виробництва філією «Південь-цемент ПрАТ «ВІПЦЕМ».

Таблиця 2 - Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2024 рік та два попередні

Таблиця 2

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	57	119	54
другої групи	10	9	5
третьої групи	47	110	49
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	5,251	5,593	5,455
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0,213	0,227	**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	*	*	*

*Відповідно до відомостей головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел Миколаївської області у розрахунку на одну особу за 2022 та 2023 роки не надається, оскільки на період дії воєнного стану або стану війни в Україні, а також протягом трьох місяців після його завершення, органами державної статистики призупинено розрахунки чисельності населення;

** Відповідно до відомостей головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел Миколаївської області у розрахунку на одиницю площі за 2024 рік не надається, оскільки на період дії воєнного стану або стану війни в Україні органами державної статистики призупинено розрахунки викидів забруднюючих речовин і парникових газів на одиницю площі території

Таблиця 3- Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації (агломераціях) за 2024 рік

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднююча речовини мг/м ³	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин у відсотках в загалом за рік (ГДК м.р.)	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин (ВЗ та ЕВЗ) *
1	2	3	4	5
Пил	м. Миколаїв	0,09	0	Відсутні
Діоксид сірки		0,005	0	Відсутні
Оксид вуглецю		1	0	Відсутні
Діоксид азоту		0,03	0	Відсутні
Оксид азоту		0,01	0	Відсутні
Фтористий водень		0,002	0	Відсутні
Формальдегід		0,009	0,1	Відсутні
Важкі метали, мкг/м ³				
Залізо	м.Миколаїв	0,813	0	Відсутні
Марганець		0,02	0	Відсутні
Мідь		0,038	0	Відсутні
Нікель		0,024	0	Відсутні
Свинець		0,013	0	Відсутні
Хром		0,011	0	Відсутні
Цинк		0,050	0	Відсутні
Кадмій		0,003	0	Відсутні

* Екстремально високе (ЕВЗ) та високе забруднення (ВЗ) в атмосферному повітрі

Таблиця 4- Основні забруднювачі атмосферного повітря за 2024 рік

№ з/п	Назва об'єкта	Назва забруднюючої речовини	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів установками очистки газу, %*	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
			усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкту, %	до загального обсягу викидів (населеного пункту), %			очікуване	Фактичне
1		2	3	4	5	6	7	8	9
1	«Південь-цемент» філія ПрАТ «ВПЦЕМ»	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	187,531	26,0	26,0	-	66-99	-	-
		Сполуки азоту	504,533	70,0	69,8				
		Оксид вуглецю	21,656	3,0	3,0				
2	ТОВ «МГЗ»	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	939,99	99,9	99,7	-	**	-	-
3	ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	Метан	379,67	99,1	28,5	-	-	-	-

*Графи 8 та 9 заповнюються тільки за виконаними заходами;

** Графа 7 не заповнюється у зв'язку із тим, що підприємство не здійснює виробничу діяльність з 01 березня 2022 року

Таблиця 5- Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		5,455	100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.1	Переробна промисловість	2,819	51,7
1.2.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	0,501	9,2
1.3.	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,612	11,2
1.4.	Сільське, лісове та рибне господарство	0,978	17,9

Таблиця 6- Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період*

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

Суб'єктами господарювання не надано інформацію щодо виконання заходів 2024 року щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, відповідно до дозволів на викиди.

5. Водні ресурси

Миколаївська область територіально належить до басейнів р. Південний Буг (59,5%), р. Дніпро (23,5%) і річок Причорномор'я (17%).

Загальна площа зайнята поверхневими водними об'єктами становить 150,5 тис. га, що становить 6,1 % від території області.

Підземні води залягають у відкладення різного віку, генезису і літологічного складу – від тріщинуватої зони кристалічного фундаменту до сучасних (голоценових) та плейстоценових.

Прогнозні ресурси (запаси) підземних вод основних водоносних горизонтів у межах Миколаївської області визначено і апробовано у кількості 441,6 тис.м³/добу, у тому числі:

з мінералізацією до 1,5 г/дм³ – 349,87 тис.м³/добу (79,23%);

з мінералізацією від 1,5 г/дм³ до 3,0 г/дм³ – 91,73 тис.м³/добу (20,77%).

За обсягами розвіданих запасів підземних вод питної якості Миколаївська область є найменш забезпеченою в Україні. В середньому експлуатаційні запаси підземних вод на одного мешканця становлять 0,09 м³/добу (у порівнянні: Одещина 0,135 м³/добу або в 1,5 рази більше, Херсонщина - 3,1 м³/добу або в 34 рази більше).

Взагалі місцеві водні ресурси області достатньо обмежені та залежать, головним чином, від стоку з інших регіонів.

За питомими показниками водних ресурсів (на одного мешканця) область займає одне з останніх місць серед областей України. Середньорічний показник забезпечення місцевим стоком на 1 мешканця Миколаївської області становить 0,44 тис. м³/рік, що у порівнянні з цим показником по Україні менше у 2,38 рази.

Галузі економіки в області, які найбільше споживають воду - це промисловість та енергетика. На їх потреби йде біля 50 % від загального об'єму використаних вод. На другому та третьому місцях - сільське господарство (зрошення) і комунальне господарство відповідно.

Скид забруднених стічних вод в області здійснюється переважно через неефективну роботу комунальних очисних споруд каналізації. Частка згаданого обсягу скидів до загального об'єму скидів зворотних вод до поверхневих водойм області складає 28,2 %.

Таблиця 7- Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Видано	61	224	195
Анульовано/відкликано	12*	-	57**

* 2022 року анулювання дозволів на спеціальне водокористування здійснювалось лише за заявою суб'єкта господарювання, відповідно до статті 55 Водного кодексу України.

** 2024 року до Держводагентства надійшов лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29- 04-01-05, в якому зазначено, що у зв'язку з виконанням функцій, передбачених пунктом 19¹.1 статті 19 та на підставі пункту 258.2.5 пункту 258.2 статті 258 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) надає інформацію про припинення державної реєстрації юридичних осіб, які мають діючі (з урахуванням припису пункту 5 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану») дозволи на спеціальне водокористування по Миколаївській області, для розгляду питання щодо анулювання дозволів у встановленому чинним законодавством порядку на підставі статті 55 Водного кодексу України у зв'язку з припиненням (злиттям, приєднанням, поділом, перетворенням, ліквідацією) юридичних осіб згідно наданого переліку. Таким чином анульовано/відкликано дозволи на спеціальне водокористування для 27 суб'єктів господарювання.

Назва суб'єкта господарювання	Підстави для анулювання дозволу на спецводокористування
Миролубівська сільська рада ЄДРПОУ 02125906	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Кубряцька сільська рада ЄДРПОУ 04376067	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Лукашівська сільська рада ЄДРПОУ 04376920	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Болеславчицька сільська рада ЄДРПОУ 04377196	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новоколястинівська сільська рада ЄДРПОУ 04375955	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Філія «Варварівська дорожня експлуатаційна дільниця» «Дочірнього підприємства Миколаївський облавтодор» Відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» ЄДРПОУ 26174186	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05

Назва суб'єкта господарювання	Підстави для анулювання дозволу на спецводокористування
Новомиколаївська сільська рада ЄДРПОУ 04375688	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Володимирівська загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів Казанківського району Миколаївської обласної ради ЄДРПОУ 04590040	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Розанівська сільська рада ЄДРПОУ 04376794	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новошмідтівська сільська рада ЄДРПОУ 02126001	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Дільнична сільська рада ЄДРПОУ 03368734	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Димівська сільська рада ЄДРПОУ 04376860	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Миколаївське міжрайонне управління водного господарства ЄДРПОУ 01034136	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Степківська сільська рада ЄДРПОУ 04376972	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Кам'янська сільська рада ЄДРПОУ 04376765	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новополтавська сільська рада ЄДРПОУ 04376722	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Петропавлівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 03368462	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Довгопристанська сільська рада Первомайського району Миколаївської області ЄДРПОУ 04377210	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Грушівська сільська рада ЄДРПОУ 04377204	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Ганнівська сільська рада ЄДРПОУ 04375932	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Григорівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 04375949	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Шевченківська сільська рада	Лист Головного управління ДПС у

Назва суб'єкта господарювання	Підстави для анулювання дозволу на спецводокористування
ЄДРПОУ 04376038	Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Софіївська сільська рада ЄДРПОУ 04376966	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Возсіятська сільська рада ЄДРПОУ 04375106	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Улянівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 02125912	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Новоолександрівська сільська рада Братського району Миколаївської області ЄДРПОУ 04376015	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05
Чаусівська сільська рада ЄДРПОУ 04376995	Лист Головного управління ДПС у Миколаївській області від 02.05.2024 № 4743/5/14-29-04-01-05

Таблиця 8 - Водні об'єкти регіону станом на 01.01.2025

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
Усього	2607	421 річок та струмків, 44 водосховища, 1150 ставків, 978 озер, 7 лиманів, 7 інших водойм (пожежні водойми тощо).
з них передано в оренду, зокрема:	253	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	14	
ставків	239	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	

Таблиця 9 - Динаміка водокористування за період 2022-2024 роки

Показники	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн м ³	95,693	195,049	190,614
у тому числі: поверхневої	млн м ³	69,957	179,448	172,059

Показники	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
підземної	млн м ³	8,019	10,112	10,402
морської (лиманської)	млн м ³	17,717	5,489	8,153
Використано свіжої води, усього	млн м ³	94,978*	123,942*	147,511*
у тому числі на потреби: питні і санітарно-гігієнічні	млн м ³	19,444	18,348	18,770
виробничі	млн м ³	69,962	67,998	74,462
зрошення	млн м ³	4,713	36,834	53,655
Втрачено води при транспортуванні	млн м ³	14,167	86,214**	59,702
	% до забраної води	14%	44%	31%
Скинуто зворотних вод, усього	млн м ³	51,487	53,420	59,342
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн м ³	48,078	49,459	56,053
з них: нормативно очищених, усього	млн м ³	0,762	0,956	0,364
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн м ³	0,548	0,616	0,015
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м ³	-	0,005	0,003
на спорудах механічного очищення	млн м ³	0,215	0,336	0,346
нормативно чистих без очистки	млн м ³	34,029	33,860	38,958
забруднених, усього	млн м ³	13,287	14,644	16,732
у тому числі: недостатньо очищених	млн м ³	11,944	12,924	14,968
без очищення	млн м ³	1,343	1,720	1,764

* В тому числі враховано використання води на інші потреби (риборозведення, комплексне обслуговування територій та об'єктів, інше), які склали: 2021 року - 1,553 млн м³; 2022 року – 0,859 млн м³; 2023 року – 0,762 млн м³. Крім того в об'ємі використання води за 2023 рік враховано використання води з р. Дніпро, забраної МКП «МИКОЛАЇВВОДОКАНАЛ» в межах Херсонської області; 2024 року використання води на інші потреби (риборозведення, комплексне обслуговування територій та об'єктів, інше) склало 0,624 млн м³;

** Дані наведено з урахуванням обсягів водозабору для проведення промивання русла р. Інгулець (захід -«антіріка»)

Таблиця 10 - Використання води за видами економічної діяльності за період 2022-2024 роки

Види економічної діяльності	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	94,978	99,182	123,942	98,90	147,511	95,932
За видами економічної діяльності						
у тому числі:						
промисловість	64,414	98,172	62,544	98,25	67,799	96,388
сільське господарство	4,780	-	37,022	-	53,918	-*
житлово - комунальне господарство	23,545	0,83	22,189	0,5	23,809	-*

*Оборотне водокористування не застосовується, тільки послідовне

Таблиця 11 - Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	2022 рік			2023 рік			2024 рік				
		об'єм скидання зворотних вод, тис.м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т		
		Бузький лиман										
		МКП «Миколаїв-водоканал»	68493,151/40131,506*	11518,0	11518,0	15144,970	14006,0	14006,0	44482,971	14648,0	14648,0	51032,97

м. Миколаїв										
басейн р. Південний Буг										
КП «Ольшанське» смт Ольшанське Миколаївський район	очисні споруди у аварійном у стані, дані щодо потужності відсутні	88,0	88,0	375,175	101,0	101,0	445,64	98,0	98,0	420,618
КП «Прибузьке» м. Нова Одеса Миколаївський район/ скид до р. П.Буг	200,0 /71,232*	23,0	23,0	аналізи не відбирались	30,0	30,0	8,346	26,0	26,0	9,316
ПрАТ «Микитівський гранітний кар'єр» смт Олександрівка Вознесенський район/ скид до р. П. Буг	відсутні, скид кар'єрних та дощових вод після відстоювання	257,0	257,0	226,993	92,0	92,0	49,830	Скид не здійснювався		
ТОВ «Вознесенська торгово – промислова компанія» с. Трикрати Вознесенський район/ скид до р. Арбузинка	відсутні, скид кар'єрних та дощових вод після відстоювання	-	-	-	11,0	11,0	33,415	7,0	7,0	32,515
ТОВ «БОС» м. Вознесенськ /до р. Південний Буг	84931,506/ 1569,863*	-	-	-	-	-	-	573,0	573,0	875,291

КП «Первомайське управління водопровідно – каналізаційного господарства» м. Первомайськ / скид до р. Південний Буг та р. Синюха	30000/ 5021,917*	-	-	-	130,0**	73,0**	48,51**	1833,0	1101,0	692,94
Чорне море										
КП Очаківської міської ради «Очаків-Сервіс» м. Очаків Миколаївський район	849,315/ 405,4799*	155,0	155,0	92,256	147,0	147,0	83,525	148,0	148,0	59,889
р. Інгул										
КП «Міськводока- нал» Баштанської міської ради м. Баштанка Баштанський район	Біологічні очисні споруди складаються з 4-х відстійників в площі 2000 м² і каскаду з 2-х біоінженер- них споруд площею 1,6 га, 495,89*	0,034	-	-	182,0	182,0	389,348	181,0	100,0	133,957
Басейн р. Дніпро										
ДП «Підприємство Державної кримінально – виконавчої служби України № 93» с. Новоданилівка Баштанський район/ скид до р. Вісунь	відсутні, скид кар'єрних та дощових вод після відстоюва- ння	-	-	-	2,0	2,0	12,5	2,0	2,0	8,7

*Фактичне навантаження очисних споруд станом на 01.01.2025, м³/добу;

** Дані за один місяць – грудень 2023р.

**Таблиця 12 - Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти**

Забруднююча речовина, що скидається із зворотними водами	2022 рік	2023 рік	2024 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т
1	2	3	4
БСК5	0,169	0,274	0,238
ХСК	0,831	1,267	1,440
завислі речовини	0,257	0,772	0,596
N (сума мінеральних форм)	0,203	0,177	0,158
фосфати	0,057	0,140	0,162
сухий залишок	10,765	30,203	35,362
нафтопродукти	0,004	0,013	0,007

**Таблиця 13 - Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у
контрольних створах водних об'єктів регіону за даними водокористувачів, які
скидають зворотні води у поверхневі водні об'єкти (мг/л)**

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина, мг/л													
	завислі речовини	БСК5	сульфати	хлориди	азот амонійний	нітриги	нітрати	нафтопродукти	ХСК	фосфати	залізо	цинк	мідь	марганець
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
МКП «Миколаївводоканал», м. Миколаїв/Бузький лиман	35,550	30,750	167,20	716,0	1,500	1,140	38,40	0,480	93,40	11,980	0,490	0,065	<0,03	0
МКП «Миколаївводоканал», м. Миколаїв/р. Вітовта (притока Бузького лиману)	30,750	1,530	269,400	619,100	0,190	<0,03	7,83	0,168	57,6	0,083	0,237	0,097	0,160	0
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АБІНБЕВ ЕФЕС УКРАЇНА" (Миколаївське відділення ПРАТ «АБІНБЕВ ЕФЕС Україна»), м. Миколаїв / Бузький лиман	9,100	2,500	18,100	27,900	0,100	0,100	0,500	0	9,800	0,100	0	0	0	0
ТОВ «КОМПАНІЯ «ЄВРОВНІШТОРГ», м. Миколаїв/Бузький лиман	12,500	2,530	10,165	30,800	0,360	0,043	2,200	0,050	24,305	0,405	0	0	0	0

Філія АТ «ДПЗКУ» «Миколаївський портовий елеватор», м. Миколаїв/ Бузький лиман	моніторинг протягом 2024 року не здійснювався (аналізи не відбиралися)													
ТОВ «ЗЕРНОВИЙ ТЕРМІНАЛ НІКА-ТЕРА»м. Миколаїв/ Бузький лиман	4,320	2,300	71,300	108,300	0,080	0,013	1,780	0,030	7,560	0,060	0	0	0	0
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ" (МФ ДП "АМПУ" (адміністрація Миколаївського морського порту),м. Миколаїв, Бузький лиман (причал №4)	13,475	2,635	19,19	20,802	0,13	0,033	1,51	0,024	13,067	0,118	<0,05	-	-	-
ТОВ «Суднобудівно- судноремонтний завод «НІБУЛОН», м. Миколаїв/ Бузький лиман	39,750	6,010	33,163	64,320	0,670	0,125	2,998	0,130	29,343	0,520	1,540	0	0	0,094
ТОВ СП «НІБУЛОН» (Перевантажувальний термінал), м. Миколаїв/ Бузький лиман	12,682	3,0	718,181	3639,736	0,140	0,037	141,158	0,085	24,034	0,798	0,158	0	0	0
ПрАТ «МИКОЛАЇВСЬКА ТЕЦ», м. Миколаїв/Бузький лиман- 3 випуски разом	79,500	0,858	473,900	2042,417	0,683	0,095	0,325	0,029	34,616	0,164	0,340	0	0	0
ДП НВКГ «Зоря» – «Машпроект», м. Миколаїв/Бузький лиман	моніторинг протягом 2024 року не здійснювався (аналізи не відбиралися)													
КП «Прибузьке», за межами м. Нова Одеса Миколаївського району / р. П. Буг	3,200	1,450	151,467	183,393	0,056	0,041	1,237	0	19,560	0,515	0,110	0	0	0
КП «Первомайське управління водопровідно – каналізаційного господарства», м. Первомайськ/р. П. Буг	58,600	9,600	204,400	127,600	0,175	0,070	3,200	0,010	42,400	1,190	0,170	0	0	0
«Південь-Цемент» філія ПрАТ «ВІПЦЕМ», в межах с. Тернувате Миколаївського району / р. П. Буг	10,475	1,48	342,97	140,06	0,24	0,21	11,667	0,035	23,485	0,0365	0	0,024	0	0
ТОВ «БІОЛОГІЧНІ ОЧИСТНІ СПОРУДИ» с. Ракове Вознесенського району /р. П. Буг	14,370	8,100	575,24	807,43	1,280	0,760	47,66	0,046	69,010	3,69	0,210	0	0	0

ТОВ «МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ Україна» (Філія ТОВ "Метро Кеш енд Кері Україна», м. Миколаїв/ р. П. Буг	13,0	1,550	15,807	16,972	0,100	0,035	1,547	0,021	14,475	0,117	0,051	0	0	0
ТОВ «ВІП-ТРЕЙДЕР» за межами с. Довга Пристань Первомайського району/ р. П. Буг	7,350	3,250	73,250	76,210	0,150	0,030	7,460	-	19,500	0,580	0	0	0	0
ТОВ «ПЛАСТ», за межами с. Мигія Первомайського району/р. Малий Ташлик /басейн р. П. Буг	8,0	3,0	35,0	40,340	0,210	0,030	0,760	0,010	29,400	0,140	0,090	0	0	0
КП «ОЛЬШАНСЬКЕ» за межами смт Ольшанське Миколаївського району/ р. П. Буг	43,200	9,320	422,400	794,080	122,300	1,235	0,670	0,170	98,040	17,800	0,500	0	0	0
КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ОЧАКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ОЧАКІВ-СЕРВІС», с. Черноморка Миколаївського району /Чорне море	12,0	0,387	58,097	245,693	0,387	0,075	20,313	0	69,0	1,907	0,050	0	0	0
ДП «Підприємство Державної кримінально - виконавчої служби України (№ 93)» с. Новоданилівка Баштанського району/ р. Вісунь	58,0	4,380	1681,600	250,0	0,040	0,009	10,450	0	-	0,005	0	0	0	0
КП «МІСЬКВОДОКАНАЛ» БАШТАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ скид в межах с. Отрадне Баштанського району,/р. Інгул	62,750	3,945	645,0	254,95	0,540	0,020	1,010	0	46,06	1,835	0,020	0	0	0
КП ВОДОПРОВІДНІ МЕРЕЖІ Новобузької міської ради, с. Софіївка Баштанського район./р. Інгул	0	0	547,500	238,0	0,102	0,054	4,400	0	0	0,133	0,060	0	0	0
Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (Новобузька діляниця), за межами с. Софіївка Баштанського район/ р. Інгул	21,930	2,100	548,620	167,940	0,1740	0,041	2,930	0	-	0,530	0,166	0	0	0

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» (ВП «Південноукраїнська АЕС») за межами м. Южноукраїнськ/ Олександрівське водосховище /басейн р. П. Буг	21,100	1,740	394,0	189,0	0,170	0,040	2,900	0,021	38,50	0,110	0,052	-	-	-
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» (ЦВКГ і ТМ ВП «Південноукраїнська АЕС») с. Панкратове Вознесенського району/р. П. Буг	-	-	15,465	84,221	-	-	-	-	-	-	0,035 (ал.)	-	-	-
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» (ЦВКГ і ТМ ВП «Південноукраїнська АЕС»)/ Ташлицьке водосховище/ басейн р. П. Буг	28,980	5,290	187,0	171,0	0,640	0,84	91,900	-	-	5,870	0,120	-	-	-
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» (Олександрівська ГЕС ВП «Південноукраїнська АЕС»)/ р. П. Буг	15,100	2,570	89,0	-	0,260	0,033	3,140	0,016	35,600	0,410	0,050	-	-	-
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ» Ташлицька ГАЕС ВП «Південноукраїнська АЕС» /Олександрівське водосховище басейн р. П. Буг	15,300	2,600	89,0	63,0	0,250	0,034	3,460	0,016	35,700	0,400	0,050	-	-	-
ТОВ «ВОЗНЕСЕНСЬКА ТОРГОВО - ПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ» с. Трикрати Вознесенського району/ р. Арбузинка/ басейн р. П. Буг	6,300	2,900	575,300	249,300	0,500	0,051	4,600	0,050	16,0	1,250	0,030	0	0	0
КП «Арбузинський ККП» смт Арбузинка/р. Арбузинка/ басейн р. П. Буг	9,0	1,400	136,090	52,120	0,100	0,120	2,450	0,022	4,500	0,230	0,230	0	0	0

ТОВ «БАНДУРСЬКИЙ ОЛІЙНОЕКСТРАКЦІЙНИЙ ЗАВОД» с. Бандурка/ р. Чорний Ташлик/	9,400	3,973	343,250	242,735	0,273	0,053	16,823	0	20,050	1,448	1,448	0	0	0
---	-------	-------	---------	---------	-------	-------	--------	---	--------	-------	-------	---	---	---

Таблиця 14 - Результати державного моніторингу вод

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області					
р. Південний Буг	6	6	проб - 72 визначень - 2664	37	24 - рН, 36 - ХСК, 19 - БСК ₂₀ , 1 – марганець, 31 -магній, 1-лужність, 3 –жорсткість, 3- сухий залишок, 3-хлориди,3- натрій,12-кольоровість
р. Інгул	3	3	проб -36 визначень - 1332	37	8 - рН, 36 – ХСК, 5 -БСК ₂₀ , 3 - марганець, 36 -магній, 36 – натрій, 6 - лужність, 34 - сульфати, 36- жорсткість, 36 - сухий залишок,15 -кольоровість
р. Синюха	1	1	проб -12 визначень - 444	37	3 - рН, 12 – ХСК, 2 -БСК ₂₀ , 7- кольоровість, 11 -магній, 9 - лужність,8 - жорсткість
р. Інгулець	1	1	проб – 12 визначень -444	37	8 - рН, 8- кольоровість, 12 - ХСК, 10 -БСК ₂₀ , 12 -магній, 12– натрій, 12 – жорсткість, 12 - сухий залишок, 4 - сульфати, 11- хлориди, 2 - залізо загальне
р. Висунь	2	-	проб -24 визначень -88	4	-
Балка Добра	1	-	проб- 11 визначень -40	4	-
Бузький лиман	1	-	проб -12 визначень -44	4	-
Басейн річок Причорномор'я (р. Сосик, р. Березань)	2	-	проб -24 визначень -88	4	-
Березанський лиман	1	-	проб -12 визначень -44	4	-

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
Миколаївський обласний центр з гідрометеорології					
Дніпровсько - Бузька гирлова область	8	8	проб - 152 визначень - 1922	18	17-нафтопродукти, 61-феноли; 13-нітроген амонійний, 42-нітроген нітритний, 10 -окисген
ДУ «Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»					
Водойми I категорії	12	8	проб - 62 визначень - 930	15	34 (сухий залишок,БСК ₅ , хлориди, сульфати, залізо, ХСК)
Водойми II категорії	14	6	проб -132 визначень - 3432	26	30 (сухий залишок,БСК ₅ , хлориди, сульфати, залізо, ХСК, нітрати)
Морські води	5	5	проб -80 визначень -800	10	56 (водневий показник, аміак, сульфати, нітрати, хлориди, БСК ₂₀)

Таблиця 15 - Зворотні води, що скидаються у моря*

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис.м ³	з них забруднених, %
22379,0	66,0

*Зворотні води, що відводяться до морських вод (Чорне море, Бузький лиман)

Таблиця 16 - Основні водоносні горизонти

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних запасів, тис. м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. м ³ /добу
1	2	3
aP _{I-II}	62,2	59,3
N	242,8	26,113
P (палеогенова система)	61,2	6,2
K	31,8	6,4
AR-PR	43,6	4,869
Разом	441,6	102,882

6. Земельні ресурси

Миколаївська область є однією з провідних областей України за площею та біопродуктивним потенціалом земельного фонду. Згідно з інформацією Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області, станом на 01.01.2024 року (за оперативними даними), земельний фонд області становив 2458,5 тис. га, з них 1994,7 тис. га або 81,1 % займають сільськогосподарські угіддя, що свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння земель.

Розораність сільськогосподарських угідь у розрізі районів Миколаївщини коливається від 60 до 85 %. У північній частині області переважають звичайні чорноземи, на півдні вони змінюються південними чорноземами й темно-каштановими ґрунтами, слабкосолонцюватими й середньосолонцюватими чорноземами. Зустрічаються солонці, солонцювато-осолоділі ґрунти, заболочені плавні й торф'яники. У прирічкових і приморських районах – піщані й супіщані ґрунти, місцями з переходом в сипучі піски.

Вміст у ґрунті органічної речовини, або гумусу, – найважливіший показник її родючості. За даними спостережень Миколаївського обласного державного проектно-технологічного центру охорони родючості ґрунту і якості продукції «Облдержродючість», вміст гумусу в ґрунтах в середньому по області дорівнює 2,9 %. Найбільша забезпеченість органічною речовиною спостерігається в північній і північно-західній частинах області, а саме у зоні розповсюдження чорноземів звичайних, де середній вміст гумусу знаходиться в межах 3,3-4,1 %. Останнім часом по області переважають ґрунти з підвищеним вмістом гумусу – їх частка становить близько 38,4 % та середній вміст – 22,2 %.

Окрім гумусу, ще одним важливим показником ґрунту є кількість рухомих фосфатів. Найбільша кількість рухомого фосфору зафіксована на територіях Баштанського та Миколаївського районів, де масово засіваються ґрунти під культурні рослини і фермерськими господарствами вносять необхідні добрива.

Вирощування сільськогосподарських культур, хімічна меліорація, осушення і зрошення – все це негативно впливає на стійкість агроландшафту та призводить до поступової деградації земель.

За оперативною інформацією Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області, станом на 01.01.2025 року площа деградованих та малопродуктивних земель, що потребують консервації, становить 13934,8515 га.

Проблема ерозії ґрунтів є актуальною для Миколаївської області. Розгалужена мережа балок та наявність великих за площею систем зрошування обумовлюють розвиток водної ерозії ґрунтів. За оперативними даними Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області станом на 01.01.2024 площа порушених земель по області становить 3198,3596 га, у тому числі 13,9607 га порушено протягом 2022-2023 років.

Таблиця 17 - Структура земельного фонду регіону за період 2022 - 2024 роки*

Категорії земель та види земельних угідь	2020 рік		2022-2024 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5
Категорії земель за основним цільовим призначенням				
Загальна площа території регіону	-	-	-	-
з них:				
землі сільськогосподарського призначення	-	-	-	-
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	-	-	-	-
землі оздоровчого призначення	-	-	-	-
землі рекреаційного призначення	-	-	-	-
землі лісгосподарського призначення	-	-	-	-
землі водного фонду	-	-	-	-
Види земельних угідь				
Загальна площа земель	2458,55	100	-	-
-з- них:				
Сільськогосподарські угіддя, з них:	1994,7	81,1	-	-
рілля	1703,7	69,3	-	-
перелogi	3,4	0,1	-	-
сіножаті	254,2	10,3	-	-
пасовища	33,4	1,4	-	-
багаторічні насадження	45,43	1,9	-	-
Землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом, з них:	19,1	0,8	-	-
болота				
яри	134,37	5,5	-	-
Чагарникова рослинність природного походження	121,4	4,9	-	-

Категорії земель та види земельних угідь	2020 рік		2022-2024 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5
Ліси та інші лісовкриті землі, з них:	1,8	0,1	-	-
земельні лісові ділянки, вкриті лісовою рослинністю	125,8	5,1	-	-
Води	156,1	6,3	-	-

* Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25.10.2021 № 300 «Про визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.12.2015 № 337» офіційно скасовано ведення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель.

На цей час у програмному забезпеченні Державного земельного кадастру відсутні функціонали в частині можливості формування інформації за зазначеними критеріями.

Інформація за 2020 рік надана за оперативними даними Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області (лист від 09.05.2025 № 13-14-0.21-1937/2-25).

Таблиця 18 - Рекультивація порушених земель за період 2022-2024 роки*

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацію, га		Перебувають у стадії рекультивації, га	
	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі	тис.га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2022	3,198	0,13	1,257	0,05	0	0	0	0
2023	3,198	0,13	1,257	0,05	0	0	0	0
2024	3,198	0,13	1,257	0,05	0	0	0	0

Таблиця 19 - Консервація земель за період 2022-2024 роки

Рік	Види земель, що потребують консервації	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2022	Деградовані та забруднені	6,13	0,25	0	0	0	0
	Малопродуктивні	7,8	0,31	0	0	0	0
2023	Деградовані та забруднені	6,132	0,25	0	0	0	0
	Малопродуктивні	7,802	0,31	0	0	0	0
2024	Деградовані та забруднені	6,132	0,25	0	0	0	0
	Малопродуктивні	7,802	0,31	0	0	0	0

Таблиця 20 - Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів *

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року		
		2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
Встановлено межі водоохоронних зон водних об'єктів з них внесено до Державного земельного кадастру	24600,0472	-	-	-
	849,4647	-	-	-
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об'єктів з них внесено до Державного земельного кадастру	14083,8225	-	54,4980	89,8841
	159,2717	-	54,4980	89,8841

*Інформація надана Регіональним офісом водних ресурсів у Миколаївській області та Головним управлінням Держгеокадастру у Миколаївській області станом на 01.01.2025 року

Таблиця 21 - Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях *

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	-	-
Землі, піддані водній ерозії	-	-
Землі, піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	-	-
Землі із кислими ґрунтами	-	-
Землі із засоленими ґрунтами	-	-
Землі із солонцюватими ґрунтами	-	-
Землі із солонцевими комплексами	-	-
Землі осолоділі	-	-
Землі перезволожені	-	-
Землі заболочені	-	-
Землі кам'яністі	-	-
Забруднені землі, що не використовуються у с/г виробництві	-	-

*Надання інформації щодо поширення деградаційних процесів не вбачається можливим оскільки фінансування на обстеження ґрунтів, зокрема поширення деградаційних процесів не виділялося.

Таблиця 22 - Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд за період 2022-2024 роки

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт.	Об'єкти незавершеного будівництва, шт.
	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2022	1	43,5	21,01	-	-	-	-	-
2023	1	43,5	21,01	-	-	-	-	-
2024	5	47,8	30,87	1	0,1	0,5	-	-

*Інформація наведена за оперативними даними Миколаївської, Баштанської, Первомайської й Снігурівської районних військових адміністрацій.

Таблиця 23 - Зрошувані землі за період 2022-2024 роки

Зрошувальні землі	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
меліоровані землі у зоні відповідальності Управління каналів річки Інгулець						
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	*	*	116,9	100	116,9	100
у тому числі систем крапельного зрошення	*	*	3,0		6,8	

Зрошувальні землі	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
меліоровані землі у зоні відповідальності Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області						
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	2,386	7,6	5,783	18,4	2,625	8,3
у тому числі систем крапельного зрошення	1,461	4,6	4,599	14,6	1,154	3,7

* 2022 року подача води сільгоспвиробникам на полив не здійснювалася у зв'язку з окупацією джерела водозабору, що розташоване у Баштанському районі Миколаївської області

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (1 раз на 5 років)

Таблиця 24 - Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1–2,0	середній 2,1–3,0	підвищений 3,1–4,0	високий 4,1–5,0	дуже високий > 5,0	
1	2	3	4	5	6	7
1,4	25,8	22,2	38,4	12,2	0,0	2,9

Таблиця 24.1 - Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0–150,0	середній 151,0–200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5
53,3	46,7	-	-	95

Таблиця 24.2 - Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5–8	середній 9–15	підвищений 16–30	високий 31–60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
-	-	-	-	-	-	-

Таблиця 24.3 - Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21–50	середній 51–100	підвищений 101–150	високий 151–200	дуже високий > 200	
1	2	3	4	5	6	7
0,0	6,1	35,7	21,5	9,4	27,3	147,0

Таблиця 24.4 - Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21–40	середній 41–80	підвищений 81–120	високий 121–180	дуже високий > 180	
1	2	3	4	5	6	7
0,0	0,0	0,0	0,3	23,5	76,2	237,0

Таблиця 25 - Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів за період 2020-2023 роки

рік	Підтоплення		Карст/ Ерозія			Зсуви					
	площа, тис.км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування/ерозії, тис.км ²	%	кількість проявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2020	996,7	4	8200	33,3	-	1153	9,04	0,04	48	0,1	1,1
2021	Моніторинг за розвитком екзогенних геологічних процесів на території Миколаївської області не проводився										
2022											
2023											
2024											

* Інформація надана за даними ДНВП «Геоінформ України» - лист від 23.04.2025 № 06/306-1401

7. Лісові ресурси

Таблиця 26 - Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (станом на 01.01.2025 року)

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				усього лісових земель
			усього	з них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	84,264	47,5	39,5	2,6	0,54	10,5	1,079	62,9

Таблиця 27 - Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (станом на 01.01.2025 року)

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	0,3553	1,976	0,153	0,9819	2,048	0,753	3,079	11,375	20,72

Таблиця 28 - Проведення рубок головного користування за 2024 рік*

Найменування/прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис.м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яко листяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	1	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	-	-	-	-	-	-

*Проведення рубок головного користування в області не призначається і не здійснюється.

Таблиця 29 - Лісовідновлення за 2024 рік
(у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

Таблиця 30 - Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2024 рік
(у розрізі лісогосподарських підприємств)

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га					природне самозаліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахисних лісових смуг			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	-	-	3403,2	-	3403,2	-	3403,2

Таблиця 31 - Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних із вирубуванням деревини, за 2024 рік

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/ліквідна деревина, тис. м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки в деревостанах	санітарні рубки	розрубка ліній електропередачі, автомобільних доріг тощо	розчищення ліній електропередачі, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	293,5/2,534	-	989,7/16,273	-	-	-	1283,2/18,81
Усього		293,5/2,534	-	989,7/16,273	-	-	-	1283,2/18,81

Таблиця 32 - Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2024 рік

Назва	Усього
1	2
1.Усього загиблих лісових насаджень, га	961,1
у тому числі від: пожеж	
несприятливих погодних умов	
хвороб та шкідників лісу	
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередачі, затоплення, газопроводи тощо)	
З них загиблих лісових культур, га	961,1
у тому числі від: пожеж	
несприятливих погодних умов	954,1
хвороб та шкідників лісу	
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередачі, кар'єри, газопроводи тощо)	
Інше	7
2.Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	
3.Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	

Таблиця 33 - Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування. Встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, Встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосяння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки, тис. шт.	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Філія «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Рослинний світ

Встановлено, що в області зростає 91 вид рослин, які включені до списків спеціальної охорони - дослідження у рамках виконання заходу Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки за темою «Інвентаризація

видів флори, занесених до Червоної книги України та додатків Бернської конвенції» (2019 рік).

За таксономічною класифікацією зазначені види судинних рослин належать до трьох відділів Царства Рослин: Плауноподібні, Папоротеподібні, Покритонасінні; 4 класів, 34 родин, 57 родів.

У Червоній книзі України на території Миколаївської області згадується 90 видів рослин: 74 види судинних рослин, 4 види грибів, 4 види лишайників, 8 видів водоростей.

За результатами польових обстежень, аналізу літературних даних для Миколаївщини виявлена інформація про 88 видів судинних рослин, які занесені до Червоної книги України, з них 17 видів, місцезнаходження або наявність яких в межах області потребує уточнення. У той же час в Червоній книзі України не наведені дані про 6 видів, місцезнаходження яких на Миколаївщині підтверджено: бурачок Борзи, дельфіній Сергія, любка зеленоквіткова, плодоріжки блощишна, розмальована, салепова, рутвиця смердюча.

За категоріями Червоної книги України види розподілені таким чином: зникаючий - 6 видів, вразливий - 51 вид, рідкісний - 12 видів, неоцінений - 17 видів, недостатньо відомий - 2 види.

В області виявлено 10 видів судинних рослин, які занесені до списку Резолюції 6 Бернської конвенції: бурачок Борзи, гвоздика бузька, катран татарський, мерингія бузька, півонія тонколиста, серпуха зюзниколисна, синяк руський, сон розкритий, цибуля Регеля, юринія волошковидна.

На Миколаївщині зростає 13 видів, які включені до Світового червоного списку, 28 видів - до Європейського червоного списку. Деякі види рослин мають як національний, так і міжнародний охоронний статус.

До регіонально рідкісних видів рослин, які не занесені до Червоної книги України, але потребують охорони на місцевому рівні, включено 156 видів. Перелік видів рослин, які підлягають особливій охороні на території Миколаївської області, та Положення про нього, затверджені рішенням Миколаївської обласної ради від 21 грудня 2021 року № 27.

Таблиця 34 - Види рослин та грибів, що охороняються

Види рослин та грибів	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	849	849	849
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	90	90	90
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	156	156	156
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	10	10	10
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	1	1	1

Таблиця 35 - Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
1	2	3	4
90	22	-	-

Таблиця 36 - Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально-рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Гвоздика ланцетна, <i>Dianthus lanceolatus</i> Stev. ex Reichenb					+	
Залізник гібридний, <i>Phlomis hybrida</i> Zelen					+	
Ластовень проміжний, <i>Vincetoxicum intermedium</i> Taliev					+	
Підмаренник волинський, <i>Galium volhynicum</i> Pobed					+	
Шафран сітчастий, крокус сітчастий, <i>Crocus reticulatus</i> Stev. ex Adam	+				+	+
Пустельниця головчата, піщанка головчата, <i>Eremogone cephalotes</i> (Bieb.) Fenzl	+					
Підсніжник Ельвеза, <i>Galanthus elwesii</i> Hook.fil.	+				+	+
Дрік скіфський, <i>Genista scythica</i> Pacz	+					
Оставник одеський, голонасінник одеський, <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	+					+
Зозулинець болотний, <i>Orchis palustris</i> Jacq	+			+		+
Рястка Буше, <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Aschers.	+					
Сон лучний, сон-трава лучна <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.	+					+
Ковила шорстка, <i>Stipa asperella</i> Klok. et Ossychnjuk	+					
Ковила волосиста, тирса, <i>Stipa capillata</i> L.	+					
Ковила найкрасивіша,	+					

Stipa pulcherrima						
Ковила Лессінга, Stipa lessingiana Trin.et Rupr.	+					
Ковила пірчаста, Stipa pennata L.	+					
Ковила українська, Stipa ucrainica P.Smirn.	+					
Тюльпан бузький, Tulipa hypanica Klok. et Zoz	+					
Тюльпан Шренка, Tulipa schrenkii Regel	+					
Астрагал одеський, Astragalus odessanus Besser	+					
Горицвіт весняний, Adonis vernalis L.	+			+	+	+
Горицвіт волзький, Adonis wolgensis Steven ex DC.	+					
Морківниця прибережна, Astrodaucus littoralis (M. Bieb.) Drude	+					
Пізноцвіт ангарський, Colchicum ancyrense B.L.Burt	+					
Осока житня, Carex secalina Willd. ex Wahlenb.	+	+				
Камка морська, Zostera marina L. (Med.)		+				+

Таблиця 37 - Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1	2	3
Амброзія полинолиста (Ambrosia artemisifolia L.)	A2	Запроваджено карантинний режим, визначено фітосанітарні заходи
Повитиця польова (Cuscuta campestris Yunk.)	A2	Запроваджено карантинний режим, визначено фітосанітарні заходи
Ценхрус долгоголковий (Cenchrus longispinus Fernald.)	A2	Запроваджено карантинний режим, визначено фітосанітарні заходи

Таблиця 37.1 - Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Моніторингові ділянки, створені для відслідковування змін, які відбуваються на степових ділянках при різкому зниженні пасовищного навантаження та заростання чагарниками (НПП «Бузький Гард»)		Легкий С.В., Овсієнко Я.В.	На кожній із 4 дослідних локацій створено ділянки із дослідження біорізноманіття - biodiversity plots. Моніторингові ділянки є також оселищами видів Червоної книги України - астрагал шерстистоквітковий (<i>Astragalus dasyanthus</i>), сон лучний (<i>Pulsatilla pratensis</i>), ковила пухнастолиста (<i>Stipa dasyphylla</i>), ковила пірчаста (<i>Stipa pennata</i>), ковила волосиста (<i>Stipa capillata</i>), ковила українська (<i>Stipa ucrainica</i>)
Моніторинг пробних площ. Відібрані ділянки по території НПП «Бузький Гард»		Легкий С.В., Овсієнко Я.В.	Спостереження за змінами в рослинному покриві на дослідних ділянках
Вивчення стану популяцій видів рослин, занесених до Червоної книги України (ПЗ «Єланецький степ»)		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Проведено дослідження популяцій сону лучного (<i>Pulsatilla nigricans</i>), шафрану сітчастого (<i>Crocus reticulatus</i>), пізньоцвіту різнобарвного (<i>Colchicum bulbocodium</i> subsp. <i>Versicolor</i>), сону лучного (<i>Pulsatilla pratensis</i>), тюльпану Шренка (<i>Tulipa schrenki</i>) та тюльпану бузького (<i>Tulipa hypanica</i>)
Спостереження за мутаційними змінами рослинності на ботанічних постійних пробних площах ПЗ «Єланецький степ»		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ», Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	Проведено геоботанічні описи 12 БППП Єланецького ПНДВ, під час досліджень виявлено деякі зміни у видовому складі (змінилися види рослин, що домінують. На БППП № 11 зафіксовано антропогенний вплив (пожежа 30.03.2024 р.).
Виявлення та картографування нових локалітетів рідкісних та регіонально рідкісних видів рослин на території ПЗ «Єланецький степ»		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ», Л.В. Бугай/ начальник	Виявлено та закартовано нові види для території – пізньоцвіт трилистий або пізньоцвіт анкарський <i>Colchicum triphyllum</i> (<i>Colchicum ancyrense</i>)

		науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»	
Дослідження ділянок, які запропоновано під розширення території ПЗ «Єланецький степ», фіксація типових та рідкісних видів флори		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ», В.В. Скоробогатов/ ГО «Українська природоохоронна група»	Проведено дослідження територій, перспективних для розширення, у результаті яких закартовано місця зростання видів, занесених до Червоної книги України, регіонального списку охорони та додатків Бернської конвенції
Збереження зональних природних степових екосистем насамперед природних степів та вапнякових угруповань як важливого біотопічного комплексу і типового елементу ландшафту межиріччя Дніпро-Дністер (ПЗ «Єланецький степ»)		Науково-дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	Для попередження поширення чужорідних видів проведено механічне видалення інтродуцентів біля вольєру та Будинку природи
Збереження рослинних угруповань ПЗ «Єланецький степ» у пониззі балок Михайлівського ПНДВ		Науково-дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	В місцях традиційного природокористування здійснюється контроль за збереженням рослинного покриву
Відновлення стану натурального трав'яного рослинного покриву у межах вольєру ПЗ «Єланецький степ»		Науково-дослідний відділ	Проведено дослідження динаміки рослинного покриву у вольєрі
Відновлення і збереження ландшафтів днищ степових балок в межах Михайлівського ПНДВ ПЗ «Єланецький степ»		Науково-дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	У місцях традиційного природокористування здійснений контроль за збереженням рослинного покриву днищ балок
		Г.В. Драбинюк/ директор ПЗ «Єланецький степ»	Публікації: 1. І.І. Мойсієнко, О.І. Шиндер, О.О. Орлов, М.В. Шевера, В.Л. Шевчик, К.С. Калашнік, В.П. Коломійчук, К.В. Лавріненко, А.Р. Баранський, Л.М. Борсукевич, Б.О. Барановський, А.Ф. Левон, В.О. Кошелев, Л.А. Карамизова, Г.А. Чорна, Н.А. Пашкевич, Ю.В. Солонченко, Т.В. Мамчур, Г.В. Драбинюк, Н.О. Підтикана, Н.О. Скобель Нотатки до знахідок судинних рослин в Україні // П. Том 20 № 2 (2024): Чорноморський ботанічний журнал. ст. 124-153. Драбинюк Г.В. Заповідний Єланецький степ // матеріалами

			науково-практичного семінару «Степ: досвід збереження» // Чернівці: Друк Арт, 2024. (Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 40) с. 13. 2. Драбинюк Г.В. Функціонування природного заповідника «Сланецький степ» в умовах воєнного стану // збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 4-5 липня 2024 р.). – К.: Центр екологічної освіти та інформації, 2024. – с. 62. 3. Драбинюк Г.В. Атлас-довідник/Геміфемероїди флори України/ Київ – 2023. 4. Романенко М.М., Драбинюк Г.В., Романенко А.: Розвиток природно-заповідної справи на Миколаївщині в умовах воєнного стану // матеріали Міжнародної конференції «Дністерські читання» 18 жовтня 2024 року м. Тлумач, Івано-Франківська область, Україна, с. 29. 5. Raab-Straube, E. von, Raus, T., Baranovsky, B., Bergmeier, E., Bilyk, O., Borovyk, D., Bulakh, E., Chorna, H., Del Guacchio, E., Dimitrov, D., Drabyniuk, H., Yevseyukov, P.E. (2024). In: Raab-Straube E. von Raus Th. (eds.). Euro+Med-Checklist Notulae, 17. Willdenowia, 54: 15-16
		Патрушева Л.І./ науковий співробітник ПЗ «Сланецький степ»	Патрушева Л.І. Розширення природного заповідника «Сланецький степ» - ландшафтний аспект/Могилянські читання – 2024: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти. // Природничі науки: XXVII Всеукр. наук.-практ. конф.: 6-10 листоп. 2024 р., м. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2024. – С. 8-10
		Л.В. Бугай / начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Сланецький степ»	Публікації: 1. Бугай Л.В. Заповідна справа як інструмент адаптації до кліматичних змін: проблеми, можливості та перспективи // матеріали II Міжнародної

			інтернет-конференції «Актуальні проблеми формальної й неформальної освіти моніторингу довкілля та заповідної справи // Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2023, с.16 елект. посилання: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/17310 2. Бугай Л.В. Екологічний стан українських степів. Фактори впливу та заходи збереження біорізноманіття степу // матеріалами науково-практичного семінару «Степ: досвід збереження» // Чернівці: Друк Арт, 2024. (Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 40) с.6
Дослідження популяції <i>Astrodaucus littoralis</i> (M. Bieb.) Drude (берег Тилігульського лиману), травень-вересень 2024 р.		Дьяченко О.В., Мельник Р.П., Мельничук С.С., Грубий М.В.	Результати дослідження популяції <i>Astrodaucus littoralis</i> (M. Bieb.) Drude РЛП «Тилігульський» висвітлені в статті: <i>Astrodaucus littoralis</i> (Apiaceae) on the territory of the regional landscape park «Tyligulsky» (Mykolaiv region, Ukraine)», що вийшла друком в «Чорноморському ботанічному журналі» https://cbj.kspu.edu/index.php/cbj/article/view/813/725
Моніторингові дослідження ранньовесняних ефемероїдів на території РЛП «Тилігульський»: <i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burth, <i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams, <i>Galanthus elwesii</i> Hook.f., <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht (лютий, березень, 2024 р.)		Дьяченко О.В., Мельничук С.С., Мельник Р.П., Грубий М.В.	Продовження моніторингових досліджень ранньовесняних ефемероїдів https://www.facebook.com/share/p/1ALWzuMi5A https://www.facebook.com/share/p/18w7N2XzmB https://www.facebook.com/share/p/1ByqwZ3dCF
Дослідження дендрофлори РЛП «Тилігульський» (травень-вересень 2024 р.)		Мельник Р.П., Дьяченко О.В., Мельничук С.С.	Проведений аналіз адвентивної фракції дендрофлори РЛП «Тилігульський». Результати дослідження дендрофлори представлені на VI-ій Всеукраїнській науково-практичній конференції «Наукові читання імені В.М. Виноградова»

			http://www.ksau.kherson.ua/files//konferenc/2024/06/mater_10_06_24
Дослідження адвентивної фракції дендрофлори РЛП «Тилігульський» (квітень-жовтень 2024 р.)		Мельник Р.П., Мельничук С.С.	Результати досліджень висвітлені в роботі IV Всеукраїнській науковій конференції «Синантропізація рослинного покриву України»: Розповсюдження <i>Ailanthus altissima</i> на території Регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» (Миколаївська область, Україна)»
Дослідження раритетної фракції флори РЛП «Тилігульський» (лютий-жовтень 2024 р.)		Дьяченко О.В., Мельничук С.С., Мельник Р.П., Грубий М.В.	Результати досліджень представлені на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Об'єкти природно-заповідного фонду України: сучасний стан та шляхи забезпечення ефективної їх діяльності»: Созологічний аспект рослинного покриву території Регіонального природного парку «Тилігульський» (Миколаївська область, Україна) https://doi.org/10.61584/1-10-2024 , https://malepolisja.in.ua/materials/Zbirnik_material_conf/Ves_zbirnik_mat_conf/Zbirnvk_OPZFU_2024/pdf
Проведення рейдів щодо попередження або виявлення порушень природоохоронного законодавства на території РЛП «Приінгульський». Проведено 57 рейдів, з них: 16 спільних рейдів з представниками Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Одеська та Миколаївські області), Новобузького районного сектору головного управління ДСНС України у Миколаївській області, Національної поліції та ін.; 41 самостійних комплексних рейдів щодо виявлення порушень заповідного режиму	У межах фонду заробітної плати	РЛП «Приінгульський»	Територію збережено у природному стані. Здійснено контроль за дотриманням природоохоронного режиму. Сторінка у Facebook https://www.facebook.com/Pryingulsky.Park
Моніторинг найбільш пожежонебезпечних ділянок	У межах фонду заробітної	РЛП «Приінгульський»	Доопрацьовано карту пожежонебезпечних ділянок за

	плати		різними типами рослинного покриву
Аналіз вікової структури популяції <i>Gymnospermium odessanum</i> в умовах заповідної території на прикладі РЛП «Приінгульський»	Співпраця з науковицею	Мельничук С.В.	Публікація у матеріалах XV З'їзду Українського ботанічного товариства, 2024 р.
Моніторинг пожеж у природних екосистемах РЛП «Кінбурнська коса»	З фонду обласного бюджету в межах кошторису	РЛП «Кінбурнська коса»	Отримано фактичні та дистанційні дані щодо локації пожеж і загорань внаслідок ведення військових дій. Прийнято участь у підготовці акту про враження пожежами екосистем Кінбурнської коси

Таблиця 37.2 - Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
1	Первомайський та Вознесеньський райони	Використання сіножатей	7,7 т	7,7 т	1
2	Первомайський та Вознесеньський райони	Збір лікарських рослин та плодів: шипшина глід чабрець	5,0 т 4,0 т 0,3 т	5,0 т 4,0 т 0,3 т	1
3	Первомайський та Вознесеньський райони	Використання природних ресурсів в науково-дослідних цілях: інвентаризація флори, створення гербарію; ресурсна оцінка рослинних ресурсів	165 особин 40 особин	165 особин 40 особин	1
4	Первомайський та Вознесеньський райони	Використання пасовищ: випасання великої рогатої худоби; випасання овець	1084 голів 44 голів	1084 голів 44 голів	1
5	Вознесеньський район	Створення колекції рослин	250 шт.	250 шт.	1
6	Вознесеньський район	Створення колекції комах	200 шт.	200 шт.	1

9. Тваринний світ

У межах регіону мешкає приблизно 50 тис. видів тварин, більшість з них - дрібні безхребетні. Серед хребетних на території області протягом XX ст. і до цього часу спостерігали ссавців - 65 видів, птахів - 280 видів, земноводних - 11 видів, плазунів - 12 видів, риб - майже 100 видів.

У водних об'єктах розташовані нерестовища, місця нагулу та зимівлі таких видів риб, як: лящ, тарань, рибець, пузанок, білізна, осетер, судак, сазан, білуга, севрюга, оселедець, тюлька, шпрот, глоса, чорноморська кефаль, піленгас, карась, бичок, щука, сом, окунь та інші.

Серед представників фауни є найбільший метелик Європи - сатурнія велика, найбільший з бражників - «мертва голова», небезпечні - павук каракурт та сколопендра.

З ссавців широко розповсюдженими та найбільш численними є мишовидні гризуни. Землерії представлені трьома видами: кріт європейський, сліпаки подільський та піщаний. Місцями на теренах області трапляються тушкан великий, соня лісова, хом'як звичайний та хом'ячок сірий, норка європейська, бабак, а також 12 видів з родини Кажанів.

На території області гніздиться приблизно 150 видів птахів. Іноді спостерігаються такі рідкісні та залітні види, як: фламінго, савка, стерв'ятник, товстодзьобий пісочник, морський побережник, зелена бджолоїдка, співоча кропив'янка, червоногруда кропив'янка.

Видовий склад земноводних та плазунів невеликий, але різноманітний. Серед представників рептилій зустрічаються ящірка зелена, полози лісовий, сарматський, каспійський.

Іхтіофауна області включає прісноводні та солоноводні (морські) види. Найбільшим різноманіттям характеризується приморський район включно з лиманами.

Під час робіт за темою «Інвентаризація видів фауни, занесених до додатків Бернської конвенції та Червоної книги України» для території Миколаївської області відзначено 229 видів тварин, які внесені до списків спеціальної охорони. За таксономічною класифікацією зазначені види фауни належать до Царства - Тварини (Animalia), 4 типів, 15 класів, 46 рядів, 100 родин.

На території Миколаївської області в Червоній книзі України згадується 170 видів тварин, з них: кишковопорожнинних - 2; круглих червів - 2; кільчастих червів 3; членистоногих - 73; моллюсків - 1; хордових - 89.

За даними дослідників, у результаті польових обстежень, аналізу літературних даних для Миколаївщини виявлена інформація про 229 видів тварин, які занесені до Червоної книги України, з них 27 видів, місцезнаходження або наявність яких в межах Миколаївської області потребує уточнення. У той же час в Червоній книзі України не наведені дані про 55 видів, місцезнаходження яких в межах області підтверджено.

За категоріями Червоної книги України види розподілені таким чином: зникаючий - 47 видів, вразливий - 95 видів, рідкісний - 65 видів, неоцінений - 20 видів, НВ (недостатньо відомий) - 2 види.

Виявлено 50 видів тварин, які занесені до списку Резолюції 6 Бернської конвенції, серед них вусач великий дубовий, баклан малий, балабан, баранець великий, беркут, дерихвіст лучний, дрохва, журавель сірий, канюк степовий, пелікан рожевий, гадюка степова, видра річкова, афаліна та інші.

На Миколаївщині мешкає 132 види тварин, які включені до Світового червоного списку, 134 види - до Європейського червоного списку. Регіонально рідкісними є 111 видів тварин.

Таблиця 38 - Види тваринного світу, що охороняються*

Види тваринного світу	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	58	58	58
Загальна кількість видів тваринного світу на території області, що охороняються, од.	614	614	614
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	30	30	30
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	166	166	166
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	73	73	73
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	25	25	25
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	6	6	6

*Примітка: на території природного заповідника «Сланецький степ».

Таблиця 39 - Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні*

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Вовк, <i>Canis lupus</i>							+	+
Пелікан кучерявий, <i>Pelecanus crispus</i>	+	+	+	+	+		+	+
Баклан малий, <i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	+	+		+	+		+	
Червоновола казарка, <i>Rufibrenta ruficollis</i> , <i>Branta ruficollis</i>	+	+	+		+		+	
Могильник, орел-могильник, <i>Aquila heliaca</i>	+	+	+	+			+	+
Орлан-білохвіст, сіруватень, <i>Haliaeetus albicilla</i>	+	+	+	+			+	+
Дрофа, дрохва, дудак, <i>Otis tarda</i>	+	+	+	+			+	+
Хохітва, стрепет, <i>Tetrax tetrax</i>	+	+	+				+	+
Деркач, <i>Crex crex</i>		+					+	+
Дибка степова, <i>Saga pedo</i>	+	+					+	+

Красотіл пахучий, <i>Calosoma sycophanta</i>	+						+	
Поліксена, <i>Zerynthia polyxena</i>	+	+					+	
Журавель степовий, <i>Anthropoides virgo</i>	+	+	+	+			+	+
Беркут, орел скельний, халзан, <i>Aquila chrysaetos</i>	+	+	+	+				+
Сатурнія велика, <i>Saturnia pyri</i>	+							
Мелітурга булавовуса, <i>Melitturga clavicornis</i>	+							
Підорлик великий, орел-скигляр, <i>Aquila clanga</i>	+	+	+	+			+	+
Підорлик малий, орел-скигляр малий, <i>Aquila pomarina</i>	+	+	+	+				+
Чапля жовта, <i>Ardeola ralloides</i>	+	+		+				+
Джміль червонуватий, <i>Bombus ruderatus</i>	+						+	
Гоголь, <i>Vucephala clangula</i>	+	+		+				+
Лежень, <i>Burhinus oedicnemus</i>	+	+		+			+	+
Канюк степовий, <i>Buteo rufinus</i>	+	+	+	+				+
Пісочник морський (Зуйок морський), <i>Charadrius alexandrinus</i>	+	+		+	+			+
Лелека чорний, <i>Ciconia nigra</i>	+	+	+	+	+			+
Зміїд, крачун, <i>Circus gallicus</i>	+	+	+	+				
Лунь польовий, мишолов, рябець, <i>Circus cyaneus</i>	+	+	+	+				+
Лунь степовий, мишолов, рябець, <i>Circus macrourus</i>	+	+	+	+				+
Полоз жовточеревий, <i>Coluber jugularis</i>	+	+						+
Лебідь малий, лебідь тундровий, <i>Cygnus bewickii</i>	+	+		+				
Вусач земляний хрестоносець, <i>Dorcadion equestre</i>	+							
Полоз сарматський, полоз паласів, <i>Elaphe quatuorlineata</i>	+	+						+
Балабан, сокіл-балабан, кібець, <i>Falco cherrug</i>	+	+		+			+	+
Сокіл-сапсан, сапсан, сокіл мандрівний, <i>Falco peregrinus</i>	+	+	+	+				+
Дерихвіст степовий, киргик, <i>Glareola nordmanni</i>	+	+		+	+			+
Дерихвіст лучний, киргик, <i>Glareola pratincola</i>	+	+		+	+			+
Журавель сірий, <i>Grus grus</i>	+	+	+	+	+			+
Кулик-сорока, пискун, <i>Haematopus ostralegus</i>	+	+			+			+
Орел-карлик, <i>Hieraaetus pennatus</i>	+	+	+	+				+

Кулик-довгоніг (ходуличник), <i>Himantopus himantopus</i>	+	+		+	+			+
Подалірій, <i>Iphiclides podalirius</i>	+							
Сорокопуд сірий, сорокопуд великий, <i>Lanius excubitor</i>	+	+						+
Сорокопуд червоноголовий, <i>Lanius senator</i>	+	+						+
Реготун чорноголовий, <i>Larus ichthyaetus</i>	+	+		+	+			+
Крех середній, <i>Mergus serrator</i>	+	+		+	+			+
Горностай, <i>Mustela erminea</i>	+	+						+
Тхір степовий, тхір світлий, <i>Mustela (Putorius) eversmanni</i>	+	+						+
Кульон великий (кроншнеп великий), <i>Numenius arquata</i>	+	+		+	+			+
Кроншнеп середній, <i>Numenius phaeopus</i>	+	+		+	+			+
Кроншнеп тонкодзьобий, <i>Numenius tenuirostris</i>	+	+	+		+		+	+
Скопа, <i>Pandion haliaetus</i>	+	+	+	+				+
Махаон, <i>Papilio machaon</i>	+							+
Пелікан рожевий, баба, <i>Pelecanus onocrotalus</i>	+	+		+	+			+
Нетопир середземноморський, <i>Pipistrellus kuhli</i>	+	+				+		+
Колпиця, косар, <i>Platalea leucorodia</i>	+	+	+	+	+			+
Коровайка, <i>Plegadis falcinellus</i>	+	+		+	+			+
Нічниця ставкова, лилик ставковий, <i>Myotis dasycneme</i>		+		+		+	+	+
Нічниця водяна, <i>Myotis daubentoni</i>	+	+		+		+		+
Нічниця вусата, <i>Myotis mystacinus</i>	+	+				+		+
Вухань бурий, вухань звичайний, <i>Plecotus auritus</i>	+	+				+	+	
Вухань австрійський, <i>Plecotus austriacus</i>	+	+				+		+
Ховрах крапчастий, <i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>	+	+						+
Мишівка степова, <i>Sicista subtilis</i>	+	+						+
Гагара чорновола, <i>Gavia arctica</i>		+		+	+			+
Гагара червоно вола, <i>Gavia stellata</i>		+		+	+			+
Норець червоноший, <i>Podiceps auritus</i>		+						+
Норець сіроокий, <i>Podiceps griseigena</i>		+						
Норець чорноший, <i>Podiceps nigricollis (caspius)</i>		+						
Норець малий, <i>Podiceps ruficollis</i>		+						
Чапля руда, <i>Ardea purpurea</i>		+		+	+			+

Бугай, <i>Botaurus stellaris</i>		+						+
Чапля велика біла, <i>Egretta alba</i> (<i>Casmerodius albus</i>)		+			+			+
Чапля мала біла, <i>Egretta garzetta</i>		+						+
Шугайчик, <i>Ixobrychus minutus</i>		+						+
Квак, <i>Nycticorax nycticorax</i>		+						+
Лелека білий, <i>Ciconia ciconia</i>		+						+
Гуска мала білолоба, пискалка, <i>Anser erythropus</i>	+	+		+				
Нерозень, качка сіра, <i>Anas strepera</i>	+	+		+				
Чернь червонодзьоба, <i>Netta rufina</i>	+	+		+				+
Казарка червоно вола, <i>Rufibrenta ruficollis</i> (<i>Branta ruficollis</i>)	+	+	+	+	+		+	
Лебідь-кликун, <i>Cygnus cygnus</i>		+						
Луток, <i>Mergus albellus</i>		+						
Галагаз, <i>Tadorna tadorna</i>		+						
Огар, червона качка, <i>Tadorna ferruginea</i>	+	+		+	+			
Шуліка чорний, <i>Milvus migrans</i>	+	+	+	+				+
Лунь лучний, <i>Circus pygargus</i>	+	+	+	+				+
Лунь болотяний, <i>Circus aeruginosus</i>		+						+
Пісочник великий, <i>Charadrius hiaticula</i>	+	+			+			+
Яструб великий, <i>Accipiter gentilis arrigonii</i>		+						
Яструб малий, <i>Accipiter nisus granti</i>		+						
Чоботар, шилодзьобка, <i>Recurvirostra avosetta</i>	+	+		+	+			+
Канюк звичайний, <i>Buteo buteo</i>		+						+
Мишоїд-зимняк, <i>Buteo lagopus</i>		+						+
Орел степовий, <i>Aquila rapax</i>	+	+	+	+				+
Боривітер звичайний, <i>Falco tinnunculus</i>		+						+
Дербник, <i>Falco columbarius</i>		+						+
Чеглик, <i>Falco subbuteo</i>		+						+
Кібчик, <i>Falco vespertinus</i>		+						+
Осоїд, <i>Pernis apivorus</i>		+						+
Курочка мала, <i>Porzana parva</i>		+						+
Погонич, <i>Porzana porzana</i>		+						+
Крем'яшник, <i>Arenaria interpres</i>		+						+

Зуйок малий, <i>Charadrius dubius</i>		+						+
Галстучник <i>Charadrius, hiaticula</i>		+						+
Хрустан <i>Eudromias, morinellus</i>		+						+
Побережник білий, <i>Calidris alba</i>		+						+
Чорноволик, <i>Calidris alpina</i>		+						+
Червоноволик, <i>Calidris ferruginea</i>		+						+
Кулик-горобець, <i>Calidris minuta</i>		+						+
Побережник білохвостий, <i>Calidris temminckii</i>		+						+
Баранець великий (дупель), <i>Gallinago media</i>	+	+		+	+			+
Грязьовик, <i>Limicola, falcinellus</i>		+						+
Мородунка, <i>Xenus cinereus</i>		+						+
Фіфі, <i>Tringa glareola</i>		+						+
Чорниш, <i>Tringa ochropus</i>		+						+
Коловодник ставковий (поручайник), <i>Tringa stagnatilis</i>	+	+		+	+			+
Перевізник, <i>Actitis hypoleucos</i>		+						
Плавунець круглодзьобий, <i>Phalaropus lobatus</i>		+						
Крячок каспійський, <i>Hydroprogne caspia</i>	+	+		+	+			+
Крячок білощокий, <i>Chlidonias hybrida</i>		+						
Крячок світлокрилий, <i>Chlidonias leucopterus</i>		+						+
Крячок чорний, <i>Chlidonias niger</i>		+						
Крячок чорнодзьобий, <i>Gelochelidon nilotica</i>		+						+
Ксилокопа звичайна, бджола-тесляр звичайна, <i>Xylocopa valga</i>	+							
Мартин тонкодзьобий (голубок морський), <i>Larus genei</i>		+						+
Мартин середземноморський, <i>Larus melanocephalus</i>		+						+
Мартин малий, <i>Larus minutus</i>		+						+
Крячок малий, <i>Sterna albifrons</i>	+	+		+	+			+
Крячок річковий, <i>Sterna hirundo</i>		+						+
Крячок полярний, <i>Sterna paradisaea (macrura)</i>		+						+
Крячок рябодзьобий, <i>Thalasseus (Sterna) sandvicensis</i>		+						+
Сова вухата, <i>Asio otus</i>		+						+
Сова болотяна, <i>Asio flammeus</i>	+	+	+					+

Совка, <i>Otus scops</i>	+	+	+					+
Сич хатній, <i>Athene noctua</i>		+						+
Дрімлюга, <i>Caprimulgus europaeus</i>		+						
Рибалочка звичайний, <i>Alcedo atthis</i>		+						+
Бджолоїдка звичайна, <i>Merops apiaster</i>		+						+
Сиворакша, <i>Coracias garrulus</i>	+	+		+				+
Одуд, <i>Upupa epops</i>		+						+
Дятел великий строкатий, <i>Dendrocopos major</i>		+						+
Дятел сірійський, <i>Dendrocopos syriacus</i>		+						+
Дятел малий, <i>Dendrocopos minor</i>		+						+
Крутиголовка, <i>Jynx torquilla</i>		+						+
Голуб-синяк, <i>Columba oenas</i> Linnaeus	+	+						
Жайворонок сірий, <i>Calandrella rufescens</i>	+	+						
Жайворонок степовий, джурбай, <i>Melanocorypha calandra</i>		+						+
Жайворонок малий, <i>Calandrella cinerea</i> (brachydactyla)		+						
Жайворонок рогатий, <i>Eremophila alpestris</i>		+						+
Ластівка сільська, <i>Hirundo rustica</i>		+						+
Ластівка міська, <i>Delichon urbica</i>		+						
Ластівка берегова, шурик, <i>Riparia riparia</i>		+						+
Плиска біла, <i>Motacilla alba</i>		+						+
Плиска гірська, <i>Motacilla cinerea</i>		+						+
Плиска жовта, <i>Motacilla flava</i>		+						+
Плиска чорноголова, <i>Motacilla feldegg</i>		+						
Плиска жовтоголова, <i>Motacilla citreola</i>		+						+
Щеврик польовий, <i>Anthus campestris</i>		+						+
Щеврик лісовий, <i>Anthus trivialis</i>		+						+
Щеврик лучний, <i>Anthus pratensis</i>		+						+
Щеврик червоногрудий, <i>Anthus cervinus</i>		+						+
Сорокопуд червоноголовий, <i>Lanius senator</i>	+	+						+
Сорокопуд сірий, сорокопуд великий, <i>Lanius excubitor</i>	+	+						+
Сорокопуд-жулан, <i>Lanius collurio</i>		+						+
Сорокопуд чорнолобий, сорокопуд малий, <i>Lanius minor</i>		+						+

Волове очко, кропивник, <i>Troglodytes troglodytes</i>		+						+
Тинівка лісова, <i>Prunella modularis</i>		+						+
Вільшанка, малинівка, <i>Erithacus rubecula</i>		+						+
Соловейко східний, <i>Luscinia luscinia</i>		+						+
Соловейко західний, <i>Luscinia megarhynchos</i>		+						+
Синьошийка, ва ракушка, <i>Luscinia (Cyanosylvia) svecica</i>		+						+
Кам'янка попеляста, <i>Oenanthe isabellina</i>		+						+
Кам'янка звичайна, <i>Oenanthe oenanthe</i>		+						+
Кам'янка лиса, <i>Oenanthe pleschanka (leucomela)</i>		+						+
Горихвістка чорна, <i>Phoenicurus ochruros</i>		+						+
Горихвістка звичайна, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>		+						+
Чекан лучний, <i>Saxicola rubetra</i>		+						+
Чекан чорноголовий, <i>Saxicola torquata</i>		+						+
Кобилочка солов'їна, <i>Locustella luscinioides</i>		+						+
Кобилочка річкова, <i>Locustella fluviatilis</i>		+						+
Очеретянка велика, <i>Acrocephalus arundinaceus</i>		+						+
Очеретянка ставкова, <i>Acrocephalus scirpaceus</i>		+						+
Очеретянка чагарникова, <i>Acrocephalus palustris</i>		+						+
Очеретянка індійська, <i>Acrocephalus agricola</i>		+						+
Очеретянка лучна, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		+						+
Берестянка звичайна, <i>Hippolais icterina</i>		+						+
Кропив'янка (славка) садова, <i>Sylvia borin</i>		+						+
Кропив'янка (славка) прудка, <i>Sylvia curruca</i>		+						+
Кропив'янка (славка) сіра, <i>Sylvia communis</i>		+						+
Кропив'янка (славка) чорноголова, <i>Sylvia atricapilla</i>		+						+
Кропив'янка (славка) рябогруда, <i>Sylvia nisoria</i>		+						+
Кропив'янка (славка) рудо грудка, <i>Sylvia cantillans</i>		+						+
Вівчарик-ковалик, <i>Phylloscopus collybita</i>		+						+
Вівчарик весняний, <i>Phylloscopus trochilus</i>		+						+
Вівчарик жовтобровий, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>		+						
Золотомушка (корольок) червоночуба, <i>Regulus ignicapillus</i>	+	+						

Золотомушка (корольок) жовтоголова, <i>Regulus regulus</i>		+						+
Мухоловка сіра, <i>Muscicapa striata</i>		+						+
Мухоловка строката, <i>Ficedula (Muscicapa) hypoleuca</i>		+						+
Мухоловка-білошийка, <i>Ficedula (Muscicapa) albicollis</i>		+						+
Мухоловка мала, <i>Ficedula (Muscicapa) parva</i>		+						+
Мухоловка звичайна, <i>Muscicapa coletrata</i>	+							
Сколія-гігант, <i>Megascolia maculata</i>	+							
Синиця вусата, <i>Panurus biarmicus</i>		+						+
Синиця довгохвоста, <i>Aegithalos caudatus</i>		+						
Ремез, <i>Remis pendulinus</i>		+						
Синиця велика, <i>Parus major</i>		+						+
Синиця блакитна, <i>Parus caeruleus</i>		+						+
Синиця чорна, московка, <i>Parus ater</i>		+						+
Підкоришник звичайний, <i>Certhia familiaris</i>		+						+
Вівсянка звичайна, <i>Emberiza citrinella</i>		+						+
Вівсянка очеретяна, <i>Emberiza schoeniclus</i>		+						
Подорожник лапландський, <i>Calkarius lapponicus</i>		+						
Пуночка, <i>Plectophenax nivalis</i>		+						
Щиглик, <i>Carduelis carduelis</i>		+						
Зеленяк, <i>Chloris chloris</i>		+						
Коноплянка, ріполов, <i>Acanthis cannabina</i>		+						
Чечітка звичайна, <i>Acanthis flammea</i>		+						+
Чечітка гірська, <i>Acanthis flavirostris</i>		+						
Костогриз, <i>Coccothraustes coccothraustes</i>		+						+
Зяблик, <i>Fringilla coelebs</i>		+						
Шишкар ялиновий, <i>Loxia curvirostra</i>		+						+
В'юрок звичайний, <i>Serinus citrinella</i>		+						+
Шпак рожевий, <i>Sturnus roseus</i>	+	+						+
Іволга, <i>Oriolus oriolus</i>		+						+
Горіхівка, <i>Nucifraga caryocatactes</i>		+						+
Черпаха болотяна, <i>Emys orbicularis</i>		+						+
Ящірка прудка, <i>Lacerta agilis</i>		+						+

Вуж водяний, <i>Natrix tessellata</i>		+						+
Ропуха зелена, <i>Bufo viridis</i>		+						+
Квакша звичайна, <i>Hyla arborea</i>		+						+

*Примітка: на території регіонального ландшафтного парку «Тилігульський».

Таблиця 40 - Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за період 2022 -2024 роки

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Баклан великий, <i>Phalacrocorax carbo</i> (РЛП «Приінгульський»)			+				Ймовірно покращення кормової бази Обстеження за участі вузькоспеціалізованих фахівців із Українського центру реабілітації рукокрилих		
Нетопир лісовий, <i>Pipistrellus nathusii</i> (РЛП Приінгульський»)		+							
Вухань австрійський, або сірий, <i>Plecotus austriacus</i> (РЛП «Приінгульський»)		+							
Лилик двоколірний, <i>Vespertilio murinus</i> (РЛП Приінгульський»)		+							
Мишівка степова, <i>Sicista subtilis</i> (ПЗ «Єланецький степ»)	+								
Мантіспа штирійська, <i>Mantispa styriaca</i> (ПЗ «Єланецький степ»)		+							
Вухань сірий, <i>Plecotus austriacus</i> (ПЗ «Єланецький степ»)			+						

Таблиця 41 - Інформація про чужорідні види тварин

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Південноамериканська томатна міль (<i>Tuta absoluta</i> Meug.)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Американський білий метелик (<i>Huphantria cunea</i> Drury.)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Західний кукурудзяний жук (<i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток
Жовто-бурий мармуровий клоп (<i>Halyomorpha halys</i>)	Запроваджено карантинний режим; щорічні обстеження: візуальні та за допомогою феромонних пасток

Таблиця 42 - Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Види мисливських тварин	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Козуля	465	444	478
Кабан	130	143	186
Заєць-русак	4905	4935	5582
Лисиця	112	121	115
Фазан	4040	4227	6401
Куріпка сіра	3720	3710	4415
Кулики	2395	2530	1585
Голуби	8020	7680	8026
Перепілка	3530	3450	5302
Качки	8190	8680	6530
Лиска	3520	3340	2770
Курочка водяна	620	85	95

Таблиця 43 - Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2022	Козуля					
2023						
2024		13	13	5	8	
2022	Кабан					
2023						
2024		42	42	5	37	

Таблиця 44 - Динаміка вилову риби

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4
2022	Дніпровсько-Бузька гирлова система (понижся р. Дніпро і р. Південний Буг, Бузький і Дніпровський лимани)	515,9	137,095
	Чорне море з затоками, лиманами та протоками	56394	55,748
	Тилігульський лиман за межами ПЗФ	0,5	14,786
	Дніпровсько-Бузька гирлова система	677	328,543

2023	(понизя р. Дніпро і р. Південний Буг, Бузький і Дніпровський лимани)		
	Чорне море з затоками, лиманами та протоками	41704	0,415
	Березанський лиман	0,2	-
	Тилігульський лиман за межами ПЗФ	0,5	11,337
2024	Дніпровсько-Бузька гирлова система (понизя р. Дніпро і р. Південний Буг, Бузький і Дніпровський лимани)	5235,1	576,707
	Чорне море з затоками, лиманами та протоками	12386,17	-
	Березанський лиман	125,164	9,53
	Тилігульський лиман за межами ПЗФ	289,039	12,072

Таблиця 45 - Кількість виявлених фактів браконьєрства (рибальство)

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2022	370
2023	764
2024	556

Таблиця 46 - Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
Моніторинг стану популяцій та поширення мишівки Нордмана та хом'ячка сірого у межах ПЗ «Сланецький степ»		М.Ю. Русін/ науковий співробітник Київського зоологічного парку	За результатами моніторингових досліджень з'ясовано, що популяція мишівки Нордмана стабільна в Михайлівському відділенні, де заселює центральну частину балки Горскіна

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження стану дуплогніздників на території ПЗ «Єланецький степ»		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»; В.М. Буйдін/ інженер з відтворення природних комплексів	Проведено дослідження стану Совки (Otuss cops) на раніше встановлених штучних гніздівлях. У результаті досліджень зафіксовано: у дуплянці №1 Совку на висиджуванні потомства та в дуплянці №8 зафіксовано парку Совок
Дослідження за сезонними міграціями птахів на території ПЗ «Єланецький степ»		Л.В. Бугай/ начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ»; Пасека А.М., Ткаченко В.П./ відділ державної охорони ПЗФ	Проведено дослідження за сезонними міграціями птахів. Початок весняної міграції зафіксовано 24.02.2024, відліт зимуючих птахів – 06.03.2024, 25.08.2024 – початок осінньої міграції птахів
Моніторинг фауни ссавців (та деяких інших тварин) з використанням фотопасток на території ПЗ «Єланецький степ»	10000	ФОП Яроцький В.Ю.	Проведено попередній аналіз поведінки видів тварин зафіксованих біля джерела, «Будинку природи» та біля нори борсука. За даними фотопасток визначали основні закономірності: час активності, територіальну поведінку, харчові звички та взаємодію між видами. Фотопастки фіксували часті випадки присутності таких видів тварин: Сарна європейська <i>Capreolus capreolus</i> ; Вовк <i>Canis lupus</i> ; Лисиця звичайна <i>Vulpes fulva</i> ; Заєць <i>Lepus</i> ; Дикий кабан <i>Sus scrofa</i> ; Борсук європейський <i>Meles meles</i> ; Фазан <i>Phasianus colchicus</i> ; Сорока звичайна <i>Pica pica</i> ; Плиска <i>Motacilla</i> ; Голуб синяк <i>Columba oenas</i> ; Кам'янка попеляста <i>Oenanthe isabellina</i> ; Зеленьяк звичайний <i>Chloris chloris</i> ; Огар рудий <i>Tadorna ferruginea</i> ; Полоз сарматський <i>Elaphe sarmates</i>
Інвентаризація фауни. Вивчення		Л.В. Бугай/	За результатами досліджень на території ПЗ «Єланецький степ» виявлено такі види:

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
чисельності фонових видів тварин. Проведення зимових маршрутних обліків на території ПЗ «Єланецький степ» 2021-2024 рр.		начальник науково-дослідного відділу ПЗ «Єланецький степ» Пасека А.М., Вершаденко О.М., Пироженко І.В./ Відділ державної охорони ПЗФ	Лисиця звичайна (<i>Vulpes vulpes</i>) – 29 ос.; Заєць сірий (<i>Lepus europaeus</i>) – 138 ос.; Козуля (<i>Capreolus capreolus</i>) – 82 ос.; Вовк (<i>Canis lupus L.</i>) – 6 ос. та Борсук європейський (<i>Meles meles</i>) – 10 ос., Куниця кам'яна (<i>Martes foina</i>) – 2 ос.
Обстеження «Будинку природи», розташованого на території ПЗ «Єланецький степ» з метою виявлення місць перебування рукокрилих		В'юнник В.О., Стогній Р.О./ наукові співробітники НПП «Слобожанський»	У результаті обстеження було виявлено новий вид для території заповідника з родини рукокрилих Вухань австрійський або сірий (<i>Plecotus austriacus</i>) ЧКУ
Дослідження рукокрилих на території РЛП «Приінгульський», а саме заселення будиночків-кажанятників	У межах фонду заробітної плати	РЛП «Приінгульський»	Змінено розташування будиночків з урахуванням рекомендацій залучених науковців https://www.facebook.com/Pryingulsky.Park
Картування видів фауни, які занесені до Червоної книги України у межах НПП «Бузький Гард»		Артамонов В.А., Легкий С.В., Овсієнко Я.В.	Створення та наповнення, за допомогою ГІС, карти місць перебування та кількості тварин
Зимовий облік птахів на території РЛП «Тилігульський»		Грубий М.В., Наконечний І.В.	Підрахунок птахів, які мешкають на території РЛП «Тилігульський». https://www.facebook.com/share/p/18sBwd
Біотехнічний захід – застеляння сіном споруджених штучних острівців		Грубий М.В., Громовий В.М.	Застеляно сіном близько 1500 кв. м. створюючи комфортні умови заради успішного виведення потомства для багатьох видів птахів https://www.facebook.com/.share/p/1E36b4

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
на території РЛП «Тилігульський»			https://www.facebook.com/.share/p/19C6c3o
Заходи охорони та відновлення тваринного світу			
Збереження степових ділянок як місць мешкання кампофільних птахів на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	Впроваджені протипожежні заходи
Виготовлення годівниць для куроподібних та інших видів птахів на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	Виготовлено та розміщено у визначеному місці годівницю для підгодовлі птахів у зимовий період
Виготовлення штучних гніздівель для хижих птахів та птахів – дуплогніздників на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	Виготовлено та розміщено у визначених місцях 5 штучних гніздівель для хижих птахів та птахів дуплогніздників
Збереження видового різноманіття комах на території ПЗ «Єланецький степ»		Науково - дослідний відділ, відділ СДО ПЗ «Єланецький степ»	Здійснено контроль за дотриманням пожежної безпеки на території заповідника та прилеглих ділянках
Проведення рейдів щодо попередження або виявлення порушень природоохоронного законодавства на території РЛП «Приінгульський», зокрема дотримання правил рибальства: заборони лову на	У межах фонду заробітної плати	РЛП «Приінгульський»	Територію збережено у природному стані. Здійснено контроль за дотриманням природоохоронного режиму

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
зимувальних ямах, у весняно-літній нерестовий період, а також заборони полювання			
Зимова підгодівля тварин на підгодівельних майданчиках у межах території НПП «Бузький Гард»		Природоохоронні науково-дослідні відділення НПП «Бузький Гард»	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0GUis2jyQmEsxvVTDGzh3z

10. Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2025 на території Миколаївської області створено 161 об'єкт природно-заповідного фонду фактичною площею 78 391,9601 га, з них 8 – об'єкти загальнодержавного значення, в тому числі природний заповідник, два національних природних парку, зоопарк, лісовий заказник та пам'ятки природи, 153 – місцевого значення, в тому числі п'ять регіональних ландшафтних парків, ландшафтні, лісові, гідрологічні заказники, пам'ятки природи, парки-пам'ятники садово-паркового мистецтва. Відсоток заповідності Миколаївської області становить 3,19 % від загальної площі області.

Ведуться постійні роботи щодо створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду. 2010 року створено 4 об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 404,8 га; 2011 року – регіональний ландшафтний парк «Висунсько-Інгулецький», загальною площею 2712,6 га; 2013 року створено 5 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 957,22 га, 2019 року – створено 6 ландшафтних заказників місцевого значення загальною площею 1614,23 га. Серед інших, статусу об'єкту природно-заповідного фонду – ландшафтного заказника «Христофорівські плавні» набула територія особливого природоохоронного значення, що входить до української частини Смарагдової мережі Європи (код об'єкту UA0000216).

2021 року створено чотири нові заказники місцевого значення: ландшафтні – «Райдолинський степ», «Балка Глибока», «Черталківський 2» та «Веселинівські плавні» – орнітологічний заказник, загальною площею 810,0299 га.

2023 року рішенням Миколаївської обласної ради № 9 від 09.03.2023 створено шість нових об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення загальною площею 287,45 га – ландшафтні заказники місцевого значення «Каталінський», «Сухооблаківський» та «Балка Зарубіна» а також ботанічні пам'ятки природи в межах

м. Миколаїв: «Дуб Горизонтальний», «Дуб на вул. Садовій» та «Дуб в районі Темвод».

2024 року рішенням Миколаївської обласної ради № 18 від 27.06.2024 створено ландшафтний заказник «Чортальські обрії», рішенням від 19.12.2024 № 9 - ландшафтний і ботанічний заказники місцевого значення «Лук'янівський» та «Баратівка», і ботанічну пам'ятку природи місцевого значення «Каркас Миколи Леонтовича». Загальна площа створених 2024 року об'єктів складає 232,68 га.

Роботи зі встановлення меж об'єктів ПЗФ проводяться постійно, відповідно до фінансування, що виділяється на вирішення зазначеного питання із обласного бюджету. Станом на 01.01.2024 в натуру винесені межі 30% територій та об'єктів природно-заповідного фонду області. З метою забезпечення охорони об'єктів природно-заповідного фонду 2021 року завершено роботи щодо встановлення в натурі меж 6 об'єктів природно-заповідного фонду - заказників місцевого значення на площі 2649,3698 га.

Протягом 2024 року розроблено 13 проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду загальною площею 845 га.

З 24 лютого 2022 року на території Миколаївської області зафіксовано значну кількість випадків завдання територіям та об'єктам природно-заповідного фонду шкоди внаслідок ворожих дій військ РФ, в тому числі спровокованих обстрілами пожеж, порушення ґрунтового покриву від вибухів та дій військової техніки, знищення біорізноманіття

Таблиця 47 - Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

Таблиця 48- Динаміка структури природно-заповідного фонду Миколаївської області

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2024 (попередній рік)		На 01.01.2025 (поточний рік)	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	1,0	3010,65	1,0	3010,65
Біосферні заповідники	1,0	2741,0	1,0	2741,0

Національні природні парки	2,0	41361,28	2,0	41361,28
Регіональні ландшафтні парки	5,0	39345,20	5,0	39345,20
Заказники загальнодержавного значення	1,0	1782,0	1,0	1782,0
Заказники місцевого значення	67,0	13181,52	70,0	13414,19
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	1,0	11,0	1,0	11,0
Пам'ятки природи місцевого значення	46,0	286,070	47,0	286,08
Заповідні урочища	13,0	3656,70	13,0	3656,70
Ботанічні сади загальнодержавного значення	-	-	-	-
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1,0	18,48	1,0	18,48
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	28,0	1,0	28,0
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	18,0	183,80	18,0	183,80
РАЗОМ:				
в тому числі:				
загальнодержавного значення	8,0	48952,41	8,0	48952,41
місцевого значення	149,0	56 653,29	153,0	56 885,97
Фактична площа ПЗФ		78 159,28017		78 391,9601
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		3,18		3,19

Таблиця 49 -Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2024 році, розташованих на території Миколаївської області

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
1	Заказник, місцеве	ланд	«Чортальські обрії»	143,10	-	чорт
2	Заказник, місцеве	ланд	«Лук'янівський»	27,20	-	Рішення Миколаївської обласної ради від 19.12.2024 № 9
3	Заказник, місцеве	бот	«Баратівка»	62,37	-	Рішення Миколаївської обласної ради від 19.12.2024 № 9
4	Пам'ятка природи, місцеве	бот	«Каркас Миколи Леонтовича»	0,01	-	Рішення Миколаївської обласної ради від 19.12.2024 № 9
Ліквідовано статус						
1	-	-	-	-	-	-
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
1	-	-	-	-	-	-

Таблиця 50 - Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, території яких входять до складу територій інших об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2025 Миколаївської області

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1. Національний природний парк (НПП) «Білобережжя Святослава»	1. Гідрологічний заказник місцевого значення «Солоне озеро»	375,0
	2. Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса»	17890,20
Разом в межах НПП	Кількість об'єктів, шт.: 2	18265,20

2. Національний природний парк (НПП) «Бузький Гард»	1. Регіональний Ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя»	6138,13
Разом в межах НПП	Кількість об'єктів, шт.: 1	6138,13
3. Природний заповідник «Сланецький степ»	1. Ландшафтний заказник місцевого значення «Михайлівський степ»	1297,48
Разом в межах ПЗ	Кількість об'єктів, шт.: 1	1297,48
4. Регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя»	1. Заповідне урочище місцевого значення «Лівобережжя»	226,0
	2. Заповідне урочище місцевого значення «Лабіринт»	247,0
	3. Заповідне урочище місцевого значення «Літній хутір Скаржинського»	105,70
	4. Заповідне урочище місцевого значення «Василева пасіка»	252,0
	5. Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Турецький стіл»	0,01
	6. Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Протичанська скеля»	0,03
	7. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Гирло річки Бакшала»	5,0
	8. Іхтіологічний заказник місцевого значення «Південнобузький»	40,0
Разом в межах РЛП	Кількість об'єктів, шт.: 8	875,74
5. Регіональний ландшафтний парк «Приінгульський»	1. Ботанічний заказник місцевого значення «Пелагеївський»	123,50
	2. Гідрологічний заказник місцевого значення «Софіївське водосховище»	417,0

Разом в межах РЛП	Кількість об'єктів, шт.: 2	540,5 0
6. Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»	1. Орнітологічний заказник місцевого значення «Пониззя Тилігульського лиману»	120,0
Разом в межах РЛП	Кількість об'єктів, шт.: 1	120,0
7. Регіональний ландшафтний парк «Висунсько-Інгулецький»	1. Ботанічний заказник місцевого значення «Яковлівський»	35,0
	2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Мурахівський»	150,0
	3. Ландшафтний заказник місцевого значення «Біла Криниця»	20,0
	4. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Балка»	3,0
	5. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Пришиб»	5,0
Разом в межах РЛП:	Кількість об'єктів, шт.: 5	213,0
Лісовий заказник (ЛЗ) місцевого значення «Володимирівська дача»	1. Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Степок»	11,0
	2. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ленінський»	11,0
	3. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Ювілейний»	11,0
Разом в межах ЛЗ:	Кількість об'єктів, шт.: 3	33,0
ВСЬОГО	Кількість об'єктів, шт.: 23	27483,05

Таблиця 51 - Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Миколаївській області станом на 01.01.2025 року

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення								
Природні заповідники								
1	«Єланецький степ»		3010,65	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ, Сухоеланецька сільська ТГ, Дорошівська сільська ТГ; Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Указ Президента України № 575/96 від 17.07.1996, Указ Президента України № 214/2016 від 17.05.2016	+	+
	Разом природних заповідників		3010,65					+
Біосферні заповідники								
1	Ділянки біосферного заповідника «Волижин ліс», о. Довгий, о. Круглий		2741,0	Миколаївський р-н, Очаківська міська ТГ	НАНУ	Постанова Ради Народних комісарів УРСР № 172 від 14.07.1927,	+	+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						Указ Президента України №563/93 від 26.11.1993 Розширено Указом Президента України №100/2009 від 25.02.2009		
	Разом біосферних заповідників	1	2741,0					
Національні природні парки								
1	«Білобережжя Святослава»		35223,15	Миколаївський р-н, Очаківська міська ТГ	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Указ Президента України № 1056/2009 від 30.04.2009	+	+
2	«Бузький Гард»		6138,13	Вознесенський р-н, Братська селищна ТГ, Олександрівська селищна ТГ, Южноукраїнська	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, філія «Вознесенське лісове	Указ Президента від 30.04.2009 № 279/2009	+	+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				міська ТГ, Первомайський р-н, Врадівська селищна ТГ, Мигіївська сільська ТГ, Первомайська міська ТГ	господарство» ДСГП «Ліси України»			
	Разом національних природних парків		41361,28					
Заказники								
	Лісові							
1	«Рацинська дача»		1782,0	Вознесенський район, Бузька сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів УРСР № 500 від 28.10.1974		+
	Разом		1782,0					
	Разом заказників		1782,0					
Пам'ятки природи								
	Ботанічні і т.д.							

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	«Степок»	бот.	11,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Розпорядження Ради Міністрів СРСР № 780 від 4.10.1975		+
	Разом		11,0					
	Разом пам'яток природи	1	11,0					
Всі інші категорії								
1	«Миколаївський зоопарк»	зоо	18,48	Миколаївський р-н, Миколаївська міська ТГ, м. Миколаїв	КУ «Миколаївський зоопарк»	Постанова Ради Міністрів СРСР № 311 від 22.07.1983		+
2	«Мостівський парк»	ппспм	28,0	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Постанова Ради Міністрів УРСР № 105 від 29.01.1960		+
	Разом		46,48					
	Всього ПЗФ загально-державного значення	8	48 952,41					

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти ПЗФ місцевого значення								
Регіональні ландшафтні парки								
1	«Кінбурнська коса»		17890,20	Миколаївський р-н, Очаківська міська ТГ	Адміністрація РЛП «Кінбурнська коса»	Рішення Миколаївської облради №16 від 15.10.1992	+	+
2	«Гранітно-степове Побужжя»		7394,30	Первомайський, Вознесенський р-ни, Первомайська міська ТГ, Южноукраїнська міська ТГ, Мигіївська сільська ТГ, Первомайська міська ТГ	Адміністрація РЛП «Гранітно-степове Побужжя»	Рішення Миколаївської облради № 10 від 06.07.2006, № 3 від 27.05.2005, №5 від 23.12.1999, №7 від 25.10.1996, №10 від 28.04.1995, № 27 від 18.03.1994	+	+
3	«Тилігульський»		8195,40	Миколаївський р-н, Березанська селищнаТГ, Коблівська сільська ТГ	Адміністрація РЛП «Тилігульський»	Рішення Миколаївської облради № 8 від 28.04.1995	+	+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	«Приінгульський»		3152,70	Баштанський р-н, Новобузька міська ТГ, Софіївська сільська ТГ	Адміністрація РЛП «Приінгульський»	Рішення Миколаївської облради № 6 від 17.12.2002	+	+
5	«Висунсько-Інгулецький»		2712,60	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 9 від 25.11.2011		+
	Разом регіональних ландшафтних парків	5	39345,20					
Заказники і т.д.								
1	«Острів Довгий»	ланд	6,0	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ, м.Первомайськ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 527 від 01.10.1974		+
2	«Півострів Піщаний»	ланд	260,0	Миколаївський р-н, Мішково-Погорілівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 07.07.1992		
3	«Вовча Балка»	ланд	250,0	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		+
4	«Новопетрівські плавні»	ланд	200,0	Миколаївський р-н, Костянтинівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		+
5	«Петрово-Солониський»	ланд	300,0	Миколаївський р-н, Веснянська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+
6	«Мурахівський»	ланд	150,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	«Висунський»	ланд	50,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
8	«Біла Криниця»	ланд	20,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
9	«Водоспад»	ланд	30,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+
10	«Попова Дача»	ланд	15,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+
11	«Михайлівський»	ланд	87,20	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ, Вознесенський р-н,		Рішення Миколаївської облради № 24		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Дорошівська сільська ТГ		від 02.02.1995		
12	«Пташиний»	ланд	25,0	Вознесенський р-н, Прибузька сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
13	«Гора»	ланд	197,0	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
14	«Михайлівський степ»	ланд	1343,10	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ, Дорошівська сільська ТГ	Адміністрація ПЗ «Сланецький степ»	Рішення Миколаївської облради №13 від 14.08.1997		+
15	«Бондаревські джерела»	ланд	5,60	Миколаївський р-н, Веснянська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 15 від 30.12.2010		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
16	«Привільний»	ланд	328,30	Баштанський р-н, Привільненська сільська ТГ	Комунальна власність, філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 12 від 30.12.2010		+
17	«Бакшалинські плавні»	ланд	96,06	Вознесенський р-н, Доманівська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+
18	«Воєводський»	ланд	42,78	Первомайський р-н, Благодатненська ТГ		Рішення Миколаївської облради №8 від 02.10.2013		+
19	«Кам'яно-Костуватський»	ланд	523,70	Вознесенський р-н, Новомаріївська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+
20	«Новоодеський»	ланд	20,70	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 8		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 02.10.2013		
21	«Підгірний»	ланд	114,96	Первомайський р-н, Синюхинобродська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.10.2013		+
22	«Черталківський»	ланд	159,02	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 8 від 02.02.2013		+
23	«Міщанська балка»	ланд	96,72	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
24	«Новобірзулівський»	ланд	81,43	Баштанський р-н, Привільнянська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
25	«Каньйон річки Чичиклія»	ланд	115,44	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
26	«Сергіївський»	ланд	87,66	Вознесенський р-н, Братська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
27	«Христофорівські плавні»	ланд	1094,82	Баштанський р-н, Баштанська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
28	«Лагодівський»	ланд	138,16	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 5 від 18.09.2019		+
29	«Балка Глибока»	ланд	126,87	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 23		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 21.12.2021		
30	«Райдолинський степ»	ланд	296,22	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	філія «Веселинівське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 24 від 21.12.2021		+
31	«Черталківський 2»	ланд	170,86	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 25 від 21.12.2021		+
32	«Балка Зарубіна»	ланд	18,82	Миколаївський р-н, Ольшанська селищна ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
33	«Каталінський»	ланд	160,42	Миколаївський р-н, Куцурубська та Радсадівська сільські ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
34	«Сухобалківський»	ланд	108,10	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
35	«Чортальські обрії»	ланд	143,10	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	Комунальна власність	Рішення Миколаївської облради № 18 від 27.06.2024		+
36	«Лук'янівський»	ланд	27,20	Баштанський р-н, Привільненська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 9 від 19.12.2024		+
37	«Варюшино»	ліс	632,0	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 623 від 25.12.1979		+
38	«Дорошівка»	ліс	136,0	Вознесенський р-н, Дорошівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 448 від 23.10.1984		
39	«Балабанівка»	ліс	510,0	Миколаївський р-н, м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
40	«Мішково-Погорілове»	ліс	180,0	Миколаївський р-н, Мішково-Погорілівська сільська ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
41	«Олександрівська дача»	ліс	465,0	Первомайський р-н, Арбузинська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
42	«Новоселівка»	ліс	112,70	Первомайський р-н, Арбузинська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
43	«Добра Криниця»	ліс	20,0	Баштанський р-н, Інгульська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
44	«Вільне»	ліс	10,0	Вознесенський р-н, Новомаріївська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
45	«Володимирівська дача»	ліс	1298,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
46	«Байрак»	ліс	12,0	Первомайський р-н, Синюхинобрідська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
47	«Кам'яна Балка»	ліс	10,0	Первомайський р-н, Синюхинобрідська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 448 від 23.10.1984		
48	«Мартинівське»	ліс	145,0	Вознесенський р-н, Прибужанівська сільська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
49	«Івано-Кепіне»	бот	25,0	Баштанський р-н, Снігурівська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 336 від 16.12.1987		
50	«Яковлівський»	бот	35,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984 № 336 від 16.12.1987		
51	«Пелагеївський»	бот	123,50	Баштанський р-н, Софіївська сільська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						Рішенням Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		
52	«Скобелівська балка»	бот	10,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	Землі комунальної власності Володимирівської сільської ради	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
53	«Мар'янівський»	бот	15,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі комунальної власності Казанківської селищної ради	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
54	«Лощина»	бот	15,0	Баштанський р-н, Снігурівська міська ТГ	Землі комунальної власності	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
55	«Михайло-Ларинський»	бот	14,80	Миколаївський р-н, Воскресенська селищна ТГ	Землі комунальної власності	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№448 від 23.10.1984		
56	«Кримки»	бот	7,0	Баштанський р-н, Снігурівська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
57	«Богодарівка»	бот	50,0	Миколаївський р-н, Новоодеська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
58	«Єлизаветівка»	бот	10,0	Баштанський р-н, Горохівська сільська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984 Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		
59	«Баратівка»	бот	62,37	Баштанський р-н, Горохівська сільська ТГ	Землі комунальної власності	Рішення Миколаївської		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						облради № 9 від 19.12.2024		
60	«Пониззя Тилігульського лиману»	орнт	120,0	Миколаївський р-н, Коблівська сільська ТГ	Адміністрація РЛП «Тилігульський»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 668 від 20.12.1976 №448 від 23.10.1984		+
61	«Бузький»	орнт	210,0	Вознесенський р-н, Бузька сільська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
62	«Веселинівські плавні»	орн	216,08	Вознесенський р-н, Веселинівська селищна ТГ	Землі комунальної власності	Рішення Миколаївської облради № 26 від 21.12.2021		+
63	«Солоне озеро»	гідр	375,0	Миколаївський р-н, Коблівська сільська ТГ	Адміністрація НПП «Білобережжя Святослава»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
64	«Підземне озеро»	гідр	41,0	Вознесенський р-н, Бузька сільська ТГ	ВАТ «Зелений гай»	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		+
65	«Південнобузький»	іхт	40,0	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
66	«Олександрівський»	іхт	62,50	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 448 від 23.10.1984		
67	«Щербанівське водосховище»	гідр	385,0	Вознесенський р-н, Баштанський р-н, Дорошівська сільська ТГ Новоодеська міська ТГ	Вознесенське управління зрошувальних мереж	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 623 від 25.12.1979		+
68	«Жовтневе водосховище»	гідр	429,0	Миколаївський р-н, Миколаївська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської обласної ради		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						№ 281 від 11.12.1990		
69	«Софіївське водосховище»	гідр	417,0	Баштанський р-н, Новобузька міська ТГ, Софіївська сільська ТГ	Миколаївське міжрайонне управління водного господарства	Рішення виконкому Миколаївської обласної ради № 281 від 11.12.1990		+
70	«Катеринівське водосховище»	гідр	330,0	Миколаївський р-н, Степівська сільська ТГ	Миколаївське міжрайонне управління водного господарства	Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		
	Разом заказників	70	13414,19					
Всі інші категорії								
Пам'ятки природи								
1	«Курган»	комп	0,10	Миколаївський р-н, Березанська селищна ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	«Громоклійська круча»	комп	58,0	Баштанський р-н, Привільненська сільська ТГ		Рішення Миколаївської облради №13 від 30.12.2010		
3	«Ленінське»	бот	11,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		+
4	«Луканівка»	бот	11,0	Первомайський р-н, Кривоозерська селищна ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
5	«Дуб черешчатий»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Адм. Макарова, 1, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	«Дуб черешчатий по вул. Адміральська, 22»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради № 7 від 23.04.2009		+
7	«Дуб»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Адм. Макарова, 14 Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
8	«Дуб»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул.В.Морська, 38 Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
9	«Дуб Горизонтальний»	бот	0,05	м. Миколаїв, парк «Дружба», Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради № 9 від 09.03.2023		+
10	«Дуб на вул. Садовій»	бот	0,01	м. Миколаїв, пр. Центральний, 107, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради № 9		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 09.03.2023		
11	«Дуб в районі Темвод»	бот	0,05	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради від 09.03.2023 № 9		+
12	«Каркас Миколи Леонтовича»	бот	0,01	м. Миколаїв, вул. Артилерійська, 10 Миколаївська міська ТГ	Комунальна власність Миколаївської міської ради	Рішення Миколаївської облради від 18.12.2024 № 9		+
13	«Ювілейне»	бот	11,0	Баштанський р-н, Володимирівська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
14	«Волошка білоперлинна»	бот	0,30	м. Миколаїв, жилмасив «Ліски», Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 283 від 05.12.1989		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	«Сквер «Пам'ять»	бот	0,50	м. Миколаїв, Будинок Природи, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		+
16	«Себінська»	бот	11,0	Миколаївський р-н, с.Себіно, Новоодеська міська ТГ		Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.19.1993		+
17	«Зелингорова балка»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+
18	«Балка Широка»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 7 від 13.05.1993		+
19	«Камениста балка»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 7		+

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 13.05.1993		
20	«Балка»	бот	3,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		+
21	«Пришиб»	бот	5,0	Баштанський р-н, Березнегуватська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		
22	«Мокра Балка»	бот	30,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		
23	«Каширове»	бот	5,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 7 від 28.04.1995		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
24	«Балка Пенківська»	бот	25,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі комунальної власності Казанківської селищної ради	Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.1995		+
25	«Рубанівський ставок»	бот	15,0	Баштанський р-н, Казанківська селищна ТГ	землі комунальної власності Казанківської селищної ради	Рішення Миколаївської облради № 7 від 28.04.1995		+
26	«Гирло р. Бакшала»	бот	5,0	Вознесенський р-н, Доманівська селищна ТГ		Рішення Миколаївської облради № 20 від 18.03.1994		
27	«Старогалицінівська»	бот	8,0	Миколаївський р-н, Галицінівська сільська громада	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 11 від 12.03.1993		
28	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	Олександрівська селищна рада	Рішення виконкому Миколаївської облради №448		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
29	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н, Новогригорівська сільська рада		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
30	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради №448 від 23.10.1984		
31	«Джерело»	гідр	0,01	Миколаївський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
32	«Джерело»	гідр	0,01	Вознесенський р-н Вознесенська міська ТГ	Вознесенське ЖКГ	Рішення виконкому Миколаївської облради № 391 від 21.07.1972		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
33	«Джерело»	гідр	0,5	Вознесенський р-н Прибужанська сільська ТГ	Прибужанська сільська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
34	«Джерело»	гідр	0,5	Первомайський р-н Синюхинобрідська сільська ТГ	Чаусівська сільська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
35	«Джерело»	гідр	0,5	Первомайський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
36	«Джерело»	гідр	0,5	Миколаївський р-н	Кандибінська сільська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 281 від 11.12.1990		
37	«Джерело»	гідр	0,01	Миколаївський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради №448		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
38	«Джерело мінеральної води»	гідр	0,01	Баштанський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
39	«Турецький фонтан»	гідр	0,01	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
40	«Зоряний»	гідр	25,0	Вознесеньський р-н, Веселинівська селищна ТГ	Новогригорівська сільська рада	Рішення Миколаївської облради № 16 від 12.03.1993		
41	«Виступи граніту біля с.Кам'яно-Костувате»	геол	5,0	Вознесеньський р-н, Новомаріївська сільська ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
42	«Магматити»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
43	«Виступи граніту біля с.Ясногородка»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Єланецька селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
44	«Турецький стіл»	геол	0,01	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
45	«Протичанська скеля»	геол	0,03	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
46	«Виступи гранітів біля с.Таборівка»	геол	5,0	Вознесенський р-н, Бузька сільська ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
47	«Крива пустош»	геол	12,90	Вознесенський р-н, Братська селищна ТГ	землі державної власності (запас)	Рішення Миколаївської облради № 14 від 30.12.2010		
	Разом	47	286,08					
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва								
1	«Парк»		32,0	Вознесенський р-н	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
2	«Парк ім. Островського»		5,0	Вознесенський р-н	Вознесенська міська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	«Парк ім. Шевченка»		0,5	Вознесеньський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
4	«Парк ім.1-го Травня»		3,0	Вознесеньський р-н, Вознесеньська міська ТГ	Вознесеньська міська рада	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
5	«Парк Вознесеньської школи»		1,0	Вознесеньський р-н	Відділ освіти Вознесеньської райдержадміністрації	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
6	«Старий парк»		4,0	Миколаївський р-н		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
7	«Володимирівський парк»		7,0	Баштанський р-н Володимирівська сільська ТГ	філія «Вознесеньське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
8	«Парк»		5,0	Миколаївський р-н	Обласна спілка мисливців та рибалок	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
9	«Парк Перемоги»		42,0	м. Миколаїв, мкр. Соляні, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
10	«Флотський бульвар»		3,70	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
11	«Народний сад»		10,0	м. Миколаїв, Миколаївська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
12	«Ліски»		33,0	м. Миколаїв, мкр. Ліски, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
13	«Аркасівський»		1,0	м. Миколаїв, вул. Пушкінська Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
14	«Сквер юних героїв»		4,70	м. Миколаїв, вул. адм. Макарова Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
15	«Парк ім.68 моряків- десантників»		1,40	м. Миколаїв, Соборна площа Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
16	«Парк Юність»		19,60	м. Миколаїв, вул. Космонавтів, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
17	«Молодіжний»		4,90	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ		Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
18	«Дружба народів»		6,0	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
	Разом	18	183,80					
Заповідні урочища								
1	«Мар'ївське»		388,0	Миколаївський р-н, Баштанський р-н, Воскресенська селищна ТГ, Інгульська сільська ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	«Хомутець»		68,0	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
3	«Лісове»		48,0	Вознесенський р-н, Новомаріївська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
4	«Мар'їна роща»		60,0	Вознесенський р-н, Вознесенська міська ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
5	«Василева пасіка»		252,0	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
6	«Молдова»		103,0	Вознесенський р-н, Мостівська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
						від 23.10.1984		
7	«Лабіринт»		247,0	Вознесенський р-н, Олександрівська селищна ТГ	філія «Вознесенське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
8	«Курячі лози»		302,0	Первомайський р-н, Кривоозерська селищна ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
9	«Чабанка»		457,0	Баштанський р-н Новобузька селищна ТГ	філія «Баштанське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 391 від 21.07.1972 № 448 від 23.10.1984		
10	«Лівобережжя»		226,0	Первомайський р-н, Первомайська міська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	«Дубки»		106,0	м. Миколаїв, Старий Водопій, Миколаївська міська ТГ	КП «Миколаївські парки»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
12	«Андріївське»		1294,0	Миколаївський р-н, Ольшанська сільська ТГ	філія «Миколаївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення виконкому Миколаївської облради № 448 від 23.10.1984		
13	«Літній хутір Скаржинського»		105,70	Первомайський р-н, Мигіївська сільська ТГ	філія «Врадіївське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»	Рішення Миколаївської облради № 24 від 02.02.95		
	Разом:	13	3656,70					
	Всього ПЗФ місцевого значення	153	56 885,97					
	Всього територій та об'єктів ПЗФ	161	105 816,38					

Таблиця 52 - Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
2	20,2	0,83

11.Формування екологічної мережі

Комплексні дослідження щодо формування екомережі на території Миколаївської області були розпочаті наприкінці 90-х років ХХ ст. науковими співробітниками відділу охорони хребетних тварин Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена. На виконання Обласної програми охорони довкілля та раціонального природокористування на 2000-2010 рр. південною філією Інституту екології Національного екологічного центру України виконано захід «Формування екологічної мережі Миколаївської області» (2002-2004 рр.). Результати досліджень стали основою для підготовки Цільової програми розвитку екологічної мережі на період до 2015 року (дію продовжено до 2018 року), яку затверджено рішенням Миколаївської обласної ради від 24.06.2011 № 4.

Виконано захід програми «Розробка схеми регіональної екологічної мережі Миколаївської області» (2016-2017 рр.). Підготовлено схему екомережі, первинний перелік та базу даних територій та об'єктів екомережі. Наразі, заходи щодо розбудови екомережі інтегровані в Комплексну програму охорони довкілля Миколаївської області на 2021 -2027 роки, затверджену рішенням Миколаївської обласної ради від 23.12.2020 № 16 зі змінами та доповненнями.

Первинна схема екомережі включає 149 територій та об'єктів. Її структура така: ключові території - 109, з них: 10 – загальнодержавного, 99 - місцевого значення; сполучні території - 35, з них: 4 – загальнодержавного, 31 - місцевого значення; буферні території - 5, всі вони загальнодержавного значення.

Ключовими територіями загальнодержавного значення з найбільшою концентрацією біотичного та ландшафтного різноманіття є Бузький, Петропавлівський та Актівський каньйони, заповідні урочища «Василева пасіка» та «Лабіринт», ділянки природного заповідника «Єланецький степ» та «Михайлівський степ», Кінбурнський півострів, Острови Довгий та Круглий, Тилігульський лиман і його узбережжя, Капустяна балка, озеро Солонець-Тузли, Христофорівські плавні та ін. Ключові території місцевого значення представлені об'єктами природно-заповідного фонду, ділянками зі збереженими природними комплексами, що потребують заповідання або встановлення обмежень у їх використанні.

Територією області проходять 4 екокоридори загальнодержавного значення: Південноукраїнський, Прибережно-морський, Бузький, Дніпровський. Вони забезпечують основні комунікативні функції екомережі Миколаївщини з іншими регіональними екомережами Одещини, Кіровоградщини, Дніпропетровщини, Херсонщини

Таблиця 53 - Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі адміністративно-територіальних одиниць регіону

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис.га	Загальна площа екомережі, тис.га	Складові елементи екомережі, тис. га										
				території та об'єкти природно-заповідного фонду	землі водного фонду	водно-болотні угіддя	водоохоронні зони	землі лісового фонду	полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду	землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами	землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом	інші природні території, об'єкти, землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Баштанський	691,2	127,4	1				30,2				83,2	-	
2.	Вознесенський	624,14	134	1,5				39,2				80,2	-	
3.	Миколаївський	719,71	114	0,9				27,3				67,6	-	
4.	Первомайський	390,275	70	-				23,9				36,9	-	
	Всього	2425,325	445,3	3,4				120,6				267,9	0,0	

Таблиця 53.1 - Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та	Власник (користувач) земельної	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Загальнодержавного значення								
Ключові								
1.		Бузький каньйон		каньйоноподібна ділянка долини р. Південний Буг від південної околиці с. Мигія Первомайського району до околиці смт. Олександрівка Вознесенського району, а також у долині р. Велика Корабельна від с. Благодатне до с. Семенівка Первомайського району, включаючи гирлові ділянки водотоків, прилеглі береги, заплавні лісові насадження	5034,0			Входить до складу національного природного парку (далі НПП) «Бузький Гард»
2.		Трикратський гранітний масив		ділянка на р. Мертвовод від с. Петропавлівка Вознесенського району до с. Актове Вознесенського району, включаючи долину р. Арбузинка від с. Трикрати до с. Актове; інші ділянки – в межах Трикратівської сільської ради Вознесенського району				Входить до складу НПП «Бузький Гард»
3.		Михайлівський степ		цілісна система балок на лівобережній частині водозбору р. Південний Буг поблизу с. Михайлівка. Більша частина розташована у Новоодеському, відрогі балок – у Вознесенському районах	1343,0			Входить до складу природного заповідника (далі ПЗ) «Єланецький степ»

4.		Єланецький степ		степові балки Орлова і Прусакова та прилеглі до них ділянки плакору у басейні р. Громоклія на території Баштанського та Миколаївського районів	1675,7			Входить до складу ПЗ «Єланецький степ»
5.		Кінбурнська коса		Кінбурнський півострів Миколаївського району	12465,0			Входить до складу регіонального ландшафтного парку (далі РЛП) «Кінбурнська коса», НПП «Білобережжя Святослава»
6.		Тилігульський лиман		узбережжя та прилеглі акваторії Тилігульського лиману в межах Миколаївського району	8195,4			Входить до складу РЛП «Тилігульський»
7.		Капустяна балка		ділянка неподалік від злиття р. Південний Буг з р. Інгул в околицях с. Капустяне Миколаївського району	1200,0			Ділянка потребує надання статусу території природно-заповідного фонду (ПЗФ)
8.		Озеро Солонець-Тузли		між с. Рибаківка та с. Тузли Миколаївського району	900,0			Входить до складу НПП «Білобережжя Святослава»
9.		Христофорівські плавні		Ділянка у долині р. Інгул між селами Інгулка та Костичі Баштанського району	1300,0			Входить до складу ландшафтного заказника «Христофорівські плавні»
10.		Рацинська дача		лісовий масив між селами Вознесенське та Малосолоне на території Вознесенського району	1782,0			Входить до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Рацинська дача»
Буферні								
1.		Урочище Полігон		на правому березі р. Південний Буг нижче с. Грушівка, прилягає до Мигійської частини Бузького каньйону на території Первомайського району	250,0			
2.		Єланецька		навколо КТ «Єланецький степ»	3610,0			охоронна зона ПЗ «Єланецький степ»
3.		Ягорлицька		східній частині Чорного моря, омиває Кінбурнську косу на території Миколаївської та Херсонської областей				Входить до складу водно-болотного угіддя міжнародного значення «Ягорлицька затока»
Сполучні								
1.		Південно-український коридор		проходить через степову зону України зі сходу на захід. На Миколаївщині займає				З'єднує такі ключові території регіональної екомережі

				частково території Вознесенського, Миколаївського адміністративних районів				Миколаївщини, як: Єланецьку, Андріївську, «Вовчу балку»
2.		Прибережно-морський коридор		простягається смугою від Тилігульського лиману на межі з Одеською областю, далі – вздовж узбережжя Чорного моря в південно-східному напрямку до узбережжя Кінбурнської коси, островів Довгий, круглий. В адміністративному відношенні проходить по території Миколаївського району	53220,0			Він з'єднує по акваторії ключову територію загальнодержавного значення – «Кінбурнська коса», національний природний парк «Білобережжя Святослава», водно-болотне угіддя міжнародного значення «Ягорлицька затока» з національною екомережею
3.		Бузький коридор		розташований навколо річища великої річки Південний Буг, простягається по всій території області від межі з Кіровоградською областю у південно-східному напрямі				Бузький коридор з'єднує ключову територію загальнодержавного значення Бузький каньйон, ключові території місцевого значення - Кодимську, «Михайлівський степ», Ковалівську, «Новоодеські плавні», «Себінську балку», Петрово-Солониську, «Капустяну балку», Балабанівсько-Галіцинівську та ін. з національною екомережею
4.		Дніпровський коридор		займає ділянку басейну р. Інгулець та її правої притоки р. Висунь на сході області, акваторію Дніпровсько-Бузького лиману та ділянку узбережжя Кінбурнської коси - на півдні	29710,0			Коридор поєднується з ключовими територіями і екокоридорами різних рангів Північної і Південної степових підзон степової зони України
Відновлювальні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Місцевого значення								
Ключові								
1.		Данилівська		балка та схили правого берега р. Березані біля с. Данилівки Миколаївського району	240,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
2.		Сосицький мис		в місці злиття р. Сасик та р. Березань, долини яких у гирловій частині сьогодні	130,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

				підтоплені і є акваторіями Березанського лиману та Сосицької затоки, на території Миколаївського району				
3.		Кам'янська		цілині степові схили вздовж лівого берега ставка неподалік с. Жовтень Миколаївського району	15,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
4.		Острів Березань		в місці злиття Дніпровсько-Бузького лиману та Чорного моря. В адміністративному відношенні знаходиться в Миколаївському районі	24,0			Входить до складу Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія»
5.		Прибузька		на схилах правого берега Дніпровсько-Бузького лиману між с. Каталіне та Аджигольською косою в межах Парутинської сільської ради Миколаївського району	143,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
6.		Очаківська		неподалік м. Очаків, колишній військовий аеропорт	474,0			Єдине в області середовище існування колонії ховраха крапчастого – виду, занесеного до Червоної книги України, Червоного списку МСОП
7.		Ольвійська хора		на схилах правого берега Дніпровсько-Бузького лиману та прилеглих акваторіях (200 метрова смуга) в межах двох відокремлених ділянок. Перша знаходиться між с. Каталіне Очаківського району Миколаївської області та Волоською косою. Друга – між історико-археологічним заповідником «Ольвія» та Аджигольською косою.	775,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
8.		Мішково-Погорілівська		на північно-західній околиці с. Мішково-Погорілове Миколаївського району	180,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Мішково-Погорілове»
9.		Півострів Піщаний		на правому березі р. Інгул на південь від с. Коларівка, навпроти с. Мішково-Погорілове у Миколаївському районі	260,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Півострів Піщаний»

10.		Старогаліцинівська		на околиці с. Старогаліцинівка неподалік від сільського кладовища та залізничною колією на території Миколаївського району	8,0			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Старогаліцинівська»
11.		Михайло-Ларинська		на лівому березі долини р. Інгул неподалік с. Михайло-Ларине на території Миколаївського району	14,80			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Михайло-Ларинський»
12.		Зайчівська балка		в балці системи р. Інгул, за 29 км від гирла на території Миколаївського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
13.		Петрово-Солониська		на правому березі р. Південний Буг повздовж берегової лінії р. Південний Буг на території Петрово-Солониської сільської ради Миколаївського району	300,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Петрово-Солониський»
13.		Андріївська		займає піщані надзаплавні тераси правого берега р. Південний Буг між селами Андріївка та Ковалівка	1294,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Андріївське»
14.		Трихатська		Знаходиться на правому березі р. Південний Буг нижче с. Трихати Миколаївського району	107,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
15.		Олександрівська		степова балка на північній околиці с. Олександрівка на межі Баштанського району	554,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
16.		Привільненська		правий берег долини р. Інгул на південній околиці с. Привільне Баштанського району	328,3			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Привільний»
17.		Старогороженська		схили лівого берега р. Інгул в околицях с. Новогорожене Баштанського району, а також балка Богомази системи річки до с. Трояни на території Баштанського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
18.		Мар'ївська		лівий берег долини р. Інгул с. Мар'ївка на території Баштанського та Миколаївського районів	388,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Мар'ївське»
19.		Громоклійська круча		гирлова частина р. Громоклія південніше с. Кашперо-Миколаївка Баштанського району	58,0			Входить до складу комплексної пам'ятки природи місцевого значення «Громоклійська круча»

20.		Лозоватка		розгалужена степова балка між с. Привільне та с. Любарка Баштанського району	520,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
21.		Новобірзулівська		схили правого берега р. Інгул на південь від с. Новобірзулівка вище від гирла р. Громоклія на території Баштанського району	40,0			Входить до складу ландшафтного заказника «Новобірзулівський»
22.		Карлівська		лівий берег р. Громоклія напроти с. Карлівка на території Баштанського району	53,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
23.		Катеринівська		балка на захід від села Катеринівка на території Баштанського району	172,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
24.		Кримки		балка на північ від м. Снігурівка на території Баштанського району	7,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Кримки»
25.		Єлизаветівська		на лівому березі р. Інгулець, північніше с. Єлизаветівка Баштанського району	10,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Єлизаветівка»
26.		Лощина		поблизу с. Червона Долина на території Баштанського району	15,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Лощина»
27.		Івано-Кепінська		на схилах лівого берега річки Інгулець, південніше села Івано-Кепіне в межах Павлівської сільської ради Баштанського району	177,0			Входить до складу проектного ландшафтного заказника місцевого значення «Івано-Кепіне»
28.		Висунсько-Інгулецька		на ділянках долин річок Інгулець, Висунь на території Баштанського району	2712,60			Входить до складу РЛП «Висунсько-Інгулецький»
29.		Калузька		на схилі правого берега р. Вісунь біля с. Калуга Баштанського району	70,4			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
30.		Березнегуватська		система степових балок на північ від смт Березнегівате	263,9			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
31.		Тетянівська		на схилах правого берега р. Добра на південь від с. Тетянівка на території Баштанського району	107,3			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
32.		Володимирівська		неподалік від с. Володимирівка Баштанського району	1338,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Володимирівська дача»,

								ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Степок», ботанічних пам'яток природи місцевого значення «Ленінське» та «Ювілейне», парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Володимирівський парк»
33.		Водоспад		на правому високому березі р. Боковенька між селами Новоскелеватка і Малофедорівка на території Баштанського району	30,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Водоспад»
34.		Попова дача		поблизу смт Казанка на території Баштанського району	15,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Попова дача»
35.		Мар'янівська		на північ від села Мар'янівка на території Баштанського району	20,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Мар'янівський»
36.		Скобелівська балка		на схилах балки, що пов'язана з р. Вісунь, та знаходиться на північ від села Скобелеве на території Баштанського району	10,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Скобелівська балка»
37.		Каширівська		балка на південному заході від с. Новоскелеватка на території Баштанського району	5,0			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Каширове»
38.		Рубанівський ставок		знаходиться поблизу с. Лазарівка на території Баштанського району	15,0			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Рубанівський ставок»
39.		Лагодівська		степова балка неподалік с. Лагодівка на території Баштанського району	138,16			Входить до складу проектного ландшафтного заказника місцевого значення «Лагодівський»
40.		Дорошівська		на лівому березі р. Південний Буг між селами Новогригорівка та Дорошівка на території Вознесенського району	136,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Дорошівка»
41.		Підземне озеро		околиці с. Бузьке на території Вознесенського району	41,0			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Підземне озеро»

42		Щербанівське водосховище		ділянка р. Гнилий Єланець в околицях с. Щербані на території Вознесенського району	385,0			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Щербанівське водосховище»
43.		Мартинівська		квартали 43-45 Прибузького лісництва ДП «Вознесенське лісове господарство»	145,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Мартинівське»
44.		Білоусівська		на лівому березі долини р. Південний Буг неподалік с. Білоусівка на території Вознесенського району	150,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
45.		Михайлівський кар'єр		територія відпрацьованого кар'єру на лівому березі долини р. Південний Буг неподалік с. Білоусівка на території Вознесенського району	87,2			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Михайлівський»
46.		Мар'їна роща		на півночі м. Вознесенськ, ліворуч від траси на Київ	60,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Мар'ївське»
47.		Черталківська		на правому березі р. Черталка в околиці с. Криворучка на території Вознесенського району	159,02			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Черталківський»
48.		Крива пуща		в долині р. Мертвовод в околицях с. Крива Пуща Вознесенського району	12,9			Входить до складу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Крива пуща»
49.		Хомутець		береги р. Мертвовод між сс. Петропавлівка і Українець	68,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Хомутець»
50.		Лісове		неподалік с. Лісове на території Вознесенського району	48,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Лісове»
51.		Братський парк		на північній околиці смт. Братське на лівому березі р. Мертвовод на території Вознесенського району	32,0			Входить до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк»
52.		Кам'яно-Костуватська		долина р. Кам'яно-Костувата з каньйоноподібними ділянками і виступами гранітів між селами Пятихатки та Воронине Вознесенського району	523,70			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Кам'яно-Костуватський»

53.		Сергіївська		ділянка долини р. Комишувата в межах Сергіївської сільської ради Вознесенського району	87,70			Входить до складу проектного ландшафтного заказника місцевого значення «Сергіївський»
54.		Приінгульська		ділянка долини р. Інгул від межі з Кіровоградською областю до території Софіївської сільської ради Баштанського району	3152,70			Входить до складу РЛП «Приінгульський»
55.		Чабанка		околиці с. Анастасіївка на території Баштанського району	457,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Чабанка»
56.		Магматити		в околицях с. Куйбишівка на правому березі річки Солон на території Баштанського району	5,0			Входить до складу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Магматити»
57.		Ясногородська		околиці с. Ясногородка на території Баштанського району	5,0			Входить до складу геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Виступи граніту біля с. Ясногородка»
58.		Новопетрівські плавні		ділянка заплави на лівому березі р. Південний Буг та мілководної акваторії р. Південний Буг на південній околиці с. Новопетрівка на території Миколаївського району	200,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Новопетрівські плавні»
59.		Вовча балка		в долині р. Гнилий Єланець на північ від с. Троїцьке на території Миколаївського району	250,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Вовча балка»
60.		Новоодеські плавні		пригирлова ділянка р. Південний Буг між селами Троїцьке і Себіне на території Миколаївського району	2500,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
61.		Новоодеська		балка Ниршина неподалік Кургану Слави на території м. Нова Одеса	20,70			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Новоодеський»
62.		Богодарівська		на схилі р. Гнилий Єланець неподалік с. Богодарівка на території Миколаївського району	50,0			Входить до складу ботанічного заказника місцевого значення «Богодарівка»
63.		Антонівська		неподалік с. Антонівка на території Миколаївського району	72,30			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

64.		Себінська балка		в долині р. Сухий Єланець між селами Новошмідтовка та Себіне на території Миколаївського району	2000,0			
65.		Новопетрівський ліс		околиці с. Новопетрівка Миколаївського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
66.		Олександрівська дача		на правому березі р. Арбузинка в околиці с. Агрономія на території Первомайського району	465,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Олександрівська дача»
67.		Новоселівська		долина р. Арбузинка на території Первомайського району	112,70			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Новоселівка»
68.		Воєводська		долина р. Велика Корабельна між с. Воєводське та с. Рябоконева на території Первомайського району	42,80			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Воєводський»
69.		Любоіванівський ліс		околиці с. Любоіванівка на території Первомайського району	80,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
70.		Варюшинська		піщані надзаплавні тераси правого берега р. Південний Буг в околиці с. Варюшине на території Вознесенського району	632,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Варюшине»
71.		Катеринівське водосховище		між селами Новокатеринівка та Катеринівка у верхів'ях балки Калістровська на території Вознесенського району	330,0			Входить до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Катеринівське водосховище»
72.		Покровський ставок		в гирловій частині р. Чичиклія біля села Новий Городок на території Вознесенського району	100,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
73.		Чичиклійська		у гирловій частині р. Чичиклія біля с. Новий Городок на території Вознесенського району	115,4			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
74.		Веселинівські плавні		Заплава річки Чичиклія між селами Райдолина, Калинівка, Луб'янка та Петрівка на території Вознесенського району	150,0			Входить до складу проектного орнітологічного заказника місцевого значення «Веселинівські плавні»
75.		Покровська		на правому березі р. Чичиклія південніше села Покровка на території Вознесенського району	120,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ

76.		Кодимська		в долині р. Кодима між селами Березки та Кримка в Первомайському районі	1500,0			Входить до складу РЛП «Гранітно-степове Побужжя»
77.		Сировська		на правому схилі балки на південний схід від с.Сирове між смт.Врадіївка та с.Сирове на території Первомайського району	20,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
78.		Мостівський парк		неподалік с. Мостове на території Первомайського району	28,0			Входить до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Мостівський парк»
79.		Гора		на схилі правого берегу р.Чичиклія на захід від с. Мостове на території Первомайського району	197,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Гора»
80.		Молдова		на південний захід від с.Козубівка на території Первомайського району	101,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Молдова»
81.		Бакшалинські плавні		заплава річки Бакшала між сс.Зелений Яр та Новолікарське на території Первомайського району	96,1			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Бакшалинські плавні»
82.		Луканівська		в межах нижніх надзаплавних терас та частини долинного схилу лівого берега р. Кодима на території Первомайського району.	11,0			Входить до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Луканівка»
83.		Курячі Лози		на околиці с. Курячі Лози Первомайського району на межі з Кіровоградською областю	302,0			Входить до складу заповідного урочища місцевого значення «Курячі лози»
84.		Тридуби		між селами Курячі Лози та Тридуби Первомайського району	300,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
85.		Тернуватська		ділянка долини та річища р. Південний Буг від с.Голоскове до с.Тернувате на території Первомайського району	100,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
86.		Кривоозерська		заплава р. Кодима між смт. Криве Озеро та Криве Озеро Друге на території Первомайського району	10,0			Ділянка потребує надання статусу території ПЗФ
87.		Підгірна		ділянка долини та річище р. Південний Буг від с. Довга Пристань до с.Підгір'я на території Первомайського району	115,0			Входить до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Підгірний»

88.		Літній хутір Скаржинського		околиці с. Софіївка на території Первомайського району	105,7			Входить до складу НПП «Бузький Гард»
89.		Балабанівська		піщана надзаплавна тераса лівого берега Бузького лиману в околиці мікрорайону Балабанівка м. Миколаїв	510,0			Входить до складу лісового заказника місцевого значення «Балабанівка»
90.		Матвіївський ліс		ділянка лівого берега р. Південний Буг в околиці с. Матвіївка (частина м. Миколаїв)				
91.		Каталинська		ділянка правобережжя р. Південний Буг з унікальними, типовими, лучними природними комплексами	160,42			Входить до складу ландшафтного заказника «Каталинський»
92.		Балка Зарубіна		комплекс добре збережених фрагментів між піщано-степовою рослинністю, популяції рідкісних видів рослин	18,82			Входить до складу ландшафтного заказника «Балка Зарубіна»
93.		Сухобалківська		відроги балки Суха в околицях с. Нове Прибужанівської громади	108,10			Входить до складу ландшафтного заказника «Сухобалківський»
Буферні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучні								
1.		Тридубський коридор		від с. Курячі Лози до с. Ониськово на території Первомайського району				з'єднає південну частину масиву острівного Савранського лісу – КТ «Тридуби», «Курячі лози» з долиною р. Південний Буг.
2.		Кодимський коридор		долина р. Кодима у межах області				З'єднає Кодимську КТ з долиною р. Південний Буг
3.		Синюський коридор		долина р. Синюха у межах області				Поеднує регіональну екомережу з Кіровоградською областю
4.		Гнилюський коридор		долина р. Гнилюхи у межах області				З'єднає КТ «Курячі лози» з долиною р. Південний Буг.
5.		Чорноташлицьк ий коридор		долина р. Чорний Ташлик у межах області				Поеднує регіональну екомережу з Кіровоградською областю
6.		Мартинівський коридор		степова балка неподалік лісового заказника місцевого значення «Мартинівське»				Поеднує КТ Мартинівську з р. Південний Буг
7.		Бакшалинський коридор		Долина р. Бакшала у межах області				Поеднує значну територію південно-західного краю Подільської височини

8.		Черталківський коридор		долина р. Черталки у межах області				Поєднує значну територію південно-західного краю Подільської височини
9.		Скаржинський коридор		долина р. Мигійський Ташлик у межах області				Поєднує КТ «Літній хутор Скаржинського», КТ «Бузький каньйон» з долиною р. Південний Буг.
10.		Великокорабельницький коридор		долина р. Велика Корабельна у межах області				Поєднує долину р. Південний Буг з природними комплексами Кіровоградщини, КТ «Любоіванівський ліс», КТ «Бузький каньйон»
11.		Мертвоводський коридор		долина р. Мертвовод у межах області				Поєднує долину р. Південний Буг з природними комплексами Кіровоградщини, КТ «Трикратський гранітний масив» (а саме Петропавлівський та Актівський каньйони) - з долиною р. Південний Буг.
12.		Арбузинський коридор		долина р. Арбузинка у межах області				Сполучає КТ «Олександрівська дача» і «Новоселівка» з КТ «Трикратський гранітний масив».
13.		Кам'яно-Костуватський коридор		долина р. Кам'яно-Костувата у межах області				Поєднує Кам'яно-Костуватську КТ місцевого значення з долиною р. Мертвовод
14.		Камишевацький коридор		долина р. Камишевата у межах області				Поєднує зональні природні комплекси з долиною р. Мертвовод
15.		Чичиклійський коридор		долина р. Чичиклія у межах області				Сполучає Північностепову та Середньостепову підзони, низку ключових територій з долиною р. Південний Буг, в т.ч. з Бузьким коридором загальнодержавного значення
16.		Білоусівський коридор						сполучає Білоусівську КТ з долиною р. Південний Буг

17.		Гнилоєланецький коридор		долина р. Гнилий Єланець у межах області				Сполучає елементи екомережі, розташовані у басейні р. Гнилий Єланець з долиною р. Південний Буг
18.		Великосербулівський коридор		долина р. Солонка та степові балки неподалік сіл Великосербулівка, Малосербулівка в межах області				Поєднує природні комплекси долини р. Гнилий Єланець (її приток) з долиною р. Південний Буг
19.		Інгільський коридор		долина р. Інгул в межах області				З'єднує степову зону з півночі на південь, поєднуючи цілу низку ключових територій: Інгільську, Привільненську, Новобірюлівську, «Христофорівські плавні», Мішково-Погорілівську, «Півострів Піщаний», Михайло-Ларинську та інші
20.		Громоклійський коридор		долина р. Громоклія				сполучає елементи екомережі, розташовані в долині р. Громоклія, зокрема, КТ «Карлівський байрак», Катеринівську, «Балка Лозоватка» та ін. з долиною р. Південний Буг
21.		Орловський коридор		степова балка в долині р. Громоклія				Сполучає КТ «Єланецький степ», що розташований в долині р. Громоклія, з долиною р. Південний Буг
22.		Прусаковий коридор		степова балка в долині р. Громоклія				Сполучає КТ «Єланецький степ», що розташований в долині р. Громоклія, з долиною р. Південний Буг
23.		Капустяний коридор		розгалужена степова балка в долині р. Інгул				Сполучає низку елементів екомережі у правобережній частині басейну р. Інгул, зокрема, КТ д «Капустяна балка», та проходить по Середньостеповій та Південностеповій підзонах.

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

За даними Головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо навколишнього середовища, зокрема стосовно поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами за 2024 рік, може бути надана після завершення встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» терміну для подання статистичної звітності, завершення її опрацювання та оприлюднення даних на державному рівні.

Відповідно до вищенаведеного, відображаємо інформацію за 2020 рік та частково за 2024 рік.

Діючі сміттєпереробні та сміттєспалювальні заводи на території області відсутні. Не в усіх територіальних громадах запроваджений централізований вивіз сміття.

У зв'язку із повномасштабним вторгненнями Російської Федерації в Україну і масованими обстрілами, на території області почали утворюватися відходи від руйнувань.

За інформацією територіальних громад Миколаївщини, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій, станом на 01.01.2025 року на їх територіях утворилося 82759,048 т. відходів від руйнувань.

Відповідно до Порядку поводження з відходами від руйнувань, що утворилися у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073, протягом 2024 року визначено та затверджено розпорядженнями начальника Миколаївської облвійськадміністрації п'ять місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань для - Миколаївської міської територіальної громади, Снігурівської міської територіальної громади, Новобузької міської територіальної громади, Інгульської сільської територіальної громади та Привіленьської сільської територіальної громади.

Крім того, на території області залишаються зберігатися залишків непридатних до використання та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин (далі –ХЗЗР).

У II кварталі 2023 року проведено чергову інвентаризацію залишків непридатних ХЗЗР, за результатами якої в області (на території двох районів) залишається 226,87 тон непридатних пестицидів та агрохімікатів, забрудненого ґрунту та залишків будівель, з них залишки залізобетонних контейнерів (19 одиниць) – 120 тон.

Відповідно до Закону України «Про управління відходами» № 2320-IX регіональні плани управління відходами розробляються протягом року після набрання чинності Національного плану управління відходами. На даний час роботи з розроблення Плану призупинено до затвердження Національного плану управління відходами до 2035 року.

Закон 2320-IX не передбачає ведення реєстру місць видалення відходів (МВВ) та реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Останнє оновлення реєстрів здійснювалося 2024 року, з якими можна ознайомитися

на офіційному сайті управління екології та природних ресурсів Миколаївської обласної адміністрації за посилання: <https://ecolog.mk.gov.ua/ua/wastemanagement/reyestr/>

Таблиця 54 - Динаміка основних показників поводження з відходами

I-IV класів небезпеки, тис. т

№ з/п	Показники	2020 рік	2021 рік*	2022 рік**	2023 рік ***	2024 рік ****
1	2					
1	Утворено	2536,6		354,961	345,5	
2	Одержано від інших підприємств	190,8		-	283,7	
3	Спалено	48,3		-	22,9	
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	47,6		-		
4	Використано (утилізовано)	88,3		-	25,7	
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	2099,2		-	222,7	
6	Передано іншим підприємствам	458,5		-	165,4	
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-		-	-	
8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	58530,0		-	-	

* За інформацією Головного управління статистики у Миколаївській області інформація щодо основних показників поводження з відходами I–IV класів небезпеки по Миколаївській області за 2021 рік буде оприлюднена після завершення терміну для подання статистичної звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»;

** інформація надана Головним управлінням статистики у Миколаївській області по підприємствам, які прозвітували за 2022 рік;

*** інформація надана Головним управлінням статистики у Миколаївській області по підприємствам, які прозвітували за 2023 рік.

**** інформація за 2024 рік буде оприлюднена Головним управлінням статистики у Миколаївській області після завершення терміну для подання статистичної звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

Таблиця 55 - Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємств і за 2023 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ТОВ «МИКОЛАЇВ-СЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД»	Шлами червоні (глиноземного виробництва), що утворюються у термічних процесах металургії алюмінію	4	*	*	*	*
		Шлам газоочисних установок	4	*	*	*	*
2	ТОВ «ЮКРЕЙНІАН ШУГАР КОМПАНІ»	Стоки регенерації	4	*	*	*	*
3	ВП «ПІВДЕННО-УКРАЇНСЬКА АЕС» ДП «НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ «ЕНЕРГОАТОМ»	Відходи тверді, одержані від процесів знесолення води	4	*	*	*	*
		Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	3	*	*	*	*
		Шлам від очищення вод стічних неспецифічних промислових	3	*	*	*	*
4	ПАТ «ЗАВОД «ФРЕГАТ»	Розчини фторвмісні, відпрацьовані у гальванічних процесах	4	*	*	*	*
5	ПАТ «ВЕСЕЛИНІВ-СЬКИЙ ЗАВОД СУХОГО ЗНЕЖИРЕНОГО МОЛОКА»	Відходи рідкі очищення вод стічних	4	*	9040,000	*	*
6	ТОВ «БІОЛОГІЧНІ	Шлам від очищення вод	4	*	217,940	*	*

	ОЧИСНІ СПОРУДИ»	стічних комунальних (міських)					
7	МКП «МИКОЛАЇВ-ВОДОКАНАЛ»	Шлам від очищення вод стічних комунальних (міських)	4	*	*	*	*
		Залишки, одержані у процесі вилучення піску	4	*	1204,280	*	*
		Муловий осад	4	*	3069,231	*	*

* За інформацією Головного управління статистики у Миколаївській області надано інформацію за формою № 1-відходи (річна) «Звіт про утворення та поводження з відходами» за 2023 рік по підприємствам, які прозвітували, повна інформація буде оприлюднена після завершення терміну для подання статистичної звітності, встановленого Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»

Таблиця 56 - Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки (на 01.01.2025 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В – небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А – малонебезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Баштанський	-	-	2	-	-	-	2	-
2.	Вознесенський	-	-	4	1	2	-	3	-
3.	Миколаївський	-	-	3	3	3	1	14	1
4.	Первомайський	-	-	1	-	-	-	4	-
	Усього	-	-	10	4	5	1	23	1

Таблиця 57 - Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2025 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1.	Баштанський	120	4	0
2.	Вознесенський	40	10	0
3.	Миколаївський	45	25	0
4.	Первомайський	62	5	0
	Усього	267	44	0

Таблиця 58 - Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
Баштанський район	-	-	-	-
Вознесенський район	-	1	-	1
Миколаївський район	7	2	4	1
Первомайський район	-	-	3	1
Усього	7	3	7	3

Таблиця 59 - Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1.	ТОВ «Юж-побут 24» 32938141	54003, м. Миколаїв, вул. Колодязна, 10, кв. 129	098-468-6363 067-981-00-33	Збір, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини відходів гумових, відходів полімерних
2.	ТОВ «Українська наукова екологічна компанія»	54001, м. Миколаїв, вул. Вадима Благовісного, 16А	(0512) 530025 e-mail: unek@ukr.net	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, відходи гумових
3.	ТОВ «НВП «Юнітеп ЛТД»	54025.м. Миколаїв, пр. Героїв України, 39	(0512) 508703	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних
4.	ТОВ «Вторма-Миколаїв»	54055, м. Миколаїв, вул. Садова, 18, кв. 32	(0512) 67-14-42 0990312055	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних, використаної металевої тари
5.	ТОВ «Артник»	54003, м. Миколаїв,	(0512) 24-34-71 0972121163	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної

1	2	3	4	5
		вул. Колодязна, 16, кв. 18		сировини: макулатури, склобій, відходів полімерних, відходи гумових, матеріалів текстильних вторинних, використаної металевої тари
6.	ТОВ «Укрресурси – 2011»	54000, м. Миколаїв, пр. Центральний, 93В, офіс. 408	(0512)47-37-30	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходи полімерні, гумові, макулатура, склобій
7.	ТОВ «Науково – виробниче підприємство «Екосвіт»	54000, м. Миколаїв, вул. Героїв Рятувальників офіс, 405	0661736514	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходи полімерні, гумові, макулатура, скло бій, тара металева
8.	КП «Миколаїв-комунтранс»	54000, м. Миколаїв, вул. Ковалівська, 199	(0512)58-69-60	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура, склобій, відходи полімерні
9.	ТОВ «Втор – Сервіс»	54000, м. Миколаїв, а/с 149	0577597001	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: макулатура
10.	ТОВ «АСК-Груп»	57286, Миколаївський район, с. Галицинове, вул. Набережна, 42	(0512) 255948, 593225	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, відходи гумових
11.	ТОВ ЕРМЕС ЕКС-ІМ»	55000, м. Південноукраїнськ, пр. Соборності, 5, кв. 101	067-514-44-93	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних, макулатура
12.	ТОВ «ТІМАЛ»	54000, м. Миколаїв, пр. Миру, 2а	055-242-43-89	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
13.	Комунальне підприємство Очаківської міської ради «Очаків – сервіс»	57508, Миколаївський район, м. Очаків, вул. Гетьманська, 41	(05154) 3 03 33, ochakov.servis@ukr.net	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних
14.	Комунальне підприємство «Ольшанське»	57113, Миколаївський район, с-ще Ольшанське, вул. Гагаріна, буд. 23	0933580260; 0682930031 komolsh2015@gmail.com	Збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини: відходів полімерних

Таблиця 60 - Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
1	м. Миколаїв, Миколаївська міська територіальна громада, Миколаївський район	472,36	-	-	-	-
2	м. Вознесеньск, Вознесенська міська територіальна громада, Вознесенський район	34,05	-	-	-	-
3	м. Очаків, Очаківська міська територіальна громада, Миколаївський район	13,93	-	-	-	-
4	м. Первомайськ, Первомайська міська територіальна громада, Первомайський район	63,65	-	-	-	-
5	м. Южноукраїнськ, Южноукраїнська міська територіальна громада, Вознесенський район	39,82	-	-	-	-
6	смт Ольшанське, Ольшанська селищна територіальна громада, Миколаївський район	4,416	-	-	-	-
7	с. Чорноморка, Чорноморська сільська територіальна громада, Миколаївський район	2,6	-	-	-	-
8	с. Куцуруб, Куцурубська сільська територіальна громада, Миколаївський район	2,3	-	-	-	-
9	смт Підгородна, Первомайська міська територіальна громада, Первомайський район	2,063	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
10	с. Кінецьпіль, Первомайська міська територіальна громада, Первомайський район	3,603	-	-	-	-
11	с. Лиса Гора, Мигіївська сільська територіальна громада, Первомайський район	3,26	-	-	-	-
12	с. Мигія, Мигіївська сільська територіальна громада, Первомайський район	3,453	-	-	-	-
13	сел. Весняне, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,513	-	-	-	-
14	сел. Надбузьке, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,806	-	-	-	-
15	с. Сливіне, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,883	-	-	-	-
16	с. Крива Балка, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,211	-	-	-	-
17	сел. Зелений Яр, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,829	-	-	-	-
18	с. Кир'яківка, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,171	-	-	-	-
19	с. Петрово-Солониха, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,589	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
20	с. Зелене, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,266	-	-	-	-
21	с. Петрівка, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	1,074	-	-	-	-
22	с.Шурине, Веснянська сільська територіальна громада, Миколаївський район	0,191	-	-	-	-
23	смт Березанка, Березанська селищна територіальна громада, Миколаївський район	4,17	-	-	-	-
24	с. Пересадівка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	2,914	-	-	-	-
25	с. Калинівка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	3,18	-	-	-	-
26	смт Воскрксенське, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	4,458	-	-	-	-
27	с. Горохівка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,448	-	-	-	-
28	с. Михайло-Ларине, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	1,827	-	-	-	-
29	с. Грейгове, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	1,544	-	-	-	-

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
30	с. Водокачка, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,328	-	-	-	-
31	с. Степове, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,308	-	-	-	-
32	с. Червоне, Воскресенська селищна територіальна громада, Миколаївський район	0,514	-	-	-	-
33	с. Дорошівка, Дорошівська сільська територіальна громада, Вознесенський район	1,963	-	-	-	-
34	с. Білоусівка, Дорошівська сільська територіальна громада, Вознесенський район	0,911	-	-	-	-
	Всього	676,6	-	-	-	-

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами.

Таблиця 61- Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження (станом на 01.01.2025 року)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
1	Миколаївський	0,15*	1	-	-	1
2	Первомайський	226,72**	5	-	2	3
	Усього	226,87	6	-	2	4

* дані представлені відповідно до інвентаризації 2021 року;

** дані представлені відповідно до інвентаризації 2023 року

13. Радіаційна безпека

Таблиця 62- Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Миколаївська область, м. Південно-українськ ВП «Південно-українська АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом»	1	3	0,11	-	-	-

Таблиця 63 - Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

№ з/п	Власник ДІВ (найменування/ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))	Місцезнаходження/ Місце проживання	Примітка
1	2	3	4
1.	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДДП»	54056, м. Миколаїв, пр. Миру, 17 Б, кв.54	-
2.	ДП «МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ»	54029, м. Миколаїв, пр. Центральний, 11/5	-
3.	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД»	57286, Миколаївський район, с. Галицинове, вул. Набережна, 64	
4.	ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ КОМПЛЕКС ГАЗОТУРБОБУДУВАННЯ «ЗОРЯ-МАШПРОЕКТ»	54018, м. Миколаїв, пр. Богоявленський, 42а	

5.	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «КОСТЯНТИНІВСЬКЕ МОНТАЖНЕ УПРАВЛІННЯ» ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРОГО ТОВАРИСТВА «ТЕПЛОЕНЕРГОМОНТАЖ»	55000, м. Південноукраїнськ, промисловий майданчик, 13А	
6.	КНП «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОНКОЛОГІЇ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	54018, м. Миколаїв, вул. Миколаївська, буд. 18	
7.	ФІЛІЯ «ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКА АЕС» АТ «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»	55001, Миколаївська обл., м. Південноукраїнськ	
8.	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ – ФІЛІЯ «ДЕЛЬТА-ЛОЦМАН» ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»	54017, м. Миколаїв, вул. Героїв Рятувальників, 27	
9.	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮЖТЕПЛОЕНЕРГОМОНТАЖ»	55000, м. Південноукраїнськ, промисловий майданчик, 13А	

Таблиця 64 - Забруднення території техногенними та техногенно-
підсиленими джерелами природного походження

№ з/ п	Назва адміністративно- територіальної одиниці/зміни відповідно до постанови ВРУ від 17.07.2020 № 807-IX (область, район)	Кількість населен- ня, тис. осіб	Радіацій-ний фон на території, мкЗв/год*	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техноген- ний)	стронцій - 90 (техноге- ний)	радій (природний)	торій (природ- ний)	калій (природ- ний)
1	Арбузинський /Первомайський	19,0	0,11 (мінімальний) **	7,611	0,357	19,26	16,65	425,2
			0,15 (середній)	124,0	4,90	22,39	38,52	467,3
			0,19 (максимальний)	287,1	16,0	25,86	40,72	513,1
2	Баштанський	36,0	0,10 (мінімальний)* *	6,104	0,99	9,696	25,27	288,6
			0,13 середній	10,38	1,54	15,89	31,46	426,6
			0,14 максимальний	14,65	2,05	22,08	37,64	564,7
3	Березнегуватський/ Баштанський	19,1	0,12	7,122	2,50	20,92	34,05	598,9
4	Веселинівський/	22,0	0,12	8,882	1,85	22,06	33,63	572,3

	Вознесенський							
5	Вітовський/ Миколаївський	49,1	0,11	7,86	1,00	16,02	43,39	523,8
6	Вознесенський ***	28,8	0,12 (мінімальний) **	8,387	0,357	19,41	17,20	484,6
			0,14 (середній)	15,20	1,12	27,01	37,45	525,2
			0,16 (максимальний)	20,31	2,80	27,89	40,03	550,7
7	Доманівський / Вознесенський ***	24,1	0,11 (мінімальний) **	8,27	0,595	19,30	17,26	429,2
			0,14 (середній)	13,71	1,18	18,97	37,19	462,3
			0,17 (максимальний)	39,96	2,64	22,28	43,25	570,4
9	Новобузький/ Баштанський	29,5	0,12	9,795	1,86	17,57	12,82	543,7
10	Новоодеський/ Миколаївський	32,1	0,10	10,76	2,0	13,16	30,0	425,3
12	Первомайський	28,3	0,12	24,34	2,93	15,53	38,10	421,5
13	Снігурівський/ Баштанський	38,4	0,11	4,958	1,95	20,06	38,36	589,3

* Для районів з кількома радіологічними стаціонарами (розташованих навколо Південноукраїнської АЕС, на територіях локального забруднення після аварії на ЧАЕС) наведені мінімальний, максимальний та середні рівні.

**Для районів з кількома радіологічними стаціонарами (навколо ВП ПУ АЕС, на територіях локального забруднення після аварії на ЧАЕС) наведені мінімальний, середній та максимальний рівні;

В Миколаївській області моніторинг ґрунтів здійснює Миколаївська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України». У своїй роботі філія керується указом Президента №1118/95 від 02.12.1995 р. «Про суцільну агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення», наказом №51 від 26.02.2004 р. «Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення», в якому визначено порядок проведення паспортизації (моніторингу) і передбачається проведення агрохімічної паспортизації сільськогосподарських угідь раз у 5 років. У 2024 року вищезазначені роботи через воєнний стан не проводилися.

14. Корисні копалини

Таблиця 65 - Інформація у сфері надрокористування

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роками		
	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Кількість виданих	4	6	6
Кількість анульованих	-	-	4

* Інформація надана ДНВП «Геоінформ України» відповідно до відомостей, які введені до бази даних виданих спеціальних дозволів на користування надрами станом на 23.04.2025 року

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Таблиця 66 - Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (Держводагентство)	-	-	18	-	-	-	-	-	-
2.	ДП «Українська геологічна компанія» ВП Південно – Українська гідрогеологічна експедиція (Держгеонадра)	-	-	-	-	-	-	39	-	-
3.	Миколаївська філія державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» (Держґрунтоохорона)	-	-	-	-	-	-	-	-	53
4.	Миколаївський обласний центр з гідрометеорології (ДСНС)	4	-	—	—	8*	—	—	—	2
5.	ДУ «Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (МОЗ)	69	-	26	-	5	-	116	-	27

* точки спостереження за станом перехідних вод

Таблиця 67 - Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	Управління екології та природних ресурсів Миколаївської облвійськадміністрації	ecolog.mk.gov.ua розділ «Регіональний центр моніторингу довкілля»	Щомісячно, щорічно	http://ecolog.mk.gov.ua/ua/standovk
2	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області	http://mk-vodres.davr.gov.ua розділ «Лабораторія моніторингу вод та ґрунтів»	Щомісячно, щорічно	https://mk-vodres.davr.gov.ua/monitoring

Таблиця 68 - Міжнародне співробітництво

Назва угоди	Дата підписання	Термін дії угоди	Примітка
1	2	3	4
Спільна заява про наміри партнерського співробітництва між Військовою (державною) регіональною адміністрацією Миколаївської області та урядом/адміністрацією землі Нижня Саксонія	19 лютого 2024 року	Протягом трьох років з дати підписання	-

Таблиця 68.1 - Перелік інвестиційних проєктів (за інформацією територіальних громад області)

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Проєкт «DemoUkraineDH у місті Миколаїв» КУ ММР «Центр енергоефективності міста Миколаєва»	2022-2025 роки	Кошти країн-партнерів (Північна екологічна фінансова корпорація (NEFCO); місцевий бюджет; державний бюджет.	Довгостроковий кредит - 500 тис. євро; Грант - 300 тис. євро; 160 тис. євро.	Інформація відсутня	Спільна ініціатива Миколаївської міської ради та НЕФКО, яка передбачає модернізацію системи тепlopостачання. Зокрема, в рамках проєкту здійснюється реконструкція теплових мереж на ділянці від перетину проспекту Центрального з вулицею 8 Березня до будинку по проспекту Центральний, 22а. Реалізація проєкту спрямована на підвищення енергоефективності та надійності тепlopостачання в місті.	Інформація відсутня
2.	RLF - Проєкт екстреної підтримки водопостачання у м. Миколаїв» (RLF - Mykolayiv Emergency Water Project) МКП «Миколаївводоканал»	06.07.2024 – 14.04.2037	Європейський банк реконструкції та розвитку	Кредит ЄБРР у розмірі 10 000 000 євро, грант Фонду Східноєвропейськог о партнерства з енергоефективності та довкілля (E5P) у розмірі 5 000 000 євро та грант Спеціального фонду	Інформація відсутня	Проєкт спрямований на відновлення пошкодженої системи водопостачання Миколаєва, яка зазнала значних руйнувань через військові дії.	Інформація відсутня

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
				кризового реагування ЄБРР у розмірі 9 800 000 євро			
3.	Проектування, постачання та будівельно-монтажні роботи з будівництва нової лінії очисних споруд водопостачання (ОСВ) в м. Первомайськ, Миколаївської області	2024-2025	Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО)	3065 тис. Євро (137 925 тис.грн)	Інформація відсутня	Проект спрямований на забезпечення населення Первомайська якісною питною водою шляхом будівництва нової сучасної лінії очисних споруд.	Інформація відсутня
4.	«Техніко-економічне обґрунтування очищення стічних вод та питного водопостачання – Первомайськ»	2024-2025	Міністерство промисловості та торгівлі Чеської Республіки	1950000 чеських крон	Інформація відсутня	Проект спрямований на розробку комплексного плану модернізації систем водопостачання та водовідведення в місті Первомайськ.	Інформація відсутня
5.	Реконструкція системи водопостачання з улаштуванням артезіанської свердловини, водонапірних башт та бювету в селі Новопетрівка Баштанського району Миколаївської області	2024-2025	Німеччина через міжнародну програму U-LEAD з Європою	105.3 млн грн	Інформація відсутня	Проект спрямований на покращення умов проживання населення та забезпечення їх централізованим водопостачанням шляхом реконструкції зруйнованої військовою агресією російської федерації системи водопостачання с.	Інформація відсутня

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
						Новопетрівка, Баштанського району, Миколаївської області	

Таблиця 68.2 - Перелік проєктів міжнародної технічної допомоги

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Забезпечення доброго врядування завдяки участі громадськості та підвищенню якості надання послуг і захисту довкілля на сході України	01.02.2022 – 30.06.2025	Проєкт фінансується Урядом Королівства Швеція через Шведське агентство міжнародного розвитку (SIDA)	Загальна вартість проєкту (на всі області): 35 068 000 шведських крон	Інформація донором не надана	1. Розробити технічне завдання «Інвентаризація пошкоджених земель Миколаївської області: промислових та природних територій» в межах проєкту «Оцінка забруднення ушкоджених ґрунтів і розробка плану реабілітації та рекультиваци земель Миколаївської області». 2.Відбрати та провести аналіз проб ґрунту на ділянках: на	1. Розроблено технічне завдання «Інвентаризація пошкоджених земель Миколаївської області: промислових та природних територій» в межах проєкту «Оцінка забруднення ушкоджених ґрунтів і розробка плану реабілітації та рекультиваци земель Миколаївської області». 2.Відбрано та проведено аналіз проб ґрунту на ділянках: на межі Миколаївської та Херсонської областей

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
						межі Миколаївської та Херсонської областей (траса Миколаїв Херсон), м. Снігурівка Баштанського району, на території мікрорайону Миколаєва Балабанівка, м. Миколаїв (район розташування ДП «Миколаївський суднобудівельний завод»), на території Миколаївського району в межах с. Киселівка, с. Галіцинівка, с. Котляреве	(траса Миколаїв Херсон), м. Снігурівка Баштанського району, на території мікрорайону Миколаєва Балабанівка, м. Миколаїв (район розташування ДП «Миколаївський суднобудівельний завод»), на території Миколаївського району в межах с. Киселівка, с. Галіцинівка, с. Котляреве.
2.	Надання можливостей дітям для екологічної стійкості через E-STEM — ecosySTEM	02.07.2024 – 01.07.2026	Проєкт фінансується Європейським Союзом	На Миколаївську область: 351 374,71 євро	256 606, 54 євро	Придбання меблів для лабораторій, семінарів та кабінетів. Забезпечення матеріально-технічної бази для створення комфортного навчального середовища, відповідно до	Придбано меблів для лабораторій, семінарів та кабінетів. Забезпечення матеріально-технічної бази для створення комфортного навчального середовища, відповідно до встановлених проєктом стандартів.

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
						встановлених проєктом стандартів	
3.	Гуманітарна протимінна діяльність для постраждалих від конфлікту громад в Україні	01.01.2023-31.03.2025	Проєкт фінансується Урядом США через Державний департамент США/Управлінням з питань видалення та знешкодження зброї	На Миколаївську область витрачено: 7 587 063,61 дол. США	Інформація донором не надана	1. Підготувати за базовим курсом саперів 66 членів персоналу. 2. Підготувати за курсом керівників кадрів 15 саперів та головних саперів. 3. Придбати 2 механічні системи для розмінування. 4. Придбати 2 машини швидкої допомоги Toyota Land Cruiser 78 Ambulance No Power Pack. 5. Придбати 4 металодетектори та 284 комплекту-ючих елементів до них. 6. Придбати 558 елементів захис-ного спорядження «РРЕ». 7. Провести 1300 сесій на тему інформування населення щодо ризиків від мін та	Для оцінки ризику нетехнічними засобами обстеження, у тому числі маркування небезпечних зон, очищення від наземних мін та вибухонебезпечних залишків війни 114 саперів пройшли навчання за базовим курсом саперів. Проведено 2 536 сесій на тему інформування населення щодо ризиків від мін, 333 оцінки та 93 звіти з нетехнічного обстеження. Придбано 2 механічні системи для розмінування, які пройшли випробування та отримали сертифікати відповідності в Україні, 2 машини швидкої допомоги Toyota Land Cruiser 78 Ambulance No Power Pack, 4 металошукача та

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
						боєприпасів, що не вибухнули. 8. Провести 500 оцінок з нетехнічного обстеження. 9. Надати 300 звітів щодо нетехнічного обстеження. 10. Підготувати 200 000 кв.м до розгортання механічних машин за допомогою механічного розмінування. 11. Звільнити 350 000 кв.м в результаті розмінування. 12. Звільнити 200 000 кв.м в результаті технічного обстеження. 13. Навчити 18 співробітників Філії MAG з EORE/NTS	комплектуючі до них, 558 елементів захисного спорядження, звільнено 166 589 кв.м в результаті розмінування, звільнено 11 645 кв.м в результаті технічного обстеження.
4.	«Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого	19.03.2021 - 18.03.2027	Проєкт фінансується USAID (Агентство США з міжнародного розвитку)	Загальна вартість проєкту (на всі області) - 150 000 000 дол.	Інформація донором не надана	1. Надання будівельної техніки партнерським громадам для відновлення та	1. Веселинівською, Воскресенською, Врадіївською, Доманівською, Казанківською,

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
	самоврядування» («ГОВЕРЛА»)			США; Витрачено на Миколаївську область - 4 698 679 дол. США		ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; 2. Надання щокрових дробарок для обробки корисних копалин та утилізації будівельних відходів, сухих гілок. 3. Надання генераторів.	Кривоозерською, Новоодеською та Первомайською територіальними громадами отримано будівельну техніку у кількості 61 шт. для відновлення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; 2. Миколаївській територіальній громаді надано 2 мобільні щокрові дробарки, напівпричіп та напіввантажівку. 3. Партнерським громадам надано понад 100 генераторів
5.	«Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» («DOBRE»)	08.06.2016 - 30.09.2025	Проєкт фінансується USAID (Агентство США з міжнародного розвитку)	Загальна вартість проєкту (на всі області) - 107 000 000 дол. США; Витрачено на Миколаївську область - понад 800 тис. дол. США.	Інформація донором не надана	1.Надання спеціальних засобів для переробки рослинного матеріалу в поживне добриво; 2. Надання техніки для впровадження заходів з відновлення водопостачання.	1. Вознесенська територіальна громада отримала спеціальний автомобіль, подрібнювач для гілок з транспортером, понад 400 компостерів для приватних домогосподарств та соціальних закладів; 2. Територіальні

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
							громади отримала 4 екскаватора - навантажувача, інструменти та модульні станції очистки води

17. Планування природоохоронної діяльності

Таблиця 69 - Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою		
			виділено, тис. грн	фактично профінансовано, тис. грн	%
1	2	3	4	5	6
1	Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки	23 грудня 2020 року № 16	4650,0	4532,16186	97,5

Таблиця 70 - Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Показники	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:				
періодичних видань	од.	-	-	-
телебачення	од.	-	-	5
радіомовлення	од.	-	-	-
мережі Інтернет	од.	4	4	1
виставкових заходів	од.	-	-	
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:				
громадські слухання	од.	-	1	11
круглі столи	од.	-	1	1
зустрічі з громадськістю	од.	-	-	-
семінари	од.	-	5	1
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	-	-	-
інтернет-конференції	од.	-	-	1
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	-	-	-

Таблиця 71 - Громадські організації, що діють на території області (загальнодержавні, місцеві)

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1	Громадська екологічна організація «Болеславчик-2000»	55200, Миколаївська область, м. Первомайськ, вул. Корабельна, 44/42.
2	ЕКОБЕРЕЗАНЬ	Миколаївський район, смт Березанка, вул. Центральна 80/2
3	Благодійний фонд «Індиго»	54001, м. Миколаїв, вул. В. Морська, 92, indigofond@ukr.net
4	Благодійний фонд МЕТА «Від спільного бачення – до спільних дій»	54007, м. Миколаїв, вул. Марка Кропивницького, 143-acentr@gorlib.mksat.net
5	Зоозахисна громадська організація «Фенікс»	54017, м. Миколаїв, вул. Мала Морська, 114 zoofeniks2013@gmail.com
6	Миколаївська обласна молодіжна громадська організація «Зелений Рух»	м. Миколаїв, вул. В. Морська, 45
7	Миколаївське обласний осередок Української	м. Миколаїв, вул. Олекси Алмазова, 38,

	екологічної асоціації «Зелений Світ»	piskyn@mksat.net, livak@gor-eko.mk.ua
8	Миколаївська філія Національного екологічного центру України	54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, 87-Б, кв. 22, Koloanka@gmail.com
9	Південна філія інституту екології Національного екологічного центру України	м. Миколаїв, вул. Велика Морська, 45, derkach@aip.mk.ua
10	Миколаївський клуб сприяння сталому розвитку та побудові громадянського суспільства «Спільні дії»	54000, м. Миколаїв, пр. Центральний, 139, кв. 40, agal@mksat.ne
11	Миколаївська обласна молодіжна екологічна асоціація «Паросток»	54000, м. Миколаїв, вул. Сенна буд. 31, кв. 87
12	Громадський науково-методичний центр «Безпека життєдіяльності та сталий розвиток»	54025, м. Миколаїв, вул. Колодязна, 15-а, кв. 55, vmykhaylyuk@yandex.ua
13	Миколаївська міська громадська організація «Аналітичний центр екологічно безпечного розвитку»	54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, буд. 65, yuriykerbunov@mail.ua
14	Відкритий екологічний університет плюс	54029, Україна, Миколаївська обл., місто Миколаїв, вулиця Гліба Бабіча, будинок, 51 eco-terra@ukr.net
15	Миколаївська обласна молодіжна громадська організація «Екологічний правовий захист»	54010, м. Миколаїв, пров. Транспортний, буд. 2, кв. 6, kuzyuk_andrey@mail.ua
16	Миколаївська обласна молодіжна екологічна організація «МАМА-86»	м. Миколаїв, пров. Південний, 30 berest84@mksat.net
17	Миколаївська обласна організація Українського товариства охорони природи	м. Миколаїв, вул. Велика Морська, 15/1 lubartsev@mksat.net

Таблиця 72 - Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2022 - 2024 роках

№ з/п	Назва природо-охоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природо-охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2022 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							
2023 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							
2024 рік							
Кошти з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища не виділялися							

Таблиця 73 - Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища протягом 2022-2024 років

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2022 рік							
1	Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об'єктів природно-заповідного фонду	1000,00	2022	100	1000,00	-	В рамках виконання заходу 2022 року протипожежними заходами було охоплено територію 24 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. Захід виконувався ДП «Веселинівське лісове господарство», ДП «Вознесенське лісове господарство», ДП «Баштанське лісове господарство», ДП «Миколаївське лісове господарство», ДП «Врадіївське лісове господарство». Влаштування та догляди за смугами проводилися на протягом всього пожежонебезпечного періоду з квітня до кінця листопада 2022 року. Було забезпечено догляд приблизно 4000 км мінералізованих смуг.
2	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурська коса», «Тилігульський»,	3000,00	2022	23	690,317	-	Забезпечено статутної діяльності регіональних ландшафтних парків області "Гранітно-степове Побужжя", "Кінбурська коса", "Тилігульський", "Приінгульський". Фінансування направлено на заходи щодо

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	«Приінгульський»)						охорони природних комплексів (придбання паливно-мастильних матеріалів).
2023 рік							
1	Проведення профілактичних протипожежних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем об'єктів природно-заповідного фонду	1000,00	2023	100	1000,00	-	В рамках виконання заходу у 2023 році протипожежними заходами було охоплено територію 26 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. Захід виконувався Філії «Вознесенське лісове господарство», «Баштанське лісове господарство», «Миколаївське лісове господарство», «Врадіївське лісове господарство» ДП «Ліси України». Влаштування та догляди за смугами проводилися на протязі всього пожежонебезпечного періоду з квітня до кінця листопада 2023 року. Було забезпечено догляд за 2230,8 км мінералізованих смуг.
2	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурська коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)	6121,50	2023	64	3916,583	-	Забезпечено статутну діяльність регіональних ландшафтних парків області "Гранітно-степове Побужжя", "Кінбурська коса", "Тилігульський", "Приінгульський". Фінансування направлено на такі заходи: охорону природних комплексів (придбання паливно-мастильних матеріалів, запасних частин до автомобіля, катеру,

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							придбання автомобілю РЛП «Тилігульський», придбання візит-центру РЛП «Тилігульський», облаштування еко-стежок в РЛП «Тилігульський», «Приінгульський», облаштування еколого-освітніх центрів тощо); освітньо-виховну діяльність (публікації про розміщення матеріалів про діяльність РЛП в періодичному видавництві); окремі заходи по реалізації державних регіональних програм; господарську діяльність (придбання канцелярських товарів, матеріалів, інвентарю, інструментів та малоцінних предметів, послуги користування інтернету, обслуговування оргтехніки, послуги за переплату періодичних видань, страхування автомобілів).
3	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, утилізації відходів	2400,00	2023	9	227,25945	-	На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 10 січня 2023 року № 25 «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії в Україні» зібрано та відправлено на утилізацію 505021 ламп розжарювання.

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
4	Розроблення проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	300,00	2023	50	150,00	-	З метою розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення забезпечено розробку проектів створення ландшафтних заказників місцевого значення «Чортальські обрії» орієнтовною площею 143,1 га, «Олександрівська балка» орієнтовною площею 332,0 га. Створення зазначених заказників дозволить збільшити площу природно-заповідного фонду області на 475,1 га.
5	Картування оселищ європейського значення та вивчення стану популяцій видів флори і фауни, занесених до Бернської конвенції	100,00	2023	99,5	99,50	-	В рамках дослідження оселищ РЛП «Тилігульський» у вересні-жовтні 2023 року було обстежено п'ять лівобережних кіс Тилігульського лиману з півночі на південь: Прогресівська, Отаманська, Анатоліївська, Чилова (Велика Українська) та Мала Українська коси. Під час польових обстежень здійснювалось картування оселищ європейського значення та вивчення стану популяцій видів флори і фауни, занесених до Бернської конвенції та Червоної книги України і впливу на них антропогенних факторів.
6	Облаштування екологічної стежки в природному	100,00	2023	100	100,00	-	В рамках виконання заходу 2023 року придбано елементи благоустрою з метою

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	заповіднику «Сланецький степ»						облаштування екологічної стежки в природному заповіднику «Сланецький степ».
7	Проведення еко-фестивалю «ЕСО-Tiligul games» на території Коблівської сільської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області	100,00	2023	99	99,00	-	Мета заходу – популяризація природного рекреаційного потенціалу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський». У рамках заходу розроблено та проведено квест, з виїздом на Тилігульський лиман відбулася серія майстер-класів з гончарства, плетіння маскувальних сіток, виготовлення ляльки-мотанки, народної іграшки, витинанки; проведено просвітницький захід зі збору та сортування сміття; оформлено та проведено тематичну фотовиставку, присвячену Тилігульському лиману.
8	Проведення еколого-освітніх та природо-охоронних акцій, конференцій, семінарів	100,00	2023	98,5	98,502	-	Мета – проведення серії заходів з питань, що стосуються навколишнього природного середовища Миколаївської області, та активностей, направлених на підвищення рівня екологічної культури населення. Підготовлено та проведено низку заходів, а саме: тиждень екологічних ігор (про створення заповідних територій, національний природний парк «Бузький Гард», переробку та сортування сміття),

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							серію майстерок з використанням вторинної сировини і природних матеріалів, розпису екороб з наданням матеріалів. Проведено тематичний круглий стіл щодо діяльності установ природно-заповідного фонду Миколаївської області в умовах воєнного стану.
9	Розроблення землевпорядної документації зі встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду	1500,00	2023	80	1200,00	-	Мета заходу – збереження цілісності територій природно-заповідного фонду шляхом закріплення їх меж на місцевості та внесення даних до Державного земельного кадастру. Розроблено землевпорядну документацію та винесено в натуру межі 12 територій природно-заповідного фонду місцевого значення. Їх загальна площа становить 721,0997 га. Сформовано витяги з Державного земельного кадастру про обмеження у використанні земель на земельні ділянки, які мають статус зазначених територій природно-заповідного фонду.
2024 рік							
1	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області	3120,349	2024	98,5	3074,56186	-	Забезпечено статутну діяльність регіональних ландшафтних парків області «Гранітно-степове Побужжя»,

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	«Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурська коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)						«Кінбурнська коса», «Тилігульський», «Приінгульський». Фінансування направлено на такі заходи: охорону природних комплексів (придбання паливно-мастильних матеріалів, запасних частин до автомобіля, катеру, облаштування візит-центру РЛП «Тилігульський», утримання еколого-освітніх центрів тощо); освітньо-виховну діяльність (публікації про діяльність РЛП в періодичному видавництві); господарську діяльність (придбання канцелярських товарів, матеріалів, інвентарю, інструментів та малоцінних предметів, послуги інтернету, обслуговування оргтехніки, послуги за переплату періодичних видань, страхування автомобілів).
2.	Розроблення землепорядної документації зі встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду	1400,00	2024	97,1	1358,10	-	В рамках здійснення заходу розроблено 13 проектів землеустрою зі встановлення меж для об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Розроблено проекти землеустрою: геологічна пам'ятка природи «Крива пуща» (Вознесенський район), площею 12,9 га; гідрологічний заказник «Щербанівське водосховище» (Вознесенський район), площею 385 га;

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							гідрологічна пам'ятка природи «Зоряний» (Вознесенський район), площею 85 га; ботанічна пам'ятка природи «Луканівка» (Первомайський район), площею 11 га; лісовий заказник «Байрак» (Первомайський район), площею 12 га; ботанічна пам'ятка природи «Гирло річки Бакшала» (Первомайський район), площею 5 га; ландшафтний заказник «Острів Довгий» (Первомайський район), площею 6 га; геологічна пам'ятка природи «Виступи граніту біля с.Кам'яно-Костувате» (Вознесенський район), площею 5 га; лісовий заказник «Кам'яна балка» (Первомайський район), площею 10 га; ботанічний заказник місцевого значення «Пелагіївський» (Баштанський район) площею 123,5 га; ландшафтний заказник місцевого значення «Чортальські обрії» (Вознесенський район), площею 143,1 га; ландшафтний заказник «Підгірний» (Первомайський район), площею 114,96 га; ландшафтний заказник «Бакшалинські плавні» (Вознесенський район), площею 99,06 га.
3.	Розроблення проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	129,651	2024	76,74	99,500	-	Розроблено 4 проекти створення об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення: ландшафтний заказник

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
							«Лук'янівський», ботанічний заказник «Баратівка», парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Миколаївська обсерваторія», ботанічна пам'ятка природи «Каркас Миколи Леонтовича».

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем

1) Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту:

На стан атмосферного повітря населених пунктів області значною мірою впливають викиди від роботи двигунів пересувних джерел забруднення, які домінують над викидами від стаціонарних джерел.

Для транспортних засобів використовують паливе з різних видів нафтопродуктів і мастил, легкі фракції яких у складі відпрацьованих газів дизельних та бензинових двигунів внутрішнього згоряння забруднюють практично всі об'єкти довкілля.

Згідно зі статистичними даними за минулі роки найбільш шкідливого впливу від транспортних засобів та виробничої техніки зазнає атмосфера обласного центру – м. Миколаєва.

На стан атмосферного повітря області значно впливає перевезення вантажів автотранспортом замість використання водного та залізничного транспорту, що протягом 2022 -2024 років набуло критичних рівнів внаслідок мінування портової зони та обмеження залізничного сполучення через бойові дії.

2) Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства:

Загальний щорічний обсяг скиду зворотних вод до водних об'єктів області за останні три роки не перевищував 60 млн м³, з яких об'єм скиду забруднених вод складає біля 29%.

Скид забруднених стічних вод в області здійснюється переважно через неефективну роботу комунальних очисних споруд каналізації, частка скиду яких у загальному об'ємі відведення забруднених стоків дорівнює 99%.

Однією із головних причин такого становища є незадовільний технічний стан каналізаційних очисних споруд. Очисні споруди та каналізаційні мережі, які у більшості побудовані 30-45 років тому, є морально та фізично застарілими, частина з них знаходиться в аварійному стані. Через неефективне очищення каналізаційних стоків м. Миколаєва, протягом останніх років МКП «Миколаївводоканал» є головним забруднювачем водних ресурсів області, обсяг скиду забруднених стічних вод якого складає більше 90 % від загальної кількості скинутих забруднених стоків по області.

2024 року перелік основних забруднювачів водних об'єктів області збільшився. Внаслідок незадовільної роботи каналізаційних очисних споруд м. Вознесенська, які потребують модернізації, скид до річки Південний Буг 573 тис. м³ недостатньо очищених стоків здійснило ТОВ «БОС», підприємство комунальної сфери області, що стабільно працювало останні 30 років.

3) Проблеми щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти:

Річка Інгулець, яка має важливе значення у системі водокористування південно – східних регіонів України, протягом 34 років потерпає від скиду надлишкові шахтних вод гірничорудних підприємств Кривбасу, що здійснюється для запобігання аварійній ситуації внаслідок переповнення ставка - накопичувача шахтних вод на балці Свистунова Дніпропетровської області.

Цей скид порушує біологічну і гідрохімічну рівновагу екосистемі річки внаслідок чого водойма практично повністю втратила свою здатність до самоочищення.

Щорічно на підставі регламенту скиду до водойми відводиться близько 11 млн м³ високомінералізованих шахтних вод (концентрація сульфатів та хлоридів перевищує встановлені нормативи у десятки разів).

Підвищення мінералізації інгулецьких вод спричиняє погіршення водогосподарської ситуації у Баштанському районі Миколаївської області та впливає на якість зрошення сільськогосподарських угідь двох областей країни - Миколаївської та Херсонської, для яких р. Інгулець є джерелом зрошення.

На початку 2023 року проблема забруднення р. Інгулець для Миколаївської області набула особливого значення. Внаслідок аварійної ситуації на питному водозаборі м. Миколаєва (р. Дніпро Херсонська область) води річки Інгулець стали єдиним альтернативним джерелом водопостачання обласного центру Миколаївської області, де мешкає близько 470 тис. населення.

4) Забруднення підземних водоносних горизонтів:

Для Миколаївської області, де водопостачання більшості сільських населених пунктів та райцентрів здійснюється за рахунок водозабору з підземних водоносних горизонтів, проблема захисту та раціонального використання підземних вод є актуальною.

26% від загального обсягу прогнозних ресурсів підземних вод в області (349,87 тис.м³/добу) складає обсяг підземних вод з мінералізацією більше 1,5 г/дм³ (91,73 тис.м³/добу) – води не питної якості.

Крім обмеженості запасів обсягів підземних питних вод, проблема ускладнюється:

нерівномірністю розповсюдження питних підземних горизонтів на території області. Основна частина експлуатаційних запасів підземних вод належить до басейну р. Південний Буг, де знаходяться 9 ділянок родовищ підземних вод (Вознесенський та Первомайський райони), що становить 82% від загальної кількості ділянок родовищ підземних вод, які експлуатуються на території області;

збільшенням випадків буріння підземних водозаборів, особливо під час воєнного стану, без розроблення відповідної проектної документації та дотримання будівельних норм щодо захисту підземних водоносних горизонтів від забруднення;

відсутністю централізованої каналізаційної мережі з відповідною системою очищення каналізаційних стоків. Каналізаційними очисними

спорудами в області забезпечені лише обласний та районні центри, де мешкає біля 600 тис. населення - 55% від загальної кількості населення області. За відсутності очисних споруд, каналізаційні стоки накопичуються в індивідуальних вигрібних ямах та на полях фільтрації, що спричиняє забруднення підземних водоносних горизонтів каналізаційними стоками.

5) Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок області:

На території Миколаївської області налічується 279 малих річок загальною довжиною 4348,388 км, стан яких, під дією господарської діяльності характеризується як нестабільний.

Більшість малих та середніх річок в області, у зв'язку з тим, що замулені та заболочені, потребують проведення робіт з розчищення русел. Особливо це стосується водних об'єктів таких, як р.Березань, р.Гнилий Єланець, р.Секретарка і р.Бакшала, що використовуються для господарсько-побутових потреб населення.

Додатково проблему забруднення малих водотоків ускладнює проведення розпаювання земель до урізу води та їх сільськогосподарське використання без урахування обмежень діяльності на території водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів.

Все перелічене у комплексі негативно впливає на екологічний стан водних ресурсів Миколаївської області.

6) Підтоплення земель та населених пунктів області:

Миколаївська область є однією з багатьох на території України, де спостерігається періодичне підтоплення населених пунктів поверхневими та ґрунтовими водами. Основними причинами цього явища є розміщення населених пунктів на понижених ділянках місцевості та активна господарська діяльність без проведення необхідних інженерно – захисних заходів.

Розвиток процесу підтоплення у Миколаївській області пов'язаний з наявністю великих плоских безстічних вододільних просторів, які характеризуються дуже низькою природною дренажістністю, ускладнені численними балками і ярами, а в південно-східній і південній частинах - подами і западинами.

Серед міських населених пунктів найбільш потерпають від шкідливої дії вод міста Миколаїв, Вознесенськ і Первомайськ. Площа можливого підтоплення у сільських населених пунктах становить 8,6 тис. га.

Додатковий вплив на розвиток процесів підтоплення на території області здійснюється за рахунок використання зрошувальних сільськогосподарських систем. За даними Снігурівської гідрогеологічної – меліоративної партії (лабораторій підрозділ, що входить до складу Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області) в зоні впливу систем зрошення знаходяться меліоровані землі на загальній площі 264,7 тис. га, з яких 190,3 тис. га зрошувальні і 56,9 тис. га –прилеглі землі.

Протягом 2024 рок, відповідно до оперативних даних спостережень,

підтоплення зазнали 8 сільських населених пунктів на площі 11 га, що складає 41 садибу. Це села Баратівка, Олександрівка та Червонопілля – Баштанського району; села Степове, Миколаївське, Шевченкове, Зелений Гай та Новоселівка – Миколаївського району.

7) Поводження з відходами I–III класів небезпеки:

Питання щодо виконання повного комплексу робіт з очищення території Миколаївської області від залишків непридатних пестицидів та агрохімікатів, накопичених за попередні роки, визначене облдержадміністрацією як одне з найважливіших для області з точки зору екологічної безпеки, санітарно - епідеміологічного благополуччя населення.

Станом на 01.01.2024 року у Миколаївській області зберігаються 226,87 тонн непридатних пестицидів та агрохімікатів, в т.ч. тари від них - 120 т. залізобетонних контейнерів з-під непридатних пестицидів, забрудненого ґрунту та залишків будівель, а саме: у Миколаївському районі - 0,15 т, у Первомайському районі - 226,72 т, в інших районах – непридатні пестициди відсутні.

8) Утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

8.1. Утилізація відходів кольорової металургії:

На території Миколаївської області знаходиться ТОВ «Миколаївський глиноземний завод» (далі – ТОВ «МГЗ»), підприємство кольорової металургії, одне із найбільших в у своїй галузі.

2022 року внаслідок збройної агресії російської федерації (артилерійські та ракетні обстріли) та блокування розрахункових операцій Національним Банком України в межах проведення кримінальних справ, виробничу діяльність підприємства припинено. Це призвело до зупинки виробництва металургійного глинозему та порушення режиму нормальної експлуатації шламосховищ червоного шламу (накопичувачів відходу IV класу небезпеки в об'ємі 49,397 млн. тонн), які є технологічною складовою процесу виробництва.

В результаті навесні 2023 року ситуація на шламосховищах ТОВ «МГЗ» стала аварійною:

наповнення підшламовими водами (лужність стоків 3 г/дм³) робочої чаші шламосховища №1 перетнуло допустимий рівень, що загрожує перетіканням та скидом підшламових вод до акваторії Бузького лиману (відстань до урізу води 300 м);

рівень накопичення підшламових вод на шламосховищі № 2 є критичним, до того ж лужність підшламових вод, які відводились на шламосховище №2, вища і дорівнює 5г/дм³. Переповнення зазначеного накопичувача призведе до забруднення прилеглих до нього сільськогосподарських угідь;

за несприятливих погодних умов (висока швидкість вітру, підвищення температури) шламосховище № 2 може спричинити значне забруднення атмосферного повітря через пиління червоного шламу. З метою пригнічення

процесів пиління на підприємстві функціонувала спринклерна система пилопригнічення, але внаслідок обстрілів трубопроводу та мережі електропостачання цієї системи пошкоджено. Як наслідок, протягом 2023-2024 років підприємством зафіксовано 14 випадків пиління відходів з поверхні шламосховища № 2.

2024 року внаслідок природного надходження дощового стоку та ґрунтових вод, загроза аварійної ситуації на шламосховищі №1 загострилася. Спеціалістами підприємства зафіксовано сповзання ґрунту на окремій ділянці низового укосу з півночі дамби на відмітці 17,0 м.

Таким чином, причинами можливих аварійних ситуацій є:
 відсутність регулярного відбору підшламових вод на виробничі потреби;
 порушення нормального режиму роботи системи пилопригнічення шламонакопичувача №2.

8.2. Утилізація відходів від руйнувань:

Внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну на території Миколаївської області утворились відходи від руйнувань, які накопичуються і несуть загрозу навколишньому середовищу.

Відповідно до узагальненої інформації, отриманої від територіальних громад, станом на 01.01.2025 обсяг утворених відходів від руйнувань в межах області становить 82759,048 тонн. До складу цих відходів належать: бетон, цегла (цегляний бій), деревина, скло (склобій), пластмаси (уламки) пластмасових труб водопостачання, водовідведення, уламки склопакетів полімерних, облицювальна плитка, черепиця та кераміка, бітумні суміші, що містять вугільну смолу (руберойд), метали (включаючи їх сплави), чавун і сталь, ізоляційні матеріали та азбестовмісні будівельні матеріали, ґрунт та каміння.

Основною проблемою, що гальмує в області процес утилізації відходів від руйнувань, є відсутність:

методичних рекомендацій щодо обстеження відходів від руйнувань, що включатиме проведення лабораторних досліджень з визначення рівня токсичності основних матеріалів, хімічного складу, механічних властивостей відходів;

спеціалізованого транспорту для вивезення відходів руйнувань до місць їх тимчасового зберігання та обладнання для подальшої їх утилізації.

9) Поширення екзогенних геологічних процесів (далі –ЕГП):

За даними польового моніторингу, що проводився Причорноморським державним регіональним геологічним підприємством України у період 2012 - 2016 роки, на території Миколаївській області мають розвиток 1152 зсуви, загальною площею 66,3 км², що складає 0,27 % ураженості області. На забудованих територіях зафіксовано 51 зсув. У всіх районах області, де спостерігаються зсуви, площа їх не перевищує 1,0 км² на район, окрім узбережжя Чорного моря, де розташовані ділянки з найбільшою динамікою розвитку ЕГП та значним техногенним навантаженням.

Абразійно-зсувна активність складає 39 %, що є середньою зсувною

активністю для морського узбережжя. Максимальна активізація спостерігається на ділянці узбережжя, що розташована між с. Рибаківка та Бузьким лиманом (колишній Березанський район). Абрязійно-зсувна ділянка узбережжя Чорного моря від м. Очаків до с. Морське складається з частин: ділянка поміж Тилігульським і Березанським лиманами протяжністю 16 пог. км, ділянка поміж Березанським лиманом та мисом Очаків протяжністю 7,3 пог. км, ділянка від тилової частини Лагерної коси до західного краю міста Очаків протяжністю 2,8 пог. км, ділянка абразійно-зсувного схилу правого борту Бузького лиману від м. Очаків до с. Кир'яківка протяжністю 111, 5 пог. м.

Основними техногенними чинниками, які обумовлюють розвиток абразії є геолого-геоморфологічні (літологія порід, неотектоніка, сейсміка, морфологія берега і пляжу), гідрометеорологічні (хвильовий, вітровий та рівневий режим моря) умови та господарська діяльність людини.

Окремо слід виділити проблему розвитку екзогенних процесів для міста Миколаєва, де спостерігається їх активізація на території мікрорайону Намив берегова лінія та у мкр. Велика Корениха.

10) Проблеми природно-заповідного фонду:

Відповідно до європейської програми збереження біологічного різноманіття (EU Biodiversity Strategy), Україна до 2030 року має збільшити територію природно-заповідного фонду до 30%. від загальної площі країни. Станом на сьогодні, відсоток заповідності Миколаївської області становить лише 3,19 % і є одним з найнижчих в Україні.

Таким чином, низький відсоток заповідності Миколаївської області понижує середній відсоток заповідності всієї країни, негативно впливаючи на важливий для євроінтеграції показник.

10.2. Проблема виділення земельних ділянок у постійне користування для об'єктів ПЗФ :

Природному заповіднику «Єланецький степ» не надано в постійне користування земельну ділянку площею 1334, 95 га в межах Миколаївського та Вознесенського районів Миколаївської області. На клопотання заповідника Головним управлінням Держгеокадастру у Миколаївській області у вересні 2017 року був наданий дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у постійне користування. Починаючи із 2019 року адміністрацією заповідника надсилаються до Міндовкілля запити про виділення коштів для розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок природному заповіднику «Єланецький степ» та оформлення прав користування земельними ділянками.

Зокрема, 2021 року один запит був направлений на суму 652,53 тис. грн, другий, після врахування зауважень, на суму 300 тис. грн. До цього часу кошти не виділені.

10.3. Негативний вплив військових дій на стан об'єктів ПЗФ.

На території Миколаївської області зафіксовано численні випадки завдання територіям та об'єктам природно-заповідного фонду шкоди внаслідок

ворожих дій військ РФ. До них належать забруднення території вибухонебезпечними предметами, як внаслідок мінування так і через обстріли, пожежі в екосистемах, знищення рідкісних та зникаючих видів флори та фауни, переміщення родючого шару ґрунту, вирубування дерев та кущів.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

Проблеми області, що вимагають вирішення на загальнодержавному рівні:

1) Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту:

В області найбільше від загазованості атмосферного повітря через дію автотранспорту страждає обласний цент – м. Миколаїв.

З метою зменшення викидів в атмосферу в місті задіяно електротранспорт для здійснення громадських перевезень. Довжина тролейбусних ліній 59 км, трамвайних - 73 км.

Використання водного транспорту також є одним з шляхів вирішення проблеми забруднення атмосферного повітря у м. Миколаєві та є стратегічною ціллю розвитку інфраструктури міста. Але для кардинального вирішення проблеми загазованості міста, необхідне будівництво нового мостового переходу (на автомобільному шляху Ростов-на-Дону-Одеса) через р. Південний Буг та об'їзної дороги. Це дозволить:

значно зменшити викиди забруднюючих речовин в атмосферу м. Миколаєва;

вивести з міста потік транзитного транспорту (особливо це стосується вантажівок);

розвантажити діючі мости через річки Південний Буг і Інгул, що знаходяться у аварійному стані;

зменшити пошкодження міських доріг, які розбиваються завантаженим транспортом.

Фінансування такого масштабного будівництва не можливе лише за рахунок місцевого бюджету, вимагає державної фінансової підтримки та інвестицій.

2) Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

З метою зменшення обсягів скиду забруднених стоків у водні об'єкти області:

рішенням Миколаївської обласної ради від 23.12.2020 № 16 затверджено Комплексну програму охорони довкілля Миколаївської області на 2021 - 2027 роки. Розпорядженням начальника Миколаївської облвійськкадміністрації від 30.11.2023 № 522-р затверджено перелік заходів II етапу (2024-2027 роки) Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021 - 2027 роки, серед яких завданням номер один визначено реалізацію блоку заходів щодо зменшення обсягів скидання неочищених та недостатньо очищених стоків у водні об'єкти;

рішенням Миколаївської міської ради від 26.10.2023 № 25/35 затверджено Міську цільову екологічну програму на 2023-2027 роки міста Миколаєва в межах якої, передбачено вирішення проблеми забруднення річок Південний Буг та Інгул неочищеним дощовим стоком, який відводиться з території міста через дощову каналізаційну мережу. Загальний обсяг фінансування блоку заходів зазначеної програми «Охорона і раціональне використання водних ресурсів» складає 26132,60 тис. грн, у тому числі за рахунок місцевого бюджету громади – 22724,0 тис. грн (87% від загальної суми фінансування);

рішенням Миколаївської обласної ради від 29.09.2021 № 4 затверджено Обласну програму «Питна вода Миколаївщини» на 2021-2025 роки, в межах якої передбачено комплекс заходів щодо будівництва, реконструкції та ремонту водопровідних та каналізаційних очисних споруд і мереж в області з загальною вартістю реалізації – 1441,5 млн грн;

Фінансування за рахунок обласного бюджету (в тому числі з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища), враховуючи втрати бізнесу та промисловості протягом воєнного часу, достатньо обмежене та не дає можливості виконати вкрай необхідні заходи з реконструкції каналізаційних мереж та очисних споруд. Тому залучення інвестицій та держане фінансування є єдиним ефективним рішенням цієї проблеми.

Так, реконструкція каналізаційних очисних споруд м. Миколаєва, скид забруднених стоків від роботи яких є найбільшим в області, здійснюється за рахунок реалізації спільного з Європейським інвестиційним банком (далі – ЄІБ) інвестиційного проекту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв». Загальна вартість робіт, згідно з проектом, становить 31,08 млн євро, в т. ч. кредит ЄІБ – 15,54 млн євро.

3) Проблеми щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти:

Необхідність утилізації надлишкових шахтних вод Кривбасу визнана, як гостра екологічна проблема державного рівня. Її заручниками є мешканці трьох областей.

Для Миколаївської області це стало причиною погіршення водогосподарських умов у Баштанському районі (Снігурівська міська територіальна громада).

Близько 112 тис. га сільськогосподарських угідь, що складає 60% загальної кількості зрошувальних земель області, залежать від якості води річки Інгулець, яка є джерелом водозабору однієї з найбільших та потужніших зрошувальних систем в країні – Інгулецької зрошувальної системи.

З метою прийняття збалансованого рішення щодо існування господарської діяльності, яка пов'язана з використанням вод р. Інгулець та збереження природної екосистеми водойми, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.12.2021 № 1802-р затверджено План управління шахтними водами Кривбасу (далі - План).

За цим Планом, до впровадження альтернативної системи управління шахтними водами, передбачено здійснення заходу щодо екологічного оздоровлення р. Інгулець шляхом промивання русла дніпровською водою

протягом зрошувального періоду. Регламент проведення заходу розробляється та затверджується Держводагентством спільно з Мінагрополітики та Національною аграрною академією, відповідно до пункту 21 Плану.

За часи воєнного вторгнення Російської Федерації на територію України ситуація щодо залучення вод річки Інгулець до системи водокористування області змінилася. Починаючи з 2023 року води річки Інгулець є основним джерелом водопостачання обласного центру – м. Миколаєва, де мешкає понад 300 тис. населення.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 № 662-р зупинене, на період воєнного стану та 60 днів після його припинення, звітування щодо реалізації Плану управління шахтними водами Кривбасу, крім пунктів, які стосуються здійснення екологічного оздоровлення р. Інгулець.

Враховуючи зазначене, для вирішення проблеми необхідне:

забезпечення виконання Плану управління шахтними водами Кривбасу, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.12.2021 № 1802-р

4) Забруднення підземних водоносних горизонтів:

Вирішення проблеми забруднення підземних водоносних горизонтів не можливе без такої складової, як моніторинг за станом підземних вод та облік їх використання.

За інформацією відокремленого підрозділу Південно - Української гідрологічної експедиції ДП «Українська геологічна компанія» (лист від 11.05.2023 № 47/01, від 15.07.2024 № 146), через відсутність фінансування, протягом 2021-2024 років роботи за об'єктами «Моніторинг підземних вод у Миколаївській та Херсонських областях» та «Ведення ДВК, державного обліку використання підземних вод, моніторингу ресурсів та запасів підземних вод та території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей» не проводяться.

Відсутність державного моніторингу за якістю та використанням підземних вод на території Миколаївської області, яка відноситься до маловодних регіонів України, ускладнює проблему збереження та вчасного реагування на загрозу забруднення експлуатаційних підземних водоносних горизонтів, загострює проблеми забезпечення населення та критичної інфраструктури якісним питним водопостачанням.

За таких умов, виділення державного фінансування на проведення геологічних робіт з моніторингу за станом підземних водоносних горизонтів області є вкрай необхідним заходом для оцінки та планування природоохоронної діяльності у відповідності до критеріїв сталого розвитку.

5) Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок області:

Збереження малих річок України є основою сталого управління водними ресурсами та одним із пріоритетів досягнення безпечного стану навколишнього середовища.

Для Миколаївської області це особливо актуально, оскільки більшість

обласних водотоків – малі річки з нерівномірним та мізерний стоком, використання якого неможливе без регулювання витрат води за рахунок створення водосховищ і ставків.

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області складено перелік малих річок, які потребують впровадження заходів щодо відновлення їх природної водності та поліпшення санітарно-епідеміологічного стану.

Нагальна потреба у першочерговій розчистки русла існує для малих річок Сосик, Березань, Гнилий Єланець, Секретарка і Бакшала.

До комплексу заходів щодо охорони та відтворення водності малих річок належать:

заліснення берегів та берегоукріплення;

ліквідація замулення водойм, поступова ліквідація гребель, ставків, строк експлуатації яких завершився;

інвентаризації існуючих гідротехнічних споруд, їх відновлення, ремонт, модернізації або демонтаж;

винесення в натуру прибережних захисних смуг та водоохоронних зон, дотримання режиму їх охорони, забезпечення відновлення та належного облаштування водоохоронних зон.

З метою вирішення проблеми захисту малих водотоків області і отримання фінансування в межах реалізації Державних бюджетних програм КПКВ 2407070 «Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь» та КПКВ 2707070 «Об'єкти, що забезпечують захист від шкідливої дії вод», щорічно, за погодженням з Миколаївською облвійськкадміністрацією, Регіональним офісом водних ресурсів у Миколаївській області подаються до Держводагентства пропозиції заходів щодо розчищення русел малих річок області та проведення необхідного ремонту гідротехнічних споруд. З 2011 року фінансування, згідно з вказаних бюджетних програм, на відновлення малих річок Миколаївської області не виділялось.

На 2024 рік Миколаївською облвійськкадміністрацією погоджено запит Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області на державне фінансування за бюджетною програмою КПКВ 2707070 «Об'єкти, що забезпечують захист від шкідливої дії вод» на загальну суму 3,0 млн грн. Кошти станом на 01.01.2025 не виділено.

Крім того, до Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів II етапу (2024-2027 роки) включено захід 7.2 «Розроблення та впровадження заходів із збереження малих річок та/або джерел».

б) Підтоплення земель та населених пунктів області:

На території Миколаївської області процес підтоплення повільно розвивається. Це пов'язано з розвитком комплексу природних та техногенних чинників, основним з яких є водогосподарська діяльність (наявність великих за площею систем зрошування).

За гідрогеолого - меліоративним станом на зрошуваних та прилеглих до них землях Миколаївської області стежить Снігурівська гідрогеолого – меліоративна партія, яка виконує спостереження на загальній площі 264,7 тис. га, з них 190,3 тис. га зрошені та 56,9 тис. га – прилеглі землі.

В області з метою утримання задовільного меліоративного стану земель та захисту від підтоплення населених пунктів збудовані системи горизонтального дренажу на загальній площі 51,654 тис. га, з якої 46,992 тис. га – на зрошенні.

Для попередження підтоплення сільських населених пунктів ґрунтовими водами цілодобово працюють 2 дренажні насосні станції у Вознесенському районі, які знаходяться на балансі Вознесенського Міжрайонного управління водного господарства Держрибагентства. За 2024 рік зазначеними насосними станціями перекачано 28,465 тис. м³ дренажної води.

З метою її вирішення в межах Програми розвитку агропромислового комплексу Миколаївської області на 2021-2025 роки, (затвердженої рішенням Миколаївської обласної ради від 29.09.2021 року № 1) у розділі «Забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошувальних угідь» окремим блоком передбачено комплекс заходів щодо модернізації та відновлення дренажних систем із залученням фінансування з державного, обласного, місцевих бюджетів та інші джерела у тому числі інвестиційні.

В рамках впровадження Урядової Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №688-р, 2023 року на території області в зоні обслуговування Управління каналів річки Інгулець (Інгулецька, Спаська та Явкінська зрошувальні системи) створено першу в області організацію водокористувачів «Інгулецька», що об'єднала 31 суб'єкта господарювання з метою залучення фінансових ресурсів для відновлення систем зрошення та їх модернізації.

Проблему підтоплення сільських населених пунктів обумовлює відсутність систем централізованого водовідведення. Накопичення стоків у вигрібних ямах активізує процеси підтоплення та погіршує якість підземних вод.

На регіональному рівні для вирішення проблеми в межах:

Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів II етапу (2024-2027 роки) передбачено захід 1.1 «Будівництво, розширення та реконструкція систем роздільної каналізації та каналізаційних мереж і споруд на них»;

обласної програми «Питна вода Миколаївщини на 2021-2025 роки» передбачено захід 3.2 «Будівництво, реконструкція та ремонт водопровідних та каналізаційних мереж».

Фінансування реалізації вказаних вище програмних заходів протягом 2024 року не здійснювалося.

7) Утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

7.1. Утилізація відходів кольорової металургії:

На території ТОВ «МГЗ», в межах Галицинівської сільської

територіальної громади, знаходяться два найбільших в області накопичувачів відходів IV класу небезпеки – шламосховища, де розміщено 49,397 млн. тонн червоного шламу.

Внаслідок зупинки 2022 року виробництва ситуація на шламосховищах підприємства стала аварійною, для вирішення якої необхідний системний підхід.

Протягом 2023 року за рахунок виконання рекомендацій спільної виїзної наради фахівців від Миколаївської облвійськкадміністрації і представників Державної екологічної інспекції Південно – Західного округу (Миколаївська та Одеська області) від 06.03.2023 та доручень протоколу позачергового засідання регіональної комісії з питань ТЕБ і НС від 09.03.2023 № 4 вдалося зменшити обсяг надходження поверхневого стоку до шламосховища №1 (чаша А) завдяки відокремленню із замкнутого циклу водообігу ТОВ «МГЗ» обсягу дощового стоку з промайданчику підприємства і спрямування його у ставок пилопригнічення шламосховища №2.

2024 року через природне надходження дощового стоку та ґрунтових вод, загроза аварійної ситуації на шламосховищі №1 повернулася. У лютому зафіксовано сповзання ґрунту на окремій ділянці низового укосу з півночі дамби шламосховища №1 на відмітці 17,0 м.

Внаслідок природних процесів сповзання ґрунту призупинилося. Систематичні спостереження за цілісністю дамби шламосховища №1 здійснюється персоналом ТОВ «МГЗ». Проєкт щодо вирішення питання укріплення ділянки огорожувальної дамби зсувних процесів розроблений.

Але головне проблемне питання, яке гальмує роботу з налагодження системи обслуговування та захисту від руйнувань шламосховищ, залишається не вирішеним, це відсутність на ТОВ «МГЗ» фінансових активів.

Поки підприємство не працює, впровадження конструктивних заходів щодо реконструкції та посилення безпеки переробки, накопичення і зберігання відходів виробництва, є складним для реалізації через високу вартість робіт.

Як наслідок, Миколаївська область отримує на довгі роки проблему потенційної загрози здоров'ю та безпеці населення у разі аварійної ситуації на шламосховищах ТОВ «МГЗ».

Для вирішення проблеми необхідне:

проведення дослідження стійкості тіла дамби шламосховища №1 та визначення ефективного комплексу заходів щодо попередження надходження підшламових вод до Бузького лиману із подальшою їх реалізацією;

відновлення на шламосховищі № 2 автоматичної системи пилопригнічення (спринклерної системи) для запобігання розповсюдженню (пилінню) червоного шламу з поверхні накопичувача або проведення повної рекультивації шламосховища № 2.

За умови виділення належного фінансування, реалізація вказаних заходів можлива в межах виконання Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів II етапу (2024-2027 роки), де заходом 7.3 передбачено здійснення робіт щодо забезпечення екологічно безпечного зберігання, захоронення відходів та небезпечних хімічних

речовин з фінансуванням за рахунок державного, обласного, місцевих бюджетів та позабюджетних коштів.

7.2. Утилізація відходів від руйнувань:

Проблема утилізації відходів від руйнувань спричинена військовим діями російської федерації на території України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073 встановлено Порядок поводження з відходами, що утворилися у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків (далі – Порядок).

Відповідно до Порядку обласні військові адміністрації визначають місця тимчасового зберігання зазначеного виду відходів.

Протягом 2023 - 2024 років розпорядженнями начальника Миколаївської обласної військової адміністрації визначено 7 місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань для 6 громад області, а саме: Миколаївської міської територіальної громади (2 місця), Снігурівської міської територіальної громади, Новобузької міської територіальної громади, Інгульської сільської територіальної громади, Привільненської сільської територіальної громади та Шевченківської сільської територіальної громади.

Крім того, обласними громадами розпочато самостійну роботу щодо утилізації або повторного використання відходів від руйнувань, а саме: цегла йде у будівництво і для підсіпки доріг, деревина спалюється, ґрунт та каміння використовуються в процесі рекультивації полігонів твердих побутових відходів.

Але суттєво ускладнює та гальмує цю роботу відсутність спеціалізованого транспорту та обладнання для вивозу і подальшої утилізації відходів від руйнувань.

Проблема має загальнодержавний рівень і вимагає прийняття невідкладних заходів, серед яких першочерговим є придбання важкої техніки для розбору та перевезення відходів від руйнувань (бульдозери, автокрани, самоскиди, екскаватори), сортувальних ліній та подрібнювачів будівельних відходів, що дасть змогу здійснити перевезення відходів на місця тимчасового зберігання, провести сортування та визначити шляхи їх подальшої утилізації.

Орієнтовна вартість одного подрібнювача від 14 млн грн до 24 млн грн в залежності від потужності. Потреба для області – 1 одиниця для кожного району (4 од.).

До Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів II етапу 2024 - 2027 роки), включено захід 2.3 «Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових відходів, відходів руйнувань».

8) Поширення екзогенних геологічних процесів (далі –ЕГП):

Внаслідок хвильових впливів (штормів) Чорного моря відбувається

постійний розмив північно-західної частини берегової лінії і, як наслідок, зменшення пляжної зони, руйнування будівель баз відпочинку, пансіонатів та приватних домоволодінь курортної зони Коблеве Миколаївського району.

З метою збереження територій баз відпочинку, розширення пляжів, що існують, підвищення рівня використання рекреаційного потенціалу морського узбережжя та поліпшення стану морської акваторії в межах зони відпочинку Коблеве, планується встановлення захисних гідротехнічних споруд – хвилеломів, головна функція яких полягає в природному накопиченні й утриманні піщаних пляжів, що перешкоджають розмиву корінного берега прибійними хвилями та запобігають процесам хвильової абразії.

Для планованої діяльності щодо будівництва комплексу споруд з берегоукріплення Коблівської сільської ради управлінням екології та природних ресурсів Миколаївської обласної державної адміністрації здійснено процедуру оцінки впливу на довкілля та надано висновок з оцінки впливу на довкілля від 06.02.2019 № 22/2019 за № справи 20189281818 у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля, що допускає провадження зазначеної планованої діяльності.

До Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів II етапу 2024 - 2027 роки) включено захід 7.1 «Будівництво, розширення та реконструкція гідротехнічних споруд, берегозакріплювальних, протизсувних споруд, а також заходів із захисту від підтоплення».

2022 - 2024 роки ситуація щодо впровадження заходів з берегоукріплення ускладнилась через військові дії, внаслідок яких морське узбережжя заміноване.

Повернення до вирішення питання щодо берегоукріплення лінії чорноморського узбережжя в межах області можливе лише після проведення робіт з розмінування.

9) Проблеми природно-заповідного фонду:

Внаслідок військової агресії російської федерації проблемою номер один, яка гальмує розвиток природоохоронних діяльності на території області є засмічення земель вибухонебезпечними предметами.

Для комплексного відновлення навколишнього середовища Миколаївщини, збереження та розвитку об'єктів природно-заповідного фонду необхідне забезпечення розмінування територій об'єктів природно-заповідного фонду, в першу чергу на деокупованих територіях, а саме регіонального ландшафтного парку «Висунсько-Інгулецький», лісового заказника «Балабанівка», ботанічних заказників «Івано-Кепіно» та «Єлизаветівка». Після деокупації території Кінбурнського півострову розмінування його території також буде найважливішою умовою для відновлення Регіонального ландшафтного парку «Кінбурнська коса» та Національного природного парку «Білобережжя Святослава».

Іншою проблемою, що ускладнює роботу зі збереження та розвитку природно - заповідного фонду області, є необхідність вирішення питання передачі у постійне користування Природному заповіднику «Сланецький степ»

земельної ділянки площею 1334,95 га в межах Миколаївського та Вознесенського районів.

Для вирішення цієї проблеми необхідне, за сприянням Міндовкілля України, виділення з державного бюджету України коштів на розроблення відповідної проектної документації.

Проблеми області, що вимагають вирішення на місцевому рівні:

1) Поводженням з відходами I–III класів небезпеки:

Проблема непридатних пестицидів знаходиться на постійному контролі Миколаївської облвійськкадміністрації та виноситься на розгляд регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій.

Здійснення заходів з утилізації непридатних та заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин включено до Стратегії розвитку області на період до 2027 року.

Комплексною програмою охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки (перелік заходів II етапу 2024 - 2027 роки) також передбачено захід 2.1 «Забезпечення екологічно безпечного збирання та знешкодження (перезатарювання, транспортування до місця знешкодження, утилізація, переробка чи видалення) непридатних та заборонених до використання хімічних засобів, у тому числі пестицидів» та захід 7.3 «Забезпечення екологічно безпечного зберігання, захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин» з фінансуванням за рахунок державного, обласного, місцевих бюджетів та позабюджетних коштів.

Станом на 01.01.2025 кошти з обласного бюджету на здійснення утилізації непридатних пестицидів не виділялись.

Відповідно до розпорядженням начальника Миколаївської облвійськкадміністрації від 20.12.2024 № 532-р «Про обласний бюджет Миколаївської області на 2025 рік» на реалізацію протягом 2025 року заходу щодо утилізації непридатних ХЗЗР заплановано виділення коштів у сумі 1,2 млн грн.

До моменту передачі зазначеного виду непридатних відходів на знешкодження (утилізацію) територіальні громади забезпечують відповідні безпечні умови їх зберігання та несуть відповідальність за їх порушення.

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

За період 2022 - 2024 роки Державною екологічною інспекцією Південно – Західного округу (Миколаївська та Одеська області) розраховано збитків, завданих навколишньому природному середовищу Миколаївської області внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, на загальну суму 409 789 447,20 тис. грн, у тому числі за ресурсами по роках:

Ресурси, яким надано збитків	Період		
	2022 рік	2023рік	2024рік
водні ресурси, тис. грн	39 928 515,9	296 544,9	17495,2
атмосферне повітря, тис. грн	22 948 903,1	4845881,5	481806,0
земельні ресурси, тис. грн	3 138 207,7	18 808389,8	297469396,3

Зазначені розрахунки виконано на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації», та відповідно до затверджених методик розрахунку шкоди, заподіяної земельним, водним ресурсам та атмосферному повітряю.

Об'єкти природно-заповідного фонду також постраждали внаслідок ворожих дій військ рф. За підрахунками Державної екологічної інспекції Південно – Західного округу (Миколаївська та Одеська області) за період 2023-2024 років збитки, завдані природно-заповідному фонду склали 297959233,6 тис. грн.

У зоні бойових дій опинилися 79 об'єктів природно-заповідного фонду Миколаївської області. Під окупацією з 06.03.2022 та безпосередньо в зоні бойового зіткнення знаходились 16 об'єктів загальною площею 43933,7 га, а саме: Чорноморський біосферний заповідник, Національний природний парк «Білобережжя Святослава», регіональні ландшафтні парки «Кінбурнська коса» та «Висунсько-Інгулецький», 7 заказників та 4 пам'ятки природи.

Територіям та об'єктам природно-заповідного фонду було нанесено значну шкоду внаслідок обстрілів, мінування, пожеж, пересування важкої техніки, порушення ґрунтового покриву, знищення представників рослинного та тваринного світу, підтоплення внаслідок підризу Каховської ГЕС.

Для визначення повного обсягу шкоди, а також прогнозованого терміну, необхідного для відновлення територій природно-заповідного фонду, необхідно провести відповідні натурні обстеження постраждалих територій із залученням профільних спеціалістів. Внаслідок окупації частини території Миколаївської області, мінування та потрапляння значної кількості вибухонебезпечних предметів, точна комплексна оцінка обсягів завданої шкоди ускладнена через відсутність доступу до територій.

За період з лютого 2022 року на території Миколаївської області внаслідок військових дій мали місце численні лісові пожежі та пожежі на відкритих територіях. Найбільшої шкоди зазнав Національний природний парк «Білобережжя Святослава» (далі – НПП), де масштабні лісові та степові пожежі призвели до знищення та пошкодження рослинного і тваринного світу.

Ретельна оцінка завданої шкоди екосистемам області можлива лише після остаточного закінчення військових дій та розмінування територій і об'єктів природно-заповідного фонду Миколаївщини.

Назва установи	Керівник	Таблиці №
Управління екології та природних ресурсів Миколаївської облвійськадміністрації	Олександра ЄФИМЕНКО (0512) 46 04 27	3,5,34,35,37,1,37.2,38,39,40,46, 47,48,49,50,51,52,53,53.1,56,57,58,59,60, 61,62,67,69,70,71,72,73
Державна екологічна інспекція Південно-Західного регіону (Одеська та Миколаївська області)	Владислав ХРУЩ (048)705 40 02	14.1, Розділ 18.2.1
Головне управління Держпротспоживслужби в Миколаївській області	Сергій РЕКУН (0512) 30-45-25	37,41
Головне управління статистики у Миколаївській області	Зоя ЛУК'ЯНЕНКО (0512) 37 51 51	1,2,4,5,6,17,54,55
Південне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства (м. Миколаїв)	т.в.о.заступника начальника управління Олександр СКРИПНИК (0512) 46-00-26	26,27,28,29,30,31,32,33,42,43,47,49
Управління державного агентства меліорації та рибного господарства у Миколаївській області	Євген МІЩЕНКО (0512) 37 55 36	44,45
Управління житлово-комунального господарства Миколаївської облвійськадміністрації	Євген ГЛАДКОВ (0512)47 07 84	61
Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області	Наталія ЖАДАН (0512) 37 91 42	8,9,10,11,12,13,14,15,20,22,23,66,67
Управління каналів річки Інгулець Державного агентства водних ресурсів України	Віталій КУРІННИЙ (05162) 21878	23
Сектор Держводагентства у Миколаївській області	Оксана МАЙСТРЕНКО (0512)47 09 95	7
Миколаївський обласний центр з гідрометеорології	Людмила ДУРАНІК (0512) 47 22 92	4,13,14,66
Миколаївська філія ДУ «Держгрунтохорона»	Костянтин КРАВЧЕНКО, (0512) 687175	21, 24, 24.1, 24.2, 24.3, 24.4, 66
ВП «Південноукраїнська АЕС»	Вячеслав СТОЯНОВ (05136) 4 17 38	62,63,64
Відокремлений підрозділ Південно-Українська гідрогеологічна експедиція України Державного підприємства «Українська геологічна компанія» Державної служби геології та надр України	Іван Твердий 050-333-50-13	16
ДНВП «Геоінформ України»	Майя ТКАЧЕНКО, (044) 456 6061	25, 65
Головне управління Держгеокадастру у Миколаївській області	Володимир КОРНУКІЙ, (0512) 76 56 84	17, 18, 19, 20
Миколаївська районна військова адміністрація Миколаївської області	Максим КАШУБА, (0512) 48 05 47	22
Баштанська районна військова адміністрація Миколаївської області	Владислав ДМИТРІВ, (093) 532 99 76	22
Вознесенська районна військова адміністрація Миколаївської області	Олександр КУКУРУЗА, (5134) 3 30 12	22
Первомайська районна військова адміністрація Миколаївської області	Сергій САКОВСЬКИЙ, (05161) 7 51 21	22
Південна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління)	Сергій КОБИЛІНСЬКИЙ (0482) 34 43 08	63,64
Департамент економічного розвитку та регіональної політики Миколаївської облвійськадміністрації	Олександр КОРОЛЬОВ (0512) 37 09 32	68,68.1,68.2
Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»	Володимир КЛОЧКО (0512) 41 56 52	14,66